

სპეცოპერაცია „იბელის“ შენობაში

ბენეაღური პროკურორი ენერგეტიკის ყოფილი მინისტრის პასუხისმგებელი მისვლას გეგმავს

ინგა ალაპიძე

შიდა ქართლი კონტრაბანდის წინააღმდეგ ჩატარებულ ოპერაციაში გამომჩინებელი ყოფილი გუბერნატორი "კამუფლიაჟის" გახდა და გენერალური პროკურორის კაბინეტში გამოკეტვას არც ახლა აპირებს. ირაკლი ოქრუაშვილმა გუშინ მორიგი სპეცოპერაცია ამჯერად თბილისში, რუსთაველის გამზირზე, ყოფილი "იბელის" შენობაში ჩატარა.

თუმცა, გენერალურ პროკურორს, რომელიც სპეცოპერაციებს, ტრადიციულად, უშიშროების სამინისტროს სპეცგუფთან ერთად ატარებს, გუშინ ოპერაცია, ფაქტობრივად, ჩაუვარდა. ოღონდ, არა იმიტომ, რომ ოპერაციის დეტალებმა წინასწარ გაუონა. უბრალოდ, სამართალდამცველთა ოპერატიული ინფორმაცია არ გამართლდა და ძალიან ახლოს მთავარი ობიექტი, აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ომარ გოგია კაბინეტში არ აღმოჩნდა.

ბაზრქაძეა A2 ბავრძა

დაპატიმრებული ნუგზარ გოგია.

ენერგეტიკული დილაგის წინააღმდეგ

ენერგეტიკის ამერიკელი მენეჯერები გერმანული კრედიტის იმპორტზე გახარჯვის წინააღმდეგ გამოდიან

მაია ურუაძე

გუშინდელმა ავარიამ დაადასტურა, რომ საქართველოს ენერჯის სისტემა არამდგრადია. ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ სისტემის მდგრადობის აუცილებელი წინაპირობა ბაზისური სიმძლავრეა, რომელსაც ადრე ბაზისური თბოელექტროსადგური – თბილსრესი გამოიმუშავებდა, მოგვიანებით კი ეს დატვირთვა ქვეყნის უმძლავრესმა პირობულექტროსადგურმა – ენგურესმა იკისრა.

საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის ყოველი ახალი მინისტრი ენერჯის სისტემისათვის ბაზისური სიმძლავრის გარანტირებას თბილსრესის ბლოკების ამუშავებით ცდილობდა, თუმცა, ამაოდ. საქმე ისაა, რომ სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩენილი თბილსრესის ენერგობლოკები გაცვეთილი და მოძველებულია. მათი ტექნიკური მონაცემები ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს. ამ ბლოკებზე სათბობის ხარჯი იმდენად მაღალია, რომ მათ ამოქმედებას ეკონომიკური გამართლება მხოლოდ სრული გადაიარაღების შემთხვევაში ექნება, ეს კი ძალიან ძვირი დაჯდება.

სწორედ ეს არის იმის მიზეზი, რომ ენერგოსექტორის კურატორები ამ ბლოკების ამოქმედების იდეის ხორცშესხმას აღარ ცდილობდნენ. მაგრამ, ეს საკითხი რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან საუბრისას მაინც დაისვა და ბანკთან

დასაფორმებელ 32-მილიონი ევროს ოდენობის საკრედიტო ხელშეკრულებაში ერთ-ერთ ქვეპუნქტად შევიდა. თუმცა, ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც აღმოჩნდა, რომ გერმანულ კრედიტს ანულირება ელოდა: საქმე ის გახლავთ, რომ თავიდან ეს კრედიტი მთლიანად ვარციხეპეტის კასკადის რეაბილიტაციისთვის იყო გათვალისწინებული, მაგრამ მისმა მმართველმა "ტერნამ" ვალდებულება ვერ შესასრულა, ვერმანულმა ბანკმა კი გაურკვეველ ვითარებაში დარჩენილი სადგურის დაკრედიტება არ მოისურვა.

ამჟამად გერმანული ბანკის მიერ საქართველოს ენერჯის სისტემისათვის გათვალისწინებულ დახმარებათა პაკეტში, რომლის რატიფიცირე-

ბა პარლამენტმა ამ დღეებში უნდა მოახდინოს, შედის ვარციხეპეტის კასკადის რეაბილიტაციისა და სომხეთ-საქართველოს მაკავშირებელი ხაზის აღდგენის 12-12 მილიონ ევროდ შეფასებული სამუშაოები, "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერჯოკომპანისა" და "სახელმწიფო ელექტროსისტემის" ტექნიკური რეაბილიტაციის 3-3 მილიონ ევროდ შეფასებული სამუშაოები და 12 მილიონი ევროს ღირებულების "თბილსრესის სასაქონლო დახმარება". ეს დახმარება სადგურის სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩენილი ბლოკებისათვის მარაგანაწილებისა და გაზის შექმნას ითვალისწინებს.

ბაზრქაძეა A3 ბავრძა

ბაზრქაძეა A3 ბავრძა

ეროვნული ჩემპიონატი შპს წარტყდა დარჩა

კლოდ სორელი საქართველოში რაგბის განვითარების პერსპექტივას ვერ ხედავდა

პაატა თოთაძე

კლოდ სორელი. ეს სახელი რაგბის ქართველ გულშემატკივრებში ბევრ სასიამოვნო მოგონებასთანაა დაკავშირებული. არასასიამოვნოსთანაც. მაგრამ, რაც არ უნდა იყოს, სორელი ის კაცია, რომლის თავკაცობითაც საქართველოს ეროვნული ნაკრები პირველად გავიდა მსოფლიო თასის დასკვნით ეტაპზე. რატომ ვერ მოიგო საქართველოს ნაკრებმა ვერც ერთი მატჩი? რა ჰქონდა ჩაფრთხილებული სორელს და რატომ ვერ შეასრულა ჩანაფიქრი? ამ და სხვა კითხვებზე მან გუშინ გვიპასუხა.

- თავდაპირველად თქვენ მოგინდებოდა როგორც საქართველოს ნაკრების კონსულტანტი. მწვრთნელი მოგვიანებით გახდით. რა დაგზავდათ საქართველოში ჩამოსვლას, რა გეგმა ჰქონდათ და მოახერხებთ თუ არა ამ გეგმის შესრულება?

ბაზრქაძეა B4 ბავრძა

კლოდ სორელი

ვიქტორ პრემიარ-მინისტრის ინსტიტუტის შემოღება დღის წესრიგში შესულა...

ბიორჩი ასანიშვილი

ახალი ხელისუფლება ხალხს კომპლექსური რეფორმების გატარებას პირდაპირ ცვლილებები, ცხადია, გვერდს ვერ აუღლის ისეთ უმნიშვნელოვანეს სფეროს, როგორც არის ქვეყნის მმართველობის სისტემა. ამ მიმართულებით ერთ-ერთი პირველი ნაბიჯი, ალბათ, პრემიერ-მინისტრის ინსტიტუტის შემოღება იქნება. "ნაციონალური მოძრაობის" საპარლამენტო ფრაქციის თავმჯდომარის, კოტე კემულარას თქმით, შესაბამის კანონპროექტზე მუშაობა საკმაოდ აქტიურად მიმდინარეობს. მისივე განცხადებით, ვინაიდან საპარლამენტო კომიტეტები დღეს, პრაქტიკულად, არ ფუნქციონირებენ, საკონსტიტუციო ცვლილებების მოდელზე, ძირითადად, იუსტიციის სამინისტრო და სახელმწიფო მინისტრის აპარატი მუშაობს.

ბაზრქაძეა A3 ბავრძა

მესამე ქვეყნის ხიზლი ჩირქე ლტოლვილთათვის

ჩეჩენ ლტოლვილებს საქართველოდან გამგზავრების კანონიერი უფლება არ აქვთ

ბააკა ჭიანი

"24 საათის" 6 იანვრის ნომერში გამოქვეყნებულ მასალაში, რომელიც ეხებოდა გაეროს-ს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარის მისამართული ჩეჩენი ლტოლვილების ნაწილის მიერ გამოთქმულ პრეტენზიებს, ჩვენ დავამოწმებთ ამ თემის გაგრძელებას. უმაღლესი კომისარის წარმომადგენლის ქეთრინ ბერდნარის საქართველოში დაბრუნების შემდეგ ინტერვიუ შედგა. ვითარება, რომელიც ჩეჩენი ლტოლვილების ირგვლივ დაიხატა, ჩაკეტულია წრის შთაბეჭდილება დატოვა.

ბაზრქაძეა A6 ბავრძა

პარლამენტარის დაჭრის მიზეზი კვლავ უცნობია

თამარ კაციაძე

თბილისში მორიგი თავდასხმა მოხდა. მორიგი მსხვერპლი საპარლამენტო ფრაქცია "მრეწველების" წევრი, "ინტელექტუალის" დამფუძნებელი, დეპუტატი კახა გიუაშვილი აღმოჩნდა.

გუშინდელი, გვიან ღამით, სახლში დაბრუნებულ გიუაშვილს მაშინ ესროლეს, როდესაც იგი ავტოფარეხში საკუთარ მანქანას - "ჯიპს" აყენებდა. გამოძიების ვერსიით, ჯერ-ჯერობით დაუდგენელი პიროვნება პარლამენტარს ავტოფარეხში შეჭვა. ამის შემდეგ ზუსტად რა მოხდა, გამოძიებისთვის უცნობია. ცნობილია ის, რომ თავდამსხმელმა პარლამენტარს ცეცხლსასროლი იარაღიდან შეიღვერ ესროლა. გიუაშვილს სამი ტყვია მოხვდა და იგი გულმკერდის, ყელისა და ხელის არეში დაიჭრა. უცნობი მაშინვე გაიქცა, დაჭრილი კი მეზობელ სართულზე საკუთარი ფეხით ავიდა და ოჯახის წევრებს დახმარება სთხოვა. ამის შემდეგ დაჭრილმა გონება დაკარგა. იგი ახლობლებმა N1 კლინიკურ საავადმყოფოში გადაიყვანეს, სადაც ოპერაცია გაუკეთდა.

ბაზრქაძეა A7 ბავრძა

პოლიტიკა
თავისუფლების ინსტიტუტი ახალ ხელისუფლებას აფრთხილებს

გუშინ თავისუფლების ინსტიტუტი გამართულ პრესკონფერენციაზე ამავე ორგანიზაციის წევრებმა ვარდების რევოლუციის შედეგად მოსული ხელისუფლების მისამართით დელიკატური ფორმის, მაგრამ სერიოზული ხასიათის მინიშნებები გააკეთეს.

A3

ეკონომიკა
"იბელის" თამაშებში მდგომარეობაში დატოვეს

გუშინ "იბელისა" და "გაზრობის" შორის ურთიერთობა გაიკვამ. "არა!" - ასე უპასუხა "გაზრობის" თავკაცმა ალექსეი მილერმა "იბელის" და მას საკუთარი ქართული სანარმოების გაზომიარაგების საშუალება წაართვა, ქართულ მხარეს კი საქართველოს გაზომიარაგების საჭირო რეჟიმში შენარჩუნება ალუთქვა. ამ კარაა, რომ "გაზრობის" "იბელის" სამხრეთ კავკასიის ბაზრიდან უკვე ლიად ერეკება.

A4

უცხოეთი
კადრონი საუდის არაბეთში "ჩაიხუტა"

ჩეჩენეთის პრეზიდენტად კრემლის მიერ დასმულმა ყოფილმა მუფტმა აჰმად კადიროვმა საუდის არაბეთში თავისი ვიზიტი დაასრულა და გროზნოში მშვიდობიანად და, რაც მთავარია, იმედებით დაბრუნდა.

A5

საზოგადოება
პოლიკლინიკის აქიმაზს ოქსახის აქიმაზი მოსვლინა

საქართველოში პოლიკლინიკური სისტემის საოჯახო მედიცინის სისტემად გარდაქმნის პროცესი 1995 წლიდან დაიწყო. დღეისთვის საქართველოში სულ 109 სერთიფიცირებული ოჯახის ექიმი და ხუთი საოჯახო მედიცინის ცენტრია.

A6

სამართალი
გურჯაანის პოლიციის მიერ ჩატარებული სპეცოპერაცია მსხვერპლი დასრულდა

ბოლო ორი თვის განმავლობაში გურჯაანის რაიონში კრიმინალური ვითარება საგრძობლად გამწვავდა. ბოლო დღეებში რაიონში ზედიზედ ორი შემზარავი მკვლელობა მოხდა. გუშინ სოფელ კარდენახში მომხდარი კრიმინალური შემთხვევაც მსხვერპლით დასრულდა.

A7

აზიანი

თბილისი	11	☀
ქუთაისი	13	☀
ბათუმი	14	☀
სოხუმი	12	☁
ფოთი	13	☁
თელავი	9	☀
ზუგდიდი	13	☁
გორი	7	☁
ახმეტა	9	☀
ჭიათურა	9	☀
ბაზრა	10	☁
სამცრედი	13	☀

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1300
ევრო	2.6519
გირვანჯი სტერლ.	3.8182
რუბლი	0.0740

თავისუფლების ინსტიტუტი ახალ ხელისუფლებას აფრთხილებს

რომ მართვის ძველი მეთოდებით დემოკრატიულ ქვეყანას ვერ ააშენებს

გუშინ თავისუფლების ინსტიტუტში გამართულ პრესკონფერენციაზე ამავე ორგანიზაციის წევრებმა ვარდების რევოლუციის შედეგად მოსული ხელისუფლების მისამართით დელიკატური ფორმის, მაგრამ სერიოზული ხასიათის მინიშნებები გააკეთეს. კერძოდ, მესამე სექტორის წარმომადგენლებმა ხელისუფლებას შეახსენეს, რომ ნებისმიერი სასიკეთო წამოწყება, თუკი იგი მართვის ძველ ფორმებსა და მეთოდებს დაეფუძნება, საქართველოს დემოკრატიული განვითარების გზით ვერ წაიყვანს.

“თავისუფლების ინსტიტუტი” მხარს უჭერს დამანაშავეობასთან ბრძოლას. მაგრამ არა იმ მეთოდებით, რასაც ყოფილი ხელისუფლება იყენებდა.

ინვესტის უყურადღებობა, რომელსაც ამ ფაქტების მიმართ იჩენს ხელისუფლება, პირველ რიგში კი, შინაგან საქმეთა მინისტრი, - განაცხადა თავისუფლების ინსტიტუტში.

კერძოდ, საუბარია პოლიციის მიერ იმ აქციის ორგანიზატორთა სასტიკად დარბევის ფაქტზე, რომელთაც 11 იანვარს თერჯოლის ავტომაგისტრალი გადაკეტეს. ამის შემდეგ პროკურატურამ და სასამართლომ აქციის მონაწილეთა მასობრივი დაპატიმრება დაიწყო. თანაც, როგორც გუშინდელ პრესკონფერენციაზე აღნიშნეს, “რიგ შემთხვევებში ბრალის წარდგენა მოხდა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნათა უხეშად დარღვევით”. ადამიანის უფლებები უხეშად დარღვა შიდა ქართლში, სადაც პოლიციამ ე. წ. რეიდები ჩაატარა “ზორდელეების გამოსავლენად.” მესამე სექტორის წარმომადგენლები სამართალდამცვე ორგანოებს და მასმედიის

იმ საშუალებებს, რომელთაც “ზორდელის” მოზინდრეთა სახეები ეთრები უჩვენეს, შეახსენებენ, რომ პირადი ცხოვრების ხელშეშელობა ადამიანის ერთ-ერთი უფლებებია.

მართვის ძველ ფორმებსა და მეთოდებით “თავისუფლების ინსტიტუტი” პოლიციის მიერ “კანონიერ ქურდების” დაკავების ისეთ

ფაქტებს გულისხმობს, როცა სამხილის არარსებობის გამო, ძალოვნები ამ კანონიერ ქურდებს ჯიბეში პირადი ცხოვრების ხელშეშელობა ადამიანის ერთ-ერთი უფლებებია.

“კანონიერი ქურდების” წინააღმდეგ ბრძოლა წარმატებულად ესახებათ საკანონმდებლო ცვლილებების გზით. კერძოდ, ისინი ხელისუფლებას სპეციალური კანონის მიღებას სთავაზობენ, რომლის მიხედვითაც “კანონიერ ქურდობაში” მხილებული პირი, ყოველგვარი სახილვის გარეშე, სისხლის სამართლის დამანაშავეა.

პირიკო თევზაძე

არასამთავრობო ორგანიზაციის, რომელმაც გუშინ ასეთი მინიშნებები გააკეთა, მხედველობაში ჰქონდა ბოლო პერიოდში სამართალდამცავი სტრუქტურების მიერ ადამიანის უფლებების უხეშად დარღვევის ფაქტები და, რაც მთავარია, ამ კანონდარღვევებისადმი ხელისუფლების არაადეკვატური რეაქცია. “თავისუფლების ინსტიტუტი და სამართლებრივი განათლების ასოციაცია ALPE უკიდურეს შემთხვევაში გამოიქვეყნებენ იმის გამო, რომ ბოლო დროს სახიფათო მასშტაბები შეიძინა პოლიციის თვითნებობამ და პოლიციელთა მხრიდან ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტებმა... ჩვენ ოდნავადაც არ გვეჩვენა იმის ილუზია, რომ პოლიცია ხელის ერთი დაკვირვება მუშაობის ჩვეულ სტილს და მეთოდებს, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში

მომავალ კვირამდე ცესკო-ში სიბჰვიდა

ამ დღეებში ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, შედარებით სიმშვიდეს სუფევს. იმის მიუხედავად, რომ 25 იანვარს ორ რაიონში (ჭიათურა და ასპინძა) დაგეგმილია მაჟორიტარული არჩევნების მეორე ტურების გამართვა და ხაშურის რაიონის სოფელ ვლევში განმეორებითი კენჭისყრა (ეს პროცედურაც მაჟორიტარულ საპარლამენტო არჩევნებს უკავშირდება), ცესკო-ში უკვე 28 მარტის საპარლამენტო პროპორციული არჩევნებისთვის ემზადებიან.

რამდენიმე დღის წინ ცესკო-მ უკვე დაამტკიცა საარჩევნო ობიექტებისგან გრაფიკი, რომლის თანა-

ხმადაც, იმ პოლიტიკურმა პარტიებმა, რომელთაც პარლამენტში წარმომადგენელი არ ჰყავთ, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში საეკუთარი განაცხადი არაუგვიანეს 26 იანვრის საღამოს ექვსი საათისთვის უნდა წარადგინონ.

რაც შეეხება 50 ათასი მხარდამჭერის ხელმოწერას: პარტიებმა ცესკო-ს საკუთარ მხარდამჭერთა სია შესამოწმებლად ოთხ თებერვალს უნდა გადასცენ. ცენტრალური საარჩევნო კომისია კი, სათანადო შემთხვევების შემდეგ, ამ პარტიებს რეგისტრაციაში შეიძლება თებერვალს გაატარებს.

ამავე პერიოდში ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას საკმაოდ რთული სამუშაო აქვს შესასრულებელი. იგი, ბუნებრივია, ამომრჩეველთა ერთიანი სიის შედგენას შეეხება. სანაყის ბაზად ცესკო-ს ხელმძღვანელობა ამომრჩეველთა იმ მონაცემებს გამოიყენებს, რომელიც საპრეზიდენტო არჩევნების დროს დაფიქსირდა. თუმცა, როგორც ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში აცხადებენ, ეს მონაცემები გადაზომილია და დაიხვეწება.

ამასთანავე, ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ ამომრჩეველთა ერთიანი სიის საჯარო ინფორმაციისათვის განკუთვნილი ნაწილის ინტერნეტში განთავსება (გვარი, სახელი, მამის სახელი, დაბადების თარიღი, რეგისტრაციის ადგილი, იძულებით გადაადგილებული პირისათვის - ფაქტობრივი საცხოვრებელი ადგილი) უნდა უზრუნველყოს.

სხვათა შორის, ამის აუცილებლობაზე საუბრობენ როგორც პოლიტიკური პარტიების, ასევე არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები. მეტიც - მესამე სექტორი აპირებს, არჩევნებამდე ღერევილ პერიოდში, შეძლებისდაგვარად, გადაამოწმოს ეს მონაცემები,

თუნდაც, კარდაკარ შემოვლის პრინციპით.

თავად ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში აცხადებენ, რომ ცესკო-ს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე ამ ინფორმაციის განთავსება თებერვლის დასაწყისში დაიწყება. მანამდე კი ე.წ. შავი სამუშაოები (ანუ ამომრჩეველთა მონაცემების გადამოწმება-შესწორება) უნდა ჩატარდეს.

ასე რომ, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას წინ საკმაოდ დაძაბული დღეები ელის. მანამდე კი, როგორც ვთქვით, საარჩევნო კომისიაში საკმაოდ მშვიდი ატმოსფეროა. თუმცა, აქვე იმასაც დავძენთ,

რომ სურათი, შესაძლოა, მომავალი კვირიდან შეიცვალოს, რადგან არაფერ იცის, როგორ განვითარდება მოვლენები 25 იანვარს - მაჟორიტარული არჩევნების მეორე ტურების დღეს. მით უფრო, რომ ამ მხრივ, ვითარება არცთუ მშვიდია. თუნდაც ცენტრალურ საარჩევნო კომისიის საოქლეთ საარჩევნო კომისიის წევრები დაუპირისპირდნენ. საკმაოდ რთული ვითარება ხაშურშიც, სადაც გამორიცხული არ არის, კანდიდატების ორთაბრძოლა ღია დაპირისპირებაში გადაიზარდოს.

24 საათი

პრეტიენიზმი და მოსალოდნელი ღირებულება

ლელა მკვიდრიძე

ინაუგურაციის შემდეგ მიხილ სააკაშვილი ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ზამთრის (26-28 იანვრის) სესიის მუშაობაში მიიღებს მონაწილეობას.

ამავე პერიოდში სტრასბურგში

საქართველოს დელეგაცია ევროსაბჭოს

მინვეულა კვირისთვის პრეზიდენტი ტასოს პაპანდოპულოსიც, ორი ქვეყნის პრეზიდენტები ასამბლეის წევრთა წინაშე კვირისთვის და საქართველოში არსებული შიდა ვითარების შესახებ ისაუბრებენ. 28 იანვარს დაგეგმილია მიხილ სააკაშვილის გამოსვლა ასამბლეაზე. გამოსვლის თემა იქნება “საქართველოში დემოკრატიული ინსტიტუტების ფუნქციონირება”.

საპარლამენტო ასამბლეისთვის ემზადება

“დემოკრატია” ელენე თევდორაძე, “ამლირძინებელი” ნათელა პატარჯალიშვილი და ფრანკა “თანადგომის” კვითი - არმაზ ახვლედიანი. ელენე თევდორაძის განცხადებით, “დაახლოებით 70 რეკომენდაციიდან საქართველოს დელეგაციის შესასრულებელი დარჩა 30-ზე მეტი. შესაძლოა, ძირითადი პრეტენზია “თურქი-მესხების” საკიბნის დაკავშირებით განჩნდეს, რომლის შესახებაც ალბათ, დღის წესრიგში დადგება “ეროვნულ უმცირესობათა შესახებ ჩარჩო კონვენციის” რატიფიცირების საკითხიც.” რა თქმა უნდა, ევროსაბჭოს რეკომენდაციების შესრულებლობა საქართველოს მიმართ პრეტენზიებს გამოიწვევს, მაგრამ ამ

რებით განჩნდეს, რომლის შესახებაც კანონი, წესი, ჯერ კიდევ 2002 წელს უნდა მიგვეღო. გარდა ამისა, ალბათ, დღის წესრიგში დადგება

“ეროვნულ უმცირესობათა შესახებ ჩარჩო კონვენციის” რატიფიცირების საკითხიც.” რა თქმა უნდა, ევროსაბჭოს რეკომენდაციების შესრულებლობა საქართველოს მიმართ პრეტენზიებს გამოიწვევს, მაგრამ ამ

ეტაპზე ჩვენს დელეგაციას ევროსაბჭოს ლოიალობის იმედი უნდა ჰქონდეს. “ხავერდოვანი რევოლუციის” შემდგომ საქართველოში ჩამოსულმა ევროსაბჭოს დელეგაციამ ეს, ფაქტობრივად, დაადასტურა და საკმაოდ გარკვევით მიანიშნა, რომ ახლა შესაძლებელია ევროსაბჭოს მიერ საქართველოსთვის დაკისრებული ვალდებულების გადახედვა.

ვიდრა პრემიერ-მინისტრის

ინსტიტუტის შემოღება დღის წესრიგში შესულია...

პირველი გავრცობა

თავისთავად, მინისტრთა კაბინეტზე გადასვლის იდეა ახალი არ არის. მისი რამდენიმე ვარიანტი აქამდეც იყო შემოთავაზებული, მაგრამ პოლიტიკურ წრეებში მათ სათანადო მხარდაჭერა ვერ ჰპოვეს.

“ის კანონპროექტი კი, რომელიც თავის დროზე ეღუარდ შევარდნაძემ წარმოადგინა, საერთოდ საშინელია იყო,” - ყოფილი პრეზიდენტის საკანონმდებლო ინიციატივის გახსენებაც აღარ სურს კემულარიას. მისი განცხადებით, ამ ცუდი ინიციატივის დასაძლევად უნდა შემუშავდეს სიცოცხლისუნარიანი მოდელი, რომელიც საყოველთაო განხილვის პროცესში კიდევ უფრო დაიხვეწება.

“ნაციონალური მოძრაობის” ერთ-ერთი ლიდერი მიჩნევს, რომ საკონსტიტუციო ცვლილებებზე მუშაობის დაწყება მოქმედ პარლამენტშიც შეიძლება. მეტიც: კემულარიანი წინააღმდეგი არ არის, პრემიერ-მინისტრის ინსტიტუტი სულაც ამ პარლამენტში შემოიღოს, რადგან ეს, ლეგიტიმაციის მხრივ, “რანაირი კითხვის ნიშნებს არ გააჩენს”.

“მთავარია, თავად კანონპროექტი იყოს დახვეწილი და მას, პოლიტიკოსების გარდა, მხარს უჭერდნენ სამოქალაქო სექტორი, მასში შემავალი ე.წ. “ინტერესთა ჯგუფები” და ბიზნესმენები,” - დასძენს კემულარია. ამ საკითხში მთავარ სიძნელედ მას უფრო პრეზიდენტის, პრემიერ-მინისტრისა და პარლამენტის ინსტიტუტების დაბალანსება მიიჩნევს.

მინისტრთა კაბინეტზე გადასვლის შესახებ თითქმის ანალოგიუ-

კოტე კვიციანი

რი შეხედულებები აქეთ “ნაციონალის” მთავარ პოლიტიკურ პარტიის მიხედვით - “ბურჯანაძე-დემოკრატებს”. არც მათი საპარლამენტო ფრაქციის ლიდერი მიხილ მაჭავარიანი ანიჭებს არსებით მნიშვნელობას იმას, მმართველობის სისტემის რეფორმას რომელიც პარლამენტის განხორციელებას, თუმცა ის მაინც შენიშნავს, რომ, დროის მოგების მიზნით, უკეთესი იქნება, პრემიერ-მინისტრის ინსტიტუტი მოქმედმა საკანონმდებლო ორგანოში შემოიღოს.

ხელისუფლების წარმომადგენლებისგან განსხვავებულ პოზიციაზე დგანან მათი პოლიტიკური ოპონენტები. სოციალისტური პარტიის თავმჯდომარის ირაკლი მინდელი განმარტებით, ვინაიდან საქმე ეხება აღმასრულებელი ხელისუფლების ძირეული ცვლილებას და კონსტიტუციის გადასინჯვას, უკეთე-

მიხილ მაჭავარიანი

სი იქნება, თუ ამას 28 მარტის არჩევნების შემდეგ შეკრებილი პარლამენტი გააკეთებს.

ამასთან, მინდელისთვის გაუგებარია, როგორ შეიძლება თანარსებობდნენ ძლიერი პრეზიდენტი და ძლიერი პრემიერ-მინისტრი.

“თუ აღმასრულებელ ხელისუფლებას პრეზიდენტი უხელმძღვანელებს და სააკაშვილმა თქვა, რომ ამ უფლებების სხვისთვის გადაცემას არ აპირებს, მაშინ პრემიერ-მინისტრი ნამდვილად ვერ იქნება ძლიერი, მაგრამ თუ სააკაშვილი მხოლოდ სახელმწიფოს მეთაურისა და მთავარსარდლის ფუნქციებით შემოიფარგლება და აღმასრულებელ ხელისუფლებას პრემიერი უხელმძღვანელებს, ამ შემთხვევაში უკვე პრეზიდენტი ინსტიტუტი უსტდება,” - აღნიშნავს მინდელი.

ასეა თუ ისე, მინისტრთა კაბინე-

ირაკლი მინდელი

ტის შემოღება სოციალისტური პარტიის თავმჯდომარეს მაინც მიზანშეწონილად მიიჩნია, რადგან, მისივე განმარტებით, “არსებულ მოდელს დიდი შესაძლებლობები არა აქვს.” “არ შეიძლება, ყველაფერი ერთ კაცზე იყოს დამოკიდებული. ყველა დოკუმენტს პრეზიდენტი არ უნდა ანერტებს ხელს. ასეთ პირობებში გადაწყვეტილებების განხორციელების კონტროლიც გაძნელებულია,” - აცხადებს მინდელი.

თუმცა, მისი თქმით, შეიძლება საუბრო იყოს არსებული სისტემის დახვეწაზეც; კერძოდ, პრეზიდენტის უფლებამოსილებების შეკვეცის ხარჯზე სახელმწიფო მინისტრის ფუნქციების გაზრდაზე.

გიორგი კვიციანი

პარლამენტო ფრაქციის თავმჯდომარე გიორგი კვიციანი პირდაპირ აცხადებს, რომ მინისტრთა კაბინეტზე გადასვლას მხარს არ უჭერს და მოქმედ მოდელს ემხრობა, ოღონდ იმ პირობით, რომ ის აუცილებლად დაიხვეწება და ამერიკულ “დედანს” მიუახლოვდება.

“არსებულ მოდელის მთავარ ნაკლად ის მიიჩნიათ, რომ მასში ითქმის არ არის გამოკვეთილი გენდური პასუხისმგებლობა. ეს მოსაზრება უსაფუძვლოა. ასეთი მძიმე მდგომარეობა მხოლოდ იმით გააქვს, რომ ადამიანების შერჩევა ხდება უპასუხისმგებლოდ. თუ სათანადო სურვილი იქნება, გენდური პასუხისმგებლობა პრინციპი ნებისმიერ მოდელში შეიძლება ჩაიდოს,” - ამტკიცებს კვიციანი.

გუბაზ სანიკიძე

ლისტივიც”, მიუხედავად იმისა, რომ თავად პრემიერ-მინისტრის ინსტიტუტის საწინააღმდეგო მათ არაფერი აქვთ. გუბაზ სანიკიძის აზრით, დღევანდელი ხელისუფლება ნებისმიერ ცვლილებას “რადიკალისთვის” კი არა, “ვილაციისთვის” ახორციელებს.

“მინისტრთა კაბინეტის შემოღება იმიტომ სურთ, რომ ზურაბ ჟვანია დაკამათდეს,” - აცხადებს ფრანკა “ტრადიციონალიზმის” თავმჯდომარე იმის მიუხედავად, რომ მისთვის უცნობია, კონკრეტულად რა ვარიანტს ემხრობა ხელისუფლება.

ერთი სიტყვით, ახალ პარლამენტში საკონსტიტუციო უმრავლესობა რომ ჰყავდეს დღევანდელ ხელისუფლებას, მმართველობის სისტემის რეფორმირებისთვის სერიოზული განსჯა და ფიქრი მაინც მოუწევს.

"იტერა" თამაზბარა მდგომარეობაში დატოვს

"გაზპრომი" საქართველოს რეგიონებს გაზს არ შეუნყვეტს, მაგრამ "იტერას" დაბლოკავს

მაია ურუაძე

გუშინ "იტერასა" და "გაზპრომს" შორის ურთიერთობა გაირკვა. "არა!" – ასე უპასუხა "გაზპრომის" თავაჯცმა აღუქსეი მილერმა "იტერას" და მას საკუთარი ქართული საწარმოების გაზმომარაგების საშუალება წაართვა, ქართულ მხარეს კი საქართველოს გაზმომარაგების საჭირო რეჟიმში შენარჩუნება აღუთქვა. ამ კარაა, რომ "გაზპრომი" "იტერას" სამხრეთ კავკასიის ბაზრიდან უკვე ღიად ერეკება.

როგორც ჩანს, აღუქსეი მილერს "იტერას" კავკასიური სექტიდან ამოგდება მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი. ყოველ შემთხვევაში, გუშინ მოსკოვში გამართული, გაზის კავკასიური ბაზრისთვის ბრძოლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რაუნდი ამაზე მეტყველებს.

ამ ბრძოლაში დამკვირვებლის სტატუსით მონაწილეობს საქართველოს წარმომადგენლობაც – საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტი ალექო გოციროძე მოსკოვში ამ მიზნით 18 იანვარს ჩავიდა და, ფაქტობრივად, მამუნივე მილო გარანტიები, რომ საქართველოში მდებარე "იტერას" კუთვნილ რაიონულ გაზმომარაგებულ სანარმოებს გაზი არ შეუნადგობოდა.

"გაზპრომიან" საუბრისას "იტერას" მთავარი კოხირი ის გახლდათ, რომ "იტერას" საქართველოში საკუ-

თარი აქტივები – 12 რაიონული გაზგამანაწილებელი სანარმო და საკუთარი ქიმიური ნარმოების კომბინატი – "ახოტი" აქვს. გარდა ამისა, მას აქვს საკუთარი გაზი და, ბუნებრივია, თავისი სანარმოების საკუთარი გაზით უზრუნველყოფის სურვილი ამოძრავებდა. "24 საათი" წერდა, რომ "იტერასთვის" საქართველოს ბაზარზე ყოფნას სტრატეგიული მნიშვნელობა აქვს. ამის გამო, ეს კომპანია ქართულ მხარესთან არაერთხელ წავიდა დათმობაზე და გაზის საფასურის გადახდის ვადებიც გადაუწია.

"იტერას" კუთვნილი გაზგამანაწილებელი სანარმოები საქართველოს ტერიტორიის დიდ ნაწილს ემსახურება. ამდენად, მათი გაზის გარეშე დატოვება საქართველოს გაზის ბლოკადში მოქცევის ნიშნავს. ამდენად, თუ "გაზპრომი" საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევაზე არ წავა, მას საქართველოსთვის გაზმომარაგების შეწყვეტის უფლება არა აქვს. მაშასადამე, ამ ეტაპზე, "გაზპრომიან" საუბრისას, საქართველო "იტერას" სტრატეგიული მოკავშირის როლში აღმოჩნდებოდა, თუ ქართულ მხარეს "გაზპრომის" თავკაცი აღუქსეი მილერი უფრო მომგებიან წინადადებს არ შესთავაზებდა და თავის გაზს "იტერას" კუთვნილი სანარმოებისთვის, "იტერას" ნაცვლად, გაზის საერთაშორისო კორპორაციის, ან, სულაც, "თბილგაზის" ექსკლუზიური გაზმომარაგებლის "გაზექსპორტის" მეშვეობით არ მიანდებოდა.

დღეს ალექო გოციროძე უკვე ღი-

ალექო გოციროძის, იგორ მაკაროსსა და აღუქსეი მილერს შორის ამოუცნობი

ად აფიქსირებს, რომ "გაზპრომიან" ურთიერთობის გასარკვევად ის "იტერას" ერთ კვირას, ანუ ზუსტად იმდენ დროს აძლევს, რამდენი ხნითაც საქართველოს უწყვეტი გაზმომარაგების გარანტია აღუქსეი მილერისგან თავად მიიღოს. ის, თუ რა ფორმით და ვისგან მიიღებენ გაზს "იტერა-ჯორჯიას" აბონენტები, ჯერჯერობით გაურკვეველი რჩება. ერთი რამ კი აშკარაა – გაზის კორპორაციის კუთვნილი 70 მილიონი კუბური მეტრი გაზი, რომელსაც ეს ორგანიზაცია "გაზპრომის" გაზის სომხეთში ტრანზიტის სანაცვლოდ იღებს, "იტერას" ყველა სანარმოს არ ყოვია.

"თუ ერთი კვირის ვადაში "იტერასა" და "გაზპრომს" შორის მოლაპარაკება არ შედგა, მაშინ "გაზპრომიან" ერთად საქართველოს რეგიონების გაზმომარაგების აღ-

ალექსეი მილერს შორის ამოუცნობი

ტერნატიულ გზებს გამოექვნიო," – აცხადებს გოციროძე და იმ "იურიდიულ მექანიზმებზე" საუბრობს, რომელთა მეშვეობითაც ამ შემთხვევაში საქართველოს რეგიონების გაზმომარაგება უნდა განხორციელდეს. სავარაუდოდ, ამ პერიოდში დასაზუსტებელ "დეტალებზე" შორის უშთავრესი ის იქნება, თუ კონკრეტულად რომელი ორგანიზაცია ჩაჯდება გაზმომარაგების სქემაში "იტერას" ნაცვლად – თავად "გაზპრომი" ("გაზექსპორტის" სახით) თუ საქართველოს გაზის კორპორაცია.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქმის თავის სასარგებლოდ გასაჩინებდა გაზის კორპორაციის თავის კოხირზე აქვს. კერძოდ კი ის, რომ ამ ეტაპზე "გაზპრომი" თავის 45-პროცენტთან შეიღობილ სომხურ "არმოსგაზპრომს" გაზით მხოლოდ საქართველოში ფორმებულ საკრედიტო ხელშეკრულებაში აღნიშნულია, რომ ეს 12 მილიონი ევრო სისტემის სასაქონლო დანხარებას უნდა მოხმარდეს, საქართველოს მიზნით ელექტროენერჯის იმპორტისთვის კრედიტს გერმანიის მთავრობის ნებართვის გარეშე ვერ დახარჯავს. ყოველ შემთხვევაში, სააგენტო "ინტერ-პრესის" ცნობით, ასე მიიჩნევენ გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის საქართველოს ბიუროში.

ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი იმისათვის, რომ ბანკი კრედიტის იმპორტი-

ინტერბანკული დილემის წინაშე

პირველი გავრდიონი

თუმცა, საქართველოს ხელისუფლება გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან ამ თანხების სხვა გზით წარმარებაზე საუბარს ამბობს. საკეპისა, რომ არაერთხელ აღუერი ბლოკების რემონტი, რომელთა გამართული მუშაობის გარანტირება აღდგინის შემდეგაც კი გაჭირდება, არც ახალ ხელისუფლებას დაუჯდა ჭკუაში. ამასთან, ხელისუფლებას ამ ბლოკებისადმი ინტერესის გამოვლენის სურვილის იხიცი უკარგავს, რომ დღეს პროკუ-

რატურაში მათ აღდგენასა და, შემდგომ, მუშაობასთან დაკავშირებული ბინძური საქმეების მიელი დასტა დღეს. ამის გამო, თბილსრვისისათვის განკუთვნილი 12 მილიონი ევროს დახარჯვას ხელისუფლება ელექტროენერჯის შემოტანისთვის ვეგმავს. იმპორტი "გაერთიანებულმა საინტეგრირებული ენერჯიკომპანიამ" უნდა განახორციელოს, დენის რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხებით კი კრედიტის გასტუმრებას მოემსახუროს. 12 მილიონი ევრო, საგარეოდ, ქვეყნის ელექტრომომარაგებას თებერელის ბოლომ-

დე, ან, უკეთეს შემთხვევაში, მარტის შუა რიცხვებამდე უყოფია. თუმცა, სააგენტო "ინტერ-პრესის" ცნობით, "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერჯიკომპანიის" მმართველი ამერიკული კომპანია "პი-ეი კოსალტინგი" მიიჩნევს, რომ კრედიტის იმპორტზე დახარჯვა კომერციულად გაუმართლებელია. "თუ აღრიცხვანობა არ გამოსწორდა, იმპორტზე დახარჯული თანხების ამოღებისა და, შემდგომ, მიზნობრივად მიმართვის იმედი ნაკლებია," – აცხადებენ კომპანიაში. ამასთან, ვინაიდან KFW-სთან გა-

საკენ მიმართვის წინააღმდეგ წავიდეს, ისაა, რომ დღეს ენერჯეტკა "მინუსებზე", ანუ წაგებაზე მუშაობს. შესაბამისად, არსებობს რისკი იმისა, რომ კრედიტის სახით მიღებული თანხების ამოღება მართლაც ძალიან გაწვლდეს. სხვათა შორის, თბილსრვისის სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩენილი ენერჯიკომპანიის რეაბილიტაცია სურს საქართველოს ამჟამინდელ სათბონ-ენერჯეტკის მინისტრ მამუკა ნიკოლაშვილსაც, თუმცა იგი აცხადებს, რომ ამ ეტაპზე სხვა გამოსავალი არ არის და ამიტომ გერმანული კრედიტი

იმპორტისთვის უნდა დაიხარჯოს. რაც შეეხება ამ ბლოკებს, მათ გამოყენებას, იმედია, მომავალში კონინდულსტრია მაინც შეძლებს: მათ დაძველებულ მილებს მხოლოდ იმის უზარულა შეწრაფა, რომ მორიგი ამერიკული პოეიკის ფინალური სცენის გადაღებისას, პოლიტიკური ანტიგმირი ორთქლის ჭკლით ეფექტურად შეტარონ. ისიც, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ პოლიფედელ კონორეჟისორებს თავიანთ ქვეყანაში გადაღებების სანარმოებლად მიტოვებული საქვაბები შემოაკლდებათ.

დევიდ ფილიპსი საქართველოს ვალზე დატოვდა

საქართველოს საგარეო ვალმა კი უკვე 1.7 მილიარდ დოლარს მიაღწია

ინოვაციური ნარკავაშვილი

აშშ-ს საგარეო ურთიერთობათა უსაფრთხოების საბჭოს დირექტორის მოადგილედ დევიდ ფილიპსმა საქართველოს საგარეო მინისტრის მოხალეო განვითარების კონცეფცია შეიმუშავა, რომლის პრეზენტაციაც სასტუმრო "მერიოტიში" გაიმართა. კონცეფციის ძირითადი მიზანის ფორმულირება კი, მისი ავტორის განცხადებით, ასე უდრს: "საქართველოს საგარეო ვალზე 2007 წლამდე მორატორიუმი უნდა გამოცხადდეს; თუმცა ეს უნდა იმ შემთხვევაში გახდეს შესაძლებელი, თუ ქვეყანა კორუფციასთან ეფექტურ

ბრძოლას უზრუნველყოფს." რაც შეეხება საქართველოს საგარეო ვალს, "24 საათი" უკვე წერდა, რომ მისმა რაოდენობამ დღეისათვის 1.7 მილიარდი აშშ დოლარი (3,7 მილიარდი ლარი) შეადგინა, ანუ ეს ციფრი ჩვენი სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფო გარანტიით აღებული კრედიტების ოდენობას აღნიშნავს. კრედიტორების საკმაოდ შთამბეჭდავი და ვრცელი სიდან მხოლოდ ერთადერთ ქვეყანას, თურქმენთს (რომელსაც საქართველოს 297 მილიონ დოლარი მართებს), ვლი მომსახურებით, სახუმართო წარმოდგენა და ნედლეულის მიწოდებით უბრუნდება. დანარჩენი მრავალმხრივი და ორმხრივი კრედი-

ტორები ვალის დაბრუნებას მხოლოდ ფულითვე მოითხოვენ. ასევე უნდა დაბრუნდეს სახელმწიფო გარანტიით აღებული სესხები. ვალების დახარჯვა კი თითოეულ კრედიტორთან, იქნება ეს ქვეყანა, თუ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი, გაფორმებული ხელშეკრულების გრაფიკის შესაბამისად ხორციელდება. ვინანსთა სამინისტროს ინფორმაციით, ქვეყნის მთავრობას ყველაზე დიდი ოდენობის ვალი – 506 მილიონ აშშ დოლარი (ერთი მილიარდი ლარი) – მსოფლიო ბანკის განვითარების საერთაშორისო ასოციაციის მართებს. საქართველოს მთავრობის ვალების გასტუმრება ეროვნული ბანკის საერთა-

შორისო სავალტო რეზერვების მეშვეობით ხდება და აქ მნიშვნელოვან როლს თამაშობს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტის მიერ გამოყოფილი კრედიტები, რომლებიც წინა ხელისუფლების მმართველობის ბოლო პერიოდში შეჩერებული იყო ქართული მხარის მიერ აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. აშშ-ს საგარეო ურთიერთობათა უსაფრთხოების საბჭოს დირექტორის მოადგილის დევიდ ფილიპსის მიერ შეწყვეტულ კონცეფციამ საუბარია იმ გადაუდებელ ღონისძიებებზე, რომელიც საქართველოში უახლოეს 100 დღის განმავლობაში უნდა განხორციელდეს. ღონისძიებათა შორის უშთავ-

რესი ადგილი კორუფციასთან ბრძოლას, გადასახადების ამოღების გაუმჯობესებას და სოციალური მდგომარეობის გამოსწორებას უჭავია. დევიდ ფილიპსი მიიჩნევს, რომ ქვეყანაში კორუფციის დაღვლის მიზნით აუცილებელია 30 პროცენტით შემცირდეს ბიუჯეტის მართვა, გამარტივდეს გადასახადები და გაუმჯობესდეს მათი ადმინისტრირება, გადავიდეს ტვირთების განბაჟების პროცესი და შეიქმნას ხელსაყრელი პირობები უცხოური კაპიტალის მოსაზიდვად. სასტუმრო "მერიოტიში" გამართულ შეხვედრაზე დევიდ ფილიპსი პოლიტიკასაც შეეხა და აღნიშნა, რომ საქართველოსთვის მიზანშეწონილია პრემიერ-მინისტრის ინს-

ტიტუტის შემოღება, ხოლო უფრო შორეულ პერსპექტივა ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანება გახლავთ. მისი პრიორიტეტი, "ნატო-ში ინტეგრირება უფრო სწრაფად მოხდება, ვიდრე ევროკავშირში. ევროკავშირთან შესვლისათვის საჭიროა 60-ათასდღური დინამიკური რეკონსტრუქციის შესრულება, რაც, ალბათ, გაჭინაურდება". აღსანიშნავია, რომ საგარეო ურთიერთობათა უსაფრთხოების საბჭო აშშ-ში არასამთავრობო ორგანიზაცია გახლავთ და არ გამოხატავს მთავრობის პოზიციას, თუმცა შეერთებული შტატების ადმინისტრაციას დიდ ყურადღებას უთმობს საბჭოს მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებს.

ორი სიტყვით

თბილისი. ექსპერტები ითვალისწინებენ მსოფლიოში საქართველოსადმი არსებულ დიდ ინტერესს და მიიჩნევენ, რომ 2004 წლის ზაფხულში საქართველოში "ტურისტთა ბუმი" იქნება. როგორც ეკონომიკის ექსპერტმა ნიკო ორელიანიმ განაცხადა, საქართველოს მიმართ ინტერესის გაღვივებას დაფიქსირებულ მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმზე შეუძლია ხელს. "საერთაშორისო საზოგადოება საქართველოს პრობლემებთან მართკ არ ტყუებს. წინაპრობა ჩვენს უნდა შეექმნათ და ყველას დაუმტკიცოთ, რომ ჩვენი პრობლემების გადაწყვეტა ჩვენვე ვინება", – აღნიშნა მან. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გუშინ, საღამოს, საქართველოს საპროტოკოლური განყოფილების მდიან დაიწყო კავკასიის რეგიონალური დირექტორის დონა დიუსუთ-ქიორლის ენგია. ვიზიტის მიზანს იმ პირობების მინარეთლების განსაზღვრა წარმოადგენს, რომელთა განსახორციელებლად მსოფლიო ბანკმა მომავალი რამდენიმე წლის განმავლობაში ქართულ მხარეს დახმარება უნდა აღმოუჩინოს. ვიზიტის ფარგლებში სტუმრის საქართველოს ახლად არჩეულ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს, პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელ ნინო ბურჯანაძეს, სახელმწიფო მინისტრ ზურაბ აფანიას და მთავრობის ეკონომიკური გუნდის წინამძღოლებს შეხვდება. **ინტერ-პრესი**

რუსთავი. სამშაბათიდან ხელფასების მომატების მოთხოვნით გაფიცვა დაიწყო ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის გარდაბნის რაიონის ჯანდარის მონაკვეთის მუშენებლებმა. ნავთობსადენის მუშენებლობა დროებით შეჩერებულია. ნავთობსადენის მომსახურე პერსონალი "ბი-პი"-ს მიმართ პრეტენზიებს გამოთქვამს. აქციის მიზანმიმართულ აცხადებენ, რომ "ბი-პი"-ს ხელმძღვანელობა მათ იმანზე მეტს ითხოვს, ვიდრე კი ხელშეკრულებითაა გათვალისწინებული. მოუშა-მოსახარებები "ბი-პი"-სგან ხელფასების მომატებას, ან საუშუალო საათების შექცობას მოითხოვენ. იმ შემთხვევაში, თუ "ბი-პი" მათ მოთხოვნებს არ დააკმაყოფილებს, ისინი მუშაობაზე უარს იტყვიან. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. 23 იანვარს საქართველოს კომუნიკაციების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში OPT-ის სიმბირე მუშენებლობა 2,13 მილიონი მოსამზადებლად კონკურსი გაიმართება სამხრეთ-დასავლეთ კომპანებს – "რუსთავი-2"-სა და "ტექნომედია"-ს შორის. ეს კონკურსი გასული წლის 24 ოქტომბერს უნდა გამართულიყო, მაგრამ იმის გამო ჩაიშალა, რომ კომისიის თავმჯდომარემ ვახტანგ აბაშიძემ წინასწარჩეული პერიოდში პოლიტიკური პარტიების მხრიდან კომისიის წევრებზე განხორციელებული ზეწომის თაობაზე განაცხადა: "ვერ ავიღებ პასუხისმგებლობას იმაზე, თუ რა შეიძლება მოხდეს კომისიის გადაწყვეტილებას. ამიტომ პრეზიდენტს ჩემი გათავისუფლების თხოვნით მივმართე", – განაცხადა მან. თუმცა პრეზიდენტმა შევარდნაძემ მისი განცხადება არ დაეკმაყოფილა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია 23 იანვარს საერთო საეთერი მუშენებლობაზე კიდევ ერთ კონკურსს ჩაატარებს. კონკურსში გამარჯვებულს 11 გადაცემის მუშენებლობის შესაძლებლობა ექნება, ტელემუშენებლობა მიელი ქვეყნის ტერიტორიაზე გაავრცელოს. ამ კონკურსში ლიცენზიის მიღებას სამი ტელეკომპანია – "მე-9 არხი", "იგორა" და "მზე" შეეცდება. ლიცენზიის საწყისი ფასი 467.240 ლარია, თუმცა კონკურსი აუქციონის სახით ჩატარდება და არ არის გამორიცხული, ეს ფასი კიდევ გაიზარდოს. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. თბილისის ბანკაშორის სავალტო ბიზნის გუმიდელ ვაჭრობაზე ეროვნული ვალტის კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში 2,13 ლარით გაიზარდა. შიდა სავალტო ბაზარზე დოლარის შესყიდვის კურსი 2,127 ლარი, ხოლო გაყიდვის კურსი – 2,135 ლარი იყო. 13 იანვრიდან ლარის მიმართ ძალაშია უცხოური ვალტის შედეგი კურსი: 1 ევრო – 2,6519 ლარი; 1 რუბლი – 0,0740 ლარი; 1 გირანგა სტერლინგი – 3,8182 ლარი. **24 საათი**

თბილისი. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის ახლად დანიშნული მინისტრმა ირაკლი რეხვიანიმ 6 მოადგილედ მხოლოდ ორი – ნათია თურნავა და გელა ჩარკვიანი დაიტოვა. მინისტრის მოადგილის თანამდებობა დატოვეს მერაბ შარაშიძემ, გიორგი მედიანაშვილმა, სოლომონ პავლიაშვილმა და გიზა მეგრელიძემ. სამომავლოდ მინისტრს ოთხი მოადგილე ეყოლება. იგეგმება სამინისტროს სახელმწიფო შეცვლაც. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. პურის ფასის "ნახტომისებური" ზრდა მოსახლეობა არ ახლის, თუმცა შესაძლებელია, გაზაფხულამდე ფასმა მომატდეს. ამის შესახებ ურნაწილებს სოფლის მეურნეობის მინისტრმა დავით კირვალიძემ განაცხადა, რომელიც გუშინ სახელმწიფო მინისტრის ზურაბ აფანიას მიერ პურის ფასების რეგულირებასთან დაკავშირებით გამართულ პრესკონფერენციაზე ესწრებოდა. კირვალიძის თქმით, პურის ფასის ზრდის თავიდან ასაცილებლად მთავრობა ამგებდა ხორბლის მარაგის დამატებითი რესურსების მოძიებასა და შესაბამისი სადავასახლო რეჟიმის ლიბერალიზაციაზე მუშაობს. **ინტერ-პრესი**

ევროკავ სტაბილური ევროს მომხრეა

დინან ჩარაძე

გავამყაროთ თუ შევასუსტოთ ერთი – ამ შეკითხვაზე უნდა გავითვალისწინოთ ევროს სტაბილური ევროზონის შექმნების ფინანსთა მინისტრებს. მათ თავი შეიკავებს ორნი გადაწყვეტილების მიღებისასაც. მინისტრების განცხადებით, მთავარია, მომავალში მათ არ დაუშვან ევროპული ვალტის მკვეთრი ცვლილებები.

ბერმანელა ევროსთან მიყვანა

ზარალს ითვლიან

ადამ ჩქაძლიძე

გერმანელთა ეჭვები, რომ 2002 წლის 1 იანვრიდან მარკების ბანკნოტებისა და მონეტების ევროებით ჩანაცვლება ფასების ზრდას გამოიწვევდა, საფუძვლიანი გამოდგა. ბუნდესბანკის მიერ ჩატარებულმა გამოკვლევამ აჩვენა, რომ გერმანიის ვალტის შემცობაზე საგრძობლად გააჭირა მომსახურებისა და სხვადასხვა საქონლის ფასები, რასაც შედეგად კლიენტურის დაკარგვა მოჰყვა.

გერმანელთა დიდი ნაწილი თავიდანვე სექტორულად უფროდ ერთიან ვალტს ეტყობა. ახლა კი მათ "ევროს" "ტევერ" შეარქვეს (სიტყვების თანაში – "ტივერ" გერმანულად "ძვირ" ნიშნავს), თუმცა ერთიან ვალტსა მომსახურების გაძვირება მხოლოდ გერმანიაში არ გამოუტყვევია. მიმდინარე თვის დასაწყისში იტალიის სასამართლომ რომის ერთ-ერთ კაფეს ფასის

დანევა უზრძანა ფინჯან ყავაზე. 2002 წლიდან კაფემ ფინჯანი ყავა 1500 ლირიდან, ანუ 0,77 ევროს ეკვივალენტოდან 1 ევრომდე ასწია, რამაც მომხმარებლები მოკმა ჩაადგო.

აქამდე მიწვეული იყო, რომ ევრომ მხოლოდ დიდი ქვეყნები დაზარალდა; განსაკუთრებით კი – გერმანია, რომლის ეკონომიკაც მიწვეულდგინდა და დამოკიდებული ექსპორტზე და ძლიერი ევრო, ამ მხრივ, სერიოზულ პრობლემებს უქმნის. გერმანიაცა და საფრანგეთიც ეკონომიკურ პრობლემებს განიცდიან და დიდი სურვილი აქვთ, ხარჯვა გაზარდონ ბიუჯეტის დეფიციტის ხარჯზე, მაგრამ იმის გამო, რომ სექციური აქტი ევროზონის ქვეყნებს ბიუჯეტის დეფიციტზე მკაცრ ლიმიტს უწესებს, ამის გაკეთება ვერ ხერხდება.

ამის გამო არსებობს აზრი, რომ ევროთა პატარა და შედარებით დრონი ქვეყნები (პორტუგალია, საბერძნეთი) მაინც ხეირობენ. იქ ხომ დიდ ეკო-

ნომიკურ პრობლემებს არ წყვეტენ. ხოლო გერმანიასთან და საფრანგეთთან კრთავ "ნავი ყფენა" მათთვის დიდად სასარგებლოა. მაგრამ სხვადასხვა საქონელზე ფასების გაზრდა მათთვის სერიოზულ პრობლემებს ქმნის. მაგალიტად, საბერძნეთში მომხმარებლებმა გაზრდილი ფასებისადმი პროტესტის ნიშნად "არაფრის ყიდვა" დადებითი დაიწყეს. ამ დღეებში მალაზიებსა და კაფეებში იმითათად თუ ნახავთ ადგილობრივ მაცხოვრებლებს – კლიენტურის დიდ ნაწილს უცხოელი ტურისტები შეადგენენ.

მაგრამ ყველაზე უფრო მტკივნეულად ფასების გაზრდა გერმანიაში აღიქვამენ, რაც გასაკვირი არ არის. ამ ქვეყნისათვის ევროს ხომ, ჯერჯერობაში, არაფერი სახიერი არ მოუტანია. აღმაშფოთებელია ის ფაქტი, რომ 2002 წლის იანვრის შემდეგ (როცა ევროს ბანკნოტები და მონეტები შემოვიდა) ავტორიტურად ანუთი ფასების დაწევაზე თითქმის არავის უფიქრია. ამის

შედეგად კლიენტურაზე უფრო მეტად ისევ ფასის ამწვეები დაზარალდნენ. მაგალიტად, კინოთეატრებში ბოლეთის ფასები საშუალოდ 2,3 პროცენტით გაიზარდა. შედეგად, კინოთეატრთა სტუმრების რიცხვმა 12,5 პროცენტით იკლო. საოცარი ისაა, რომ ფასების დაწევის ისე არავინ ჩქარობს. ჩანს, ევროს, ჯერჯერობით, მაინც არ ენდობიან (მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო დროს ისინი კურსს არჩახსულად გაიზარდა) და ურწმუნოა, ფასი ასეთ დონეზე შეინარჩუნონ, რათა მომავალში ისევ არ მოუხდეთ აწევა; თუკი ევრო დაეცემა, ფასების ასეთი თანაში კლიენტურის ხომ იმ უმეტეს ევროსწინაა.

ყველაზე უფრო გერმანიაში ქიწმენდა გაძვირდა, აქ მომსახურების ფასმა 2,5 პროცენტით აიწია. ასევე გაძვირდა საპირკმბახურო მომსახურებაც. მთავრობა ცდილობს, როგორც განამარტოს შექმნილი ვითარება, მაგრამ მოსახლეობა ყოველთვის ძალიან სკეპტიკურად უყურებს.

კადროვი საუდის არაბთმა „ჩაიხუტა“

ჩეჩნეთში კი ბრძოლა გრძელდება

ლევან ღირსიაშვილი

ჩეჩნეთის პრეზიდენტად კრემლის მიერ დასმულმა ყოფილმა მუფტმა აჰმად კადიროვმა საუდის არაბეთში თავისი ვიზიტი დაასრულა და გროზნოში მშვიდობიანად და, რაც მთავარია, იმედებით დაბრუნდა. ეს პრეზიდენტის რანგში მისი პირველი საზღვარგარეთული ვოიაჟი იყო. ერ-რიადიდან დაბრუნებულმა კრემლის კაცმა ჟურნალისტებისათვის სპეციალური პრესკონფერენცია გამართა. **“აჰმად-შაჟი კადიროვი მხნედ და ენერგიულად გამოიყურებოდა და ჟურნალისტებთან ნახევარსაათიანი ურთიერთობის დროს მანიშნებდა მისი თქმა მოასწრო, რისთვისაც მისივე რანგის სხვა მოღვაწეს შესაძლოა, რამდენიმე საათი დასჭირვებოდა,”** - იუსტყება სააგენტო “ბიზისი”. კადიროვის შეხვედრა ჟურნალისტებთან კი საინფორმაციო თარიღი – პრეზიდენტის პოსტზე ყოფნის მესამე დღეა დაემთხვა.

პრესკონფერენციის გახსნისას მან ეს “შესანიშნავი მოვლენა” თავად შეახსენა ჟურნალისტებს. დამსწრეთა ღიმილის ფონზე კი დასძინა: **“ალბათ, კიდევ 100 წელი იქნება,”** ხოლო ამის შემდეგ კი მტკიცედ განაცხადა: **“რატომ ალბათ? იქნება, იქნება!”**

ასეთი იმედიანი განწყობის შექმნის შემდეგ კი, კადიროვმა თავისი ვოიაჟის მნიშვნელობაზე დაიწყო საუბარი. **“არაბულ სამყაროში მასხა-**

ღვის მხრიდან ვრცელდება ხმები, რომ თითქმის კადიროვმა გაეყიდა ისლამი, გადავიდა ურწმუნოთა მხარეს და მუსულმანების წინააღმდეგ იბრძვის. ეს ვიზიტი პირადული თვალსაზრისითაც ძალიან მნიშვნელოვანი იყო, რადგანაც საუდის არაბეთი ისლამის ცენტრად არის აღიარებული. ჩვენ მიგვიღეს და გვალაიარეს,” - განაცხადა კმაყოფილი სახით აჰმად-შაჟი.

მას ერ-რიადიში საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებზე განუხილავს. ჩეჩნეთის ყოფილი მუფტი თვლის, რომ ამ პრობლემის მოსაგვარებლად ისლამის ავტორიტეტმა უმნიშვნელოვანესი როლი უნდა შეასრულოს. ამასი კი მას, თურმე, საუდის არაბეთის ხელისუფლებაც ეთანხმება. მოკლედ, საუდელეგმა “კრემლის კაცს” სრული მხარდაჭერა აღუთქვას და როგორც “ღვიძლი ძმა”, ისე მიიღეს.

პრესკონფერენციაზე კადიროვმა სხვა საკითხებზეც ისაუბრა. მან განაცხადა, რომ მომავალშიც გააგრძელებს ჩეჩნეთში საპრეზიდენტო მმართველობის განმტკიცების პოლიტიკას და მის მთავარ დასაყრდენს მისივე ინციატივით შექმნილი სახელმწიფო საბჭო წარმოადგენს. რაც შეეხება ხელისუფლების სხვა ორგანოებს, მაგალითად, როგორცაა პარლამენტი, მისი ბედი, რაღა თქმა უნდა, კადიროვს არ აინტერესებს. **“ჩვენ მათთვის დასავლეთში ადგილიც კი არ გვაქვს. თუკი დეპუტატებს ავირჩევთ, ისინი საქაღალდეებით ხელში ქუჩა-ქუჩა ივლიან. ამიტომ, პირველ რიგში,**

კადიროვი ჩეჩნეთში საპრეზიდენტო მმართველობის განმტკიცებას აპირებს.

ჩვენ პარლამენტის შენობა უნდა ავაღვანოთ,” - ასე მარტივად გადაწყვიტა კადიროვმა ჩეჩნეთში საკანონმდებლო ხელისუფლების ბედი და მომავალი.

რაც შეეხება რუსეთში მოახლოებულ საპრეზიდენტო არჩევნებს, კადიროვის გული ერთმნიშვნელოვნად მის ბატონ-პატრონს - ვლადიმირ პუტინს ეკუთვნის. **“რუსეთს მხოლოდ ერთი არჩევანი აქვს – ვლადიმირ ვლადიმოვიჩი პუტინი. ჩემი ნება რომ იყოს, მას სიცოცხლის ბოლომდე პრეზიდენტობას დავუკანონებ,”** - განაცხადა კმაყოფილმა კადიროვმა. აი, ერთგულმაც ასეთი უნდა. რა შეიძლება ითქვას აჰმად კადიროვის საუდური ვოიაჟის შედეგებზე?

კომენტარი პირველი: თუკი ჩეჩნეთის პირველი და მეორე პრეზიდენტები ჯოხარ დუდაევი და ასლან მასხადოვი ერ-რიადს ჩეჩნეთის ხელისუფლების რანგში ენეყოდნენ ხოლმე და მხოლოდ თავისი ქვეყნის ინტერესებს წარმოადგენდნენ, კადიროვი საუდის არაბეთში, როგორც პრეზიდენტ პუტინის ემისარი, გაემგზავრა. მას თავისი ბატონ-პატრონის წერილიც კი ეძღო გულის ჯიბეში, რომლითაც, რასაკვირველია, ის საუდის არაბეთის ხელისუფალთა სასახლეებში მიღებული სტუმარი ხდებოდა და თავანუელი შედიოდა. ნე-

ჩადრების აკრძალვამ საფრანგეთში ვნახათაღელვამ გამოიწვია

საფრანგეთის მთავრობის მიერ მომზადებული კანონი, რომელიც სკოლებში ჩადრების ტარებას კრძალავს, 19 იანვარს ფრანგი დეპუტატების ერთმა ნაწილმა კრიტიკის ქარ-ცეცხლში გაატარა. გასულ კვირას მთელი ქვეყნის მასშტაბით მოწყობილმა საპროტესტო გამოსვლებმა და ძალადობის ფაქტებმა დეპუტატებზე დიდი გავლენა მოახდინა.

მიომოხილველთა უმრავლესობის აზრით, პრეზიდენტმა ჟაკ შირაკმა ძალზე დიდი ძალისხმევა მოახმარა ამ კანონის გატანას, რომ მასზე ახლა უარი თქვას. თუ-

მცა, შიში, რომ ახალმა კანონმა, შესაძლოა, მუსლიმები ფრანგული საზოგადოებისაგან უფრო მეტად გარიყოს, ვიდრე მათ ინტეგრაციას შეუწყოს ხელი, გააძლიერა. გასულ შაბათს ერთდროულად საფრანგეთის რამდენიმე ათეულ ქალაქში და მსოფლიოს რამდენიმე სხვა ქვეყანაში მოწყობილმა საპროტესტო მსვლელობებმა ეს შეგრძობა გაამძაფრა. კვირას კი საფრანგეთის ისტორიაში პირველი მუსლიმი პრეფექტის მანქანა ააფეთქეს.

ჟაკ შირაკის მიერ შემუშავებული კანონის თანახმად, სექტემბრი-

დან ყველა სკოლაში ნებისმიერი რელიგიური სიმბოლოს გამოყენება იკრძალება. “მე სკეპტიკურად ვარ განწყობილი ამ კანონის მიმართ, რომელიც ექსტრემისტულ განწყობილებას კიდევ უფრო გააძლიერებს,” - განაცხადა პარლამენტის წევრმა ფრანსუა ბაიარემ. ექსპერტების ერთი ნაწილის თქმით, ფუნდამენტალისტების მოსაზრებას, რომ მუსლიმები საფრანგეთში დისკრიმინაციას განიცდიან, ძალიან ბევრი გაიზიარებს. “თავსაბუთაე პოლიტიკური მანიპულაციის საგანია,” - განაცხადა მუსლიმთა ერთ-ერთმა ლი-

დერმა კარიმ ბუზიდმა. “ჩვენთვის ამჟამად ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი საკითხებია მუსლიმებს შორის უმუშევრობის მაღალი დონე, ძალადობა და დისკრიმინაცია. მერწმუნეთ, დაპირისპირება მხოლოდ ახლა იწყება,” - აღნიშნა მან ბრიტანულ “გარდიანთან” ინტერვიუში.

ფრანგული ყოველდღიური გაზეთის “ლიბერასიონის” მონიშნავს სტატიამი ნათქვამია, რომ “თუ ჩადრის აკრძალვას ინტერდაციისკენ მიმართული სერიოზული ნაბიჯები არ მოჰყვება, მაშინ ეს კანონი სრულიად უსარგებლო იქნება.”

ფრანგების უმრავლესობა მხარს უჭერს ჩადრების აკრძალვას, რათა რესპუბლიკის საერო საფუძვლებს საფრთხე არ შეექმნას. მათი აზრით, ქვეყანა რადიკალური ისლამისაგან უნდა დაიცვან. გუშინ საფრანგეთის ომბუდსმენმა ბერნარ სტასიმ, რომელიც იმ კომისიას ხელმძღვანელობდა, რომელმაც აღნიშნულ კანონს რეკომენდაცია გაუწია, განაცხადა, რომ “რესპუბლიკისათვის კატასტროფა იქნება, თუ ის ისლამისტებს დანებდება.”

მიომხილველები აღნიშნავენ, რომ ისლამისტი ექსტრემისტები ფრანგული საზოგადოების დღის

წესრიგს უკვე აყალიბებენ. პარიზში საპროტესტო მსვლელობა ფრანგი მუსლიმების პარტიის ორგანიზებული იყო, რომლის ლიდერი მოჰამად ლატრემი თავისი ანტისემიტური განცხადებებით გახდა ცნობილი. მან სიონიზმი აპართეიდს შეადარა.

სხვა დასავლეთ-ევროპულ ქვეყნებთან შედარებით, საფრანგეთში ყველაზე ბევრი მუსლიმი ცხოვრობს, რაც ქვეყანაში ბევრის გაღიზიანებას იწვევს. სწორედ ამით უნდა აიხსნას საფრანგეთში რადიკალური მემარჯვენე იდეების პოპულარობა.

ტექნომსახურების მბეზავი

კომპანია BP-ს მილსადენების პროექტის ფარგლებში და BP-ს ხელმძღვანელობით, შპს "IRA" კონკურსზე იწვევს სათანადოდ კვალიფიცირებულ პირებს ტექნომსახურების მკვლევარების თანამდებობის დასაკავებლად. ტექნომსახურების მკვლევარი წარმოადგენს საქართველოში BP-ს მილსადენების პროექტების კონტრაქტორ მესამე მხარეს და იმუშავებს BP-ს ხელმძღვანელობის ქვეშ.

სამუშაოს აღწერა:
ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის ექსპლოატაციის ტექნომსახურების მკვლევარი ანგარიშვალდებულია ექსპლოატაციის მთავარი მკვლევარის წინაშე. პროექტის მიმდინარეობასთან ერთად ფუნქციები გაფართოვდება და შესაფერისი პირებისათვის მოსალოდნელია შეიქმნას თანამდებობრივი წინსვლის შესაძლებლობები. პროექტის წინასაექსპლოატაციო ფაზიდან ექსპლოატაციის ფაზაზე გადასვლასთან ერთად შეიცვლება მოვალეობებიც.

მოვალეობები და პასუხისმგებლობა:
ტექნომსახურების მკვლევარის ზოგად მოვალეობებს შეადგენს (არ შემოიფარგლება რა ამით):

- წინასაექსპლოატაციო ფაზაზე:**
- ერთობლივი მუშაობა მთავარ მკვლევართან ტექნომსახურების მენეჯმენტის ახალი სისტემის დანერგვის სფეროში.
  - კოორდინირებული მუშაობა ტექნომსახურების კონსულტანტებთან - მიმდინარე პროფილაქტიკური ტომომსახურების, სამუშაოს გეგმების და ინსპექტირების ღონისძიებების შემუშავების სფეროში.
  - მონაწილეობა ტექნომსახურების და ინსპექტირების გრაფიკების შემუშავების და სანყისი ოპტიმიზაციის პროცესში, რათა ისინი მზადყოფნაში იყოს ექსპლოატაციის დაწყების მომენტისათვის აზერბაიჯანსა და საქართველოში.
  - მთავარ მკვლევართან ერთად, საინჟინრო და ტექნომსახურების ჯგუფის ექსპლოატაციისათვის მზადყოფნის გაკონტროლება და დოკუმენტური აღრიცხვა.
  - მთავარ მკვლევართან ერთად ოპტიმალური პრაქტიკის დანერგვა მთელი სტრუქტურის მასშტაბით, ტექნომსახურების დაგეგმვის და შესრულებული სამუშაოს ანგარიშების მზადების მზადების სფეროში, აგრეთვე შესრულებული სამუშაოს ძირითადი ინდიკატორების შემუშავება (შესრულებული სამუშაოს შეფასების მექანიზმები/საშუალებები).
- ექსპლოატაციის ფაზაზე:**
- მჭიდროდ ითანამშრომლებს მთავარ მკვლევართან, რათა დახვეწოს და დანერგოს ტექნომსახურების დაგეგმვის საუკეთესო პრაქტიკა ტექნომსახურების და ექსპლოატაციის ბრენდებში. აქვე იგულისხმება ყოველდღიური/ყოველკვირული დაგეგმვა და საკოორდინაციო შეხვედრები.
  - იმუშავებს ტექნომსახურების და ექსპლოატაციის კონსულტანტებთან, რათა ყოველგვარი სამუშაო წარმართოს ექსპლოატაციის კრიტიკული რეჟიმების მოთხოვნების შესაბამისად, ეფექტურად და უსაფრთხოების პირობებში.
  - მთავარ მკვლევართან ერთად შემუშავებს და აწარმოებს გრძელვადიან, საშუალო (12 კვირა) და მოკლევადიან სამუშაო გრაფიკებს, რომელშიც ინტეგრირებული იქნება ტექნომსახურების, ექსპლოატაციის და საინჟინრო ღონისძიებები, აგრეთვე ნებისმიერ მესამე მხარესთან და მასალების მარაგებთან დაკავშირებული საკითხები.
  - უზრუნველყოფს ტექნომსახურების შესრულების ანგარიშების და შესრულების ძირითადი ინდიკატორების ოპერატიულად მონიტორინგს და ანგარიშგებას, აგრეთვე სუსტის სფეროების დროულად გამოვლენას, რომელიც გაუმჯობესებას მოითხოვს, და ადეკვატური ზომების გატარებას.
  - უზრუნველყოფს ტექნომსახურების დაგეგმვის ცენტრალურ სისტემაში დაცული მონაცემების თანმიმდევრულობას.
  - მომაზადებს დიდი მოცულობის სამუშაო პაკეტის დეტალურ გეგმებს, გააკონტროლებს სამუშაოს მიმდინარეობას და გასცემს სათანადო მაკორექტირებელი ზომების რეკომენდაციებს, გეგმიდან გადახვევის შემთხვევაში.
  - უზრუნველყოფს ექსპერტიზას ტექნიკური დაგეგმარების საკითხებში.

- მოთხოვნები:**
- კანდიდატებს მოეთხოვებათ შემდეგი უნარ-ჩვევები და კვალიფიკაცია:
    - წარსული გამოცდილება ტექნომსახურების სფეროში (საუკეთესო შემთხვევაში, 3 წლის განმავლობაში).
    - სწავლების და კომუნიკაციის კარგი უნარი.
    - საინფორმაციო ტექნოლოგიებით სარგებლობის კარგი უნარი (Microsoft Office, ტექნომსახურების სისტემის სერვის-პროგრამებთან მუშაობის გამოცდილება).
    - გუნდის წევრად მუშაობის სურვილი.
    - სასურველია ტექნომსახურების დაგეგმვის სისტემის, სერვის-პროგრამის ან MS Project-ის ცოდნა, თუმცა გათვალისწინებულია ტრენინგი ამ სფეროში.
    - განათლების დიპლომი, სასურველია ტექნიკურ დარგში.
    - ინგლისური, რუსული და ქართული ენების თავისუფლად ფლობა (წერილობითი და ზეპირი).
    - საქართველოს მოქალაქეობა აუცილებელია.

განაცხადის შემოტანის წესი/დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით, რომ გააჩნიათ საჭირო კვალიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობების დასაკავებლად, გთხოვთ მოგვანოლოთ თქვენი Curriculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შესავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების მიღების საბოლოო ვადაა 2004 წლის 3 თებერვალი, სამშაბათი.

ყველა მიღებულ განაცხადი განიხილება, რაც არ გულისხმობს იმას, რომ ყველა კანდიდატი გაივლის გასაუბრებას და მიიღებს სამუშაოს შემოთავაზებას.

კადრების განყოფილება
ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია
BP-საქართველო
საქართველო, თბილისი
საბურთალოს ქუჩა N38

ჯონ კერი დემოკრატ კანდიდატებს შორის ლიდერობს

ჯონ კერი პირველ გამარჯვებას ზეიმობს.

კერის სენატორმა ჯონ კერიმ აიოვას შტატში დემოკრატიული პარტიის საპრეზიდენტო კანდიდატებს შორის გამართულ არჩევნებში გაიმარჯვა. ყველასათვის მოულოდნელად, მაღალრეიტინგულ კანდიდატად მიჩნეული მოვარდ დინი მესამე ადგილზე გავიდა. სენატორმა ჯონ ედვარდსმა კერის შემდეგ ყველაზე მეტი ხმა მიიღო. კონგრესმენი დიკ გეფარდტი კი მეოთხე ადგილზე გავიდა. ამის შემდეგ, მან საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობაზე საერთოდ უარი თქვა და პრეზიდენტობის მსურველ დემოკრატ კანდიდატთა რიცხვი შეიადამდე შეამცირა. საბოლოო შედეგები ამგვარია: ჯონ კერიმ 37.7 პროცენტი მიიღო, ჯონ ედვარდსმა – 31.8, ჰოვარდ დინმა – 18, რიჩარდ გეფარდტმა – 10.5, დენის კუსინიჩმა – 1.3, ალ შარპტონმა – 0.7. აიოვას შტატში გამართულ არჩევნებში მონაწილეობის არ დალეულები კანდიდატები კანდიდატებს შორის საარჩევნო ოლქებში პარტიის წევრები იკრიბებიან და დემოკრატები მიდამარტინე არჩევნებს მართავენ, რათა პარტიის ერთი, ყველაზე პოპულარული კანდიდატი გამოავლინონ. თითოეული შტატის საარჩევნო ოლქებში პარტიის წევრები იკრიბებიან და დელეგატებს ირჩევენ, რომლებიც თავის შორი, ამა თუ იმ საპრეზიდენტო კანდიდატს უჭერენ მხარს. ტრადიციულად, საპრეზიდენტო კანდიდატების შერჩევა აიოვას შტატში იწყება ხოლმე. ამჯერად, რესპუბლი-

კელებს ამგვარი პროცედურის გავლა არ სჭირდებათ, რადგან ამჟამინდელი პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში მეორე ვაღთაც აპირებს კენჭისყრას. რაც შეეხება აიოვამ გამარჯვებულ ჯონ კერის, იგი უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში სენატორია მასაჩუსეტის შტატიდან. ის ვიეტნამის ომის ვეტერანი და ამერიკის დამოუკიდებელი იყო. 1966 წელს იტლის უნივერსიტეტის დასრულების შემდეგ, ოურისტის კარიერის ნაცვლად, მან საზღვაო ძალებში სამსახური არჩია და ვიეტნამში წავიდა. იგი ბრძოლის ველზე გამოჩენილი მამაცობისათვის რამდენიმე მედლით არის დაჯილდოებული. 1969 წელს კერი სამშობლოში დაბრუნდა და დააარსა მოძრაობა “ვეტერანები ომის წინააღმდეგ”. კერის ძლიერ მხარედ საგარეო პოლიტიკისა და გარემოსდაცვითი საკითხების კარგი ცოდნა ითვლება. მას ნაკლები გამოცდილება აქვს ტრადიციულად დემოკრატების სფეროვად მიჩნეულ საკითხებში: განათლება, ჯანდაცვა და სამოქალაქო უფლებები.

საკუთარი საარჩევნო კამპანიისათვის მას დღემდე 20 მილიონი ამერიკული დოლარი აქვს შეგროვებული, კუიდან 6.4 მილიონი პირადად კერის მიერ არის გაღებული. მისი ერთ-ერთი ცნობილი გამოთქმა: “ჩვენ არა მარტო ჰუსეინისა და მისი რეჟიმის შეცვლა გვჭირდება ერთ აქტივს, არამედ ჯორჯ ბუშის რეჟიმის ცვლილება შეერთებულ შტატებში”. კერის აზრით, ერაყის ადმინისტრაცია მთლიანად გაეროს დაქვემდებარებაში უნდა გადავიდეს. მისი თქმით, სხვადასხვა საერთაშორისო პრობლემების გადასაჭრელად ევროპელ მოკავშირეებთან ძალზე მჭიდრო თანამშრომლობა აუცილებელია.

მასამ ქვეყნი სიბლი ჩიჩხე ლტოლვილეთათვის

პირადი ვაჭრობა

ჩეჩენი ლტოლვილები საქართველოში 1999 წლის შემოდგომაზე ჩეჩენეთში მიმდინარე მეორე შეიარაღებული კონფლიქტის შემდეგ გამოჩნდნენ. მათი რიცხვი მამინ 6000-ს აღწევდა. უახლესი, გასული წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, რომელიც საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს მიერ გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის (გლუკი) ხელშეწყობით ჩატარებულ ხელახალ რეგისტრაციის შედეგებს ეყრდნობა, ჩვენ ქვეყანაში 3867 ჩეჩენი ლტოლვილი ცხოვრობს; აქედან 3799 – პანკისის ხეობაში, 75 – თბილისში. მათ 81,4 პროცენტს ქალები, ბავშვები და მოხუცები შეადგენენ. ლტოლვილთა 90 პროცენტი ადგილობრივ ქისტ მოსახლეობასთან ცხოვრობს, 10 პროცენტი – გლუკის მიერ გარემოცვნილ კოლექტიურ ცენტრებში.

ზღვაში წვთი სიკოცხლის შესანარჩუნებლად

ჩეჩენეთიდან ლტოლვილები, ოფიციალურად, მხოლოდ ჰუმანიტარული დახმარებით საზღვრობენ. 2000 წლის შემოდგომაზე საქართველოს ხელისუფლებამ გლუკი დასახელა გაეროს-ს მთავარ მაკორდინირებელ სააგენტოდ, რომელიც პანკისის ხეობაში დასახლებულ ლტოლვილ მოსახლეობას ჰუმანიტარულ დახმარებას მიახდობდა. ხაზს ვუსვამთ – მხოლოდ პანკისში დასახლებულებს, რადგან საქართველოს სხვა რეგიონებში დასახლებულებს, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ამგვარი დახმარება არ მიეცემა.

უკანასკნელი ოთხი წლის განმავლობაში გლუკმა ჩეჩენ დევიდებს, დაახლოებით, 5 300 000 ამერიკული დოლარი დაახარჯა. მათთვის განებული ჰუმანიტარული დახმარების მთავარი დონორები არიან აგრეთვე შვეიცარიული შტატები, გერმანია, შვედეთი და იაპონია. დახმარებაში შედის: მსოფლიოს სასურსათო პროგრამის მთავარი საკვები რაციონი (2,100 კგ/კალ-ის ეკვივალენტი), რომელიც სისტემატურად როგვდება და დაბატებითი საკვები – ოიდობრებული მარილი და ჩაი; მშშ, თბილი გადასაზარებლები, ტანსაცმელი, პიჯამები, საკვები (მახ სეზონური და პერიოდული ხასიათი აქვს).

სანიტარული და ეკოლოგიური პრობლემების თავიდან აცილების მიზნით, გლუკმა ორჯერ შეაკეთა პანკისის წყალმომარაგების სისტემა. ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის - ტექნიკური დახმარება საქართველოსთვის ("ტეკა") საშუალებით, იგი მთლიანად აფინა-ინსტრუქტორების სექტორში არსებულ, თითქმის, ყველა მიმართულებას. მისი ხელშეწყობით, პანკისის ხეობაში მოქმედებს სამი ჯანდაცვის პუნქტი, რომლებიც ყოველთვიურად მარაგდება ნაწილებით და ემსახურება ლტოლვილ და ადგილობრივ მოსახლეობასაც. საქიროების შემთხვევაში, ავადმყოფები გადაჰყავთ ახმეტაში, თელავსა და თბილისში. "ტეკა" ასორციელებს, ასევე, ტრენინგების მკურნალობის პროგრამას.

გასული წლიდან არასამთავრობო ორგანიზაცია GCRT-თან ერთად გლუკმა აამოქმედა ორში დახარალებული ჩეჩენი ლტოლვილების ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამა. ნორვეგიის ლტოლვილთა საბჭოს დახმარებით, დუისში მოქმედებს კულტურული დასვენების ცენტრი, სადაც ლტოლვილებსა და ადგილობრივ მოსახლეობას საშუალება აქვს, შეისწავლოს კომპიუტერი, ინგლისური, ქსოვა და ხალხუ-

რი (ცეკვა; ისარგებლოს ბიბლიოთეკით და უყუროს ტელევიზორს. პანკისის ხეობაში არსებული და გლუკის მიერ განახლებული სკოლები ნორვეგიის ლტოლვილთა საბჭომ ავეჯითა და სახელმძღვანელოებით მონარაგა. პანკისის ხეობაში ლტოლვილ ბავშვებს ასწავლიან ლტოლვილი მასწავლებლები, რომლებიც, კომპენსაციის სახით, დამატებით ორი თვის საკვებ რაციონს იღებენ. დუისსა და ომალოში განახლებული საბავშვო ბაღებით დღეს სარგებლობს, დაახლოებით, 200 ლტოლვილი და ადგილობრივი ბავშვი. გერმანიის მთავრობის დახმარებით, გლუკი აფინანსებს თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტ 14 ჩეჩენ ლტოლვილ სტიპენდიანტს.

2002 წლიდან, გლუკის იურიდიული მრჩევლის მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ, ნორვეგიის ლტოლვილთა საბჭოს დუისის ცენტრში ჩეჩენი ლტოლვილებისთვის ორი ადგილობრივი იურისტი მუშაობს. 2003 წელს, ადგილობრივი მოსახლეობის დიდი დახმარებით, განხორციელდა საინტერესო პროექტი, რომელიც თავლის გამოშვებას ითვალისწინებდა. პროდუქტის ნაწილი იყიდება, ნაწილი კი ყველაზე უმცირეს - მოხუცებსა და მარტოხელა დედებს ურიგდება.

2004 წლიდან გლუკი პანკისის ხეობაში რიგი ახალი პროექტის განხორციელებას გეგმავს. საქართველოში მისი წარმომადგენელი ქეთრი ბერდნარი აღნიშნავს, რომ, მიუხედავად ყველაფრისა, მშენებრად ესმის, რომ ეს ძალისხმევა საკმარისი არ არის: **"იძის მიუხედავად, რომ ჩვენ ავ ყველაფერს ვაკეთებთ დავცდილობთ, ცხოვრების ნორმალური პირობები შეუქმნათ ამ ხალხს, ვიცი, რომ ხუთი წელი პანკისის ხეობაში ცხოვრება ძალიან რთულია. საჭმელი, რომელსაც ჩვენ ვანაწილებთ, არის განსაკუთრებული შემთხვევისთვის გამოყოფილი რაციონი. ეს არ არის ბალანსირებული დიეტა, ადამიანმა ხუთი წლის განმავლობაში რომ მიიღოს და კმაყოფილი იყოს; იმდენია, რომ ადამიანი არ მოკვდეს."**

ჩეჩენი ლტოლვილები ახმეტა-დუისის ავტობუსში.

მიმღები განვითარებული ქვეყნები მათი რეაბილიტაციისთვის სერიოზულ პროგრამებს ასორციელებენ - ლტოლვილებს აძლევენ საცხოვრებელს, უზღვიან თანხას, რომ რიგინა-ად იუბიონ, ასწავლიან ენას, სამსახურს სთავაზობენ, მოკლედ, სრულფასოვანი მოქალაქეობისთვის ამზადებენ. ყველა ქვეყანას ინდივიდუალური მიდგომა აქვს, მიზანი კი საერთოა - ლტოლვილების ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია. ასეთი, შეიძლება ითქვას, გარანტირებული მომავალი, ბუნებრივია, ბევრს სიბავს.

შეზღუდული თავისუფლება

ჩეჩენი ლტოლვილების 60 პროცენტს საქართველოდან ნახვლის მსურველია. გასული წლის ივლის-აგვისტოში ხელახალი რეგისტრაციის გავლისას ლტოლვილთა უმაღლესმა კომისარმა ყველა ჩეჩენ ლტოლვილს სთხოვა, გაეყოფა გასაუფრება, მოეთხორო საკუთარი პრობლემების შესახებ და განეცხადებინა, საქართველოში სურს დარჩენა, ჩეჩენეთში დაბრუნება უნდა, თუ შესაძლებელია გადასახლება ურჩევნია. სწორედ ამ ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ ლტოლვილების 60 პროცენტისთვის საუკეთესო გამოსავალი მესამე ქვეყანაში გადასახლება იქნებოდა. ამ სურვილის მქონე ლტოლვილთა დიდი ნაწილისთვის ეს ისევ სურველად დარჩება - მათი სტატუსი საქართველოს საზღვრებს გარეთ თავისუფლად გადაადგილების საშუალებას არ იძლევა.

"შესაძლებელია გადასახლების კანონიერი უფლება ჩეჩენ ლტოლვილებს არ გააჩნიათ, - განმარტავს ქეთრინ ბერდნარი, - არც ერთი კანონი ასეთ რამეს არ ავლერებს. ამგვარი თავისუფლება მათ, თავიანთი დეფინიციის გამო, ეზღუდებათ. ჩეჩენიიდან ლტოლვილებს არ აქვთ პასპორტი, არ შეუძლიათ ვიზის მიღება. მათ აქვთ მხოლოდ პირადობის დამაბატურებელი მონომბა, რომელიც ლტოლვილებისთვის ხელი აქვს მონერლი ლტოლვილთა შესახებ 51-ე ვერსიისაზე, მიიღოს ეს ხალხი, როგორც ლტოლვილები და შესაძლებელია მათთვის მოეპოვება არა აქვს უფლება, იძულებით დააბრუნოს ისინი ჩეჩენეთში. იგი აძლ-

ევს მათ საკუთარ - საქართველოს ტერიტორიაზე თავისუფლად გადაადგილების და ცხოვრების საშუალებას, მაგრამ სხვა ქვეყანაში მათი გადასახლების არანაირი ვალდებულება არ გააჩნია. ასეთი ვალდებულება არც გაეროს-ს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატსა და არც სხვა სახელმწიფოს არ აუღიათ. თუ რომელიმე ქვეყანა ამგვარ სურვილს გამოთქვამს, ეს მხოლოდ იმას ნიშნავს, რომ იგი საქართველოს მთავრობას უნებს ანგარიშს."

ჩეჩენი ლტოლვილების მიღების სურვილი რამდენიმე ქვეყანამ გამოთქვა: ნორვეგიამ, კანადამ, შვედეთმა, შვეიცარიული შტატებმა, ირლანდიამ და დიდმა ბრიტანეთმა. იმ 600 ლტოლვილადან, რომლებსაც შესაძლებელია გადასახლება ყველაზე მეტად უნდოდათ, მიმღები ქვეყნებისა და გაეროს-ს კრიტერიუმების შეჯერებით, 100 ოჯახი ამოარჩიეს. აქედან მხოლოდ 21 ოჯახი - 54 ადამიანი იქნა დამტკიცებული. ქეთრინ ბერდნარი ამას შემდეგნაირად ხსნის: **"მიმღები ქვეყნები თითოეულ საქმეს ინდივიდუალურად იხილვენ, ამონებენ, საკუთარი კრიტერიუმების მიხედვით ახასებენ და კანდიდატი მხოლოდ ამის შემდეგ მიჰყავთ. ძირითადად, ეს ქვეყნები ითვალისწინებენ, რამდენად გაჭირვებულია ადამიანი; არ იგულისხმება მხოლოდ მატერიალური გაჭირვება - უფრო ის, თუ რამდენად დაზარალებულია ადამიანი ცხოვრებისაგან. შეიძლება, ისეთი დავალება ჰქონდეს, რომელიც აქ არ განიკურნება და მიჰყავთ, რომ თავისთან უმკურნალონ, ზოგს, შეიძლება, სხვაზე უარესი სიმწარე ანახა ომმა და ა.შ. ჩვენ როცა ვარჩევთ ხალხს, რომელიც შეიძლება ამ ქვეყნებში წაიყვანონ, ვარჩევთ, რაც შეიძლება, მეტს. ისინი შემდეგ მათგან ირჩევენ და მცირე რაოდენობა მიჰყავთ."**

ჩეჩენ ლტოლვილებთან დაკავშირებით, როგორც გლუკში განმარტავენ, კიდევ ერთი დამაბრკოლებელი ფაქტორი მოქმედებს - ცუდი იმიჯი. ამის გამო, მათ მიღებაზე ბევრი ქვეყანა იკავებს თავს. **"გასაუბრებაზე რომ დაუბახებ ამ ხალხს, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ყველა აუცილებლად გადასახლება, - ამბობს ქალბატონი ქეთრინი, - მათ კი იმედები უნდებოდათ და შემდეგ, როცა უარს ეუბნებოდნენ, ნანწყინდებიან. მეტსაც ვეჭყვი - ვყავს ლტოლვილი, რომელსაც ხუთი თვის წინათ მისცეს თანხმობა გადასახლე-**

ბაზე. მისი საბუთები დღემდე მონდება. ეს ლტოლვილი დღესაც, მიმლობის დანყებითაც კი იმუქრება, არადა პროცედურა ხანგრძლივია - სამი-ოთხი თვიანი, შეიძლება, ერთ წლამდეც კი გაიჭიმოს."

უარყოფილი ხალხის ეჭვები

დროში განვლილი პროცედურები და ადამიანური ცხოვრების დანყების ძალზე ლიბტირებული შესაძლებლობა ჩეჩენ ლტოლვილებში ეჭვებს აღვივებს. ჩეჩენეთის რესპუბლიკა იქტერიის დედათა სოლოდაროების კომიტეტის თავმჯდომარე მალიკა სადიკოვა ჩეჩენთან საუბარში აცხადებდა, რომ რამდენიმე ოჯახს საქართველოდან გამგზავრება 200 დოლარი დაუჯდა. მისივე განცხადებით, ერთ-ერთ ლტოლვილის, ას-სად ასხაბოვის მიერ მის თვალწინ დაწვინალი განცხადება გლუკში ვერც კი იპოვეს. თავად ასხაბოვი ამტკიცებს, რომ სადიკოვას თვალწინ არცერთი დაუწერია, მისი მიმართვა კი დანიშნულების ადგილზე ჩეჩენი ლტოლვილების წარმომადგენელმა არ მიიტანა. ასლან ასხაბოვი, როგორც გლუკში ვაგარკევი, მესამე ქვეყანაში გასამგზავრებელთა სიაშია. დანარჩენი: როზა და სოფია იბრაგიმოვენი, მალიკა სადიკოვა და ჯაბრალი სალდალოვი ამ სიაში ვერ მოხვდნენ. თავიანთ ინტერვიუში ისინი გლუკის თანამშრომელს თამარ ტელიძესაც უჩიოდნენ, - ქეთრინთან შეხვედრა და არსებული პრობლემების შესახებ საუბრის საშუალებას არ გვაძლევს.

"როცა თამარს ეუბნებოდნენ, - ქეთრინთან გვინდა შესვლაო, - მან უნდა უთხრას, რომ ეს შეუძლებელია. მე, პირადად, არ ვლებულობ დეცინილებს, რადგან პრობლემის სტრატეგიაზე ვმუშაობ, ხელისუფლების წარმომადგენლებს მაქვს შეხვედრები, - ამბობს ქეთრინ ბერდნარი, - თუ ლტოლვილებს მინც და მინც უცხოელთან უნდათ გასაუბრება, ბევრი უცხოელი მუშაობს როგორც თბილისის ოფისში, ისე ხეობაში არსებულ ჩვენს წარმომადგენლობებში და იქ შეუძლიათ სათანადო კონსულტაციის მიღება. მათ პრობლემებს ისინი მოიტანენ ჩვენამდე. ამდენად, როცა თამარი უხსნის, რომ ქეთრინ ვერ ნახავენ, იგი მართალია. შეიძლება, ამ უარს ის ეუბნება, ისე უფროს ეს ქართულად არ რუსულად, არ სიამოვნებთ, მაგრამ ასეა. გარდა ამისა, თამუნა არ წყვეტს,

რომელი ლტოლვილი უნდა გამოვინვიოთ და რომელი - არა, იგი არ ირჩევს ხალხს. თამუნა არ წყვეტს, ვისი გამგზავრება შეიძლება და ვისი არა, მას საამისო ბერკეტები არ აქვს. ამიტომ, მათ იძის თქმის უფლება არა აქვთ, რომ ისინი არ განმოიხატეს იმეტომ, რომ თამუნას 200 დოლარი არ მისცეს."

ამასთან, ქეთრინ ბერდნარი არ უარყოფს, რომ ლტოლვილებში დედის სმეტი, გამგზავრების სანაცვლოდ, ქრთამის მიცემის თაობაზე **"არის ასეთი ჭორი. მის შესახებ მეც გამიგია, მაგრამ იგი სიმართლეს არ შეესაბამება. მე დარწმუნებული ვარ ჩემს თავში და დარწმუნებული ვარ ჩემს თანამშრომლებში. როცა გასული წლის 11 დეკემბერს პანკისში კოორდინაციის შეხვედრაზე ვიყავი, ჩეჩენ ლტოლვილთა უზუცესებს ამ საკითხზეც ვესაუბრე. მათაც დადასტურეს, რომ ჭორის დონეზე ასეთი საუბრები დადის, მაგრამ კონკრეტული ფაქტები არ დაუსახელებიათ. ვინ აილო ფული, ვინ მისცა არ დაუნახა აეთ. თუ ვინმეს კონკრეტული ფაქტები დადის, მაგრამ არ დასტურდება შეუძლია, პირადად მივიღებ და მოუხსნავ, ჭორის დონეზე კი ამაზე ლაპარაკი კი მიუღებლად მიმანია. ხალხი ცდილობს, დესტაბილიზაცია შეიტანოს ჩვენი მუშაობის ნორმალურ რიტმში, დაარღვიოს იგი და ეს დაუშვებელია."**

კიდევ ერთი მიზეზი, რამაც, შესაძლოა, უჩიერინ ლტოლვილები, გლუკთან ფრთხილბობის გაფუჭების სანაცვლოდაც კი, ქრთამის ალებ-მიცემობაზე ალაპარაკოს, ერთგვარი შურისძიებაც შეიძლება იყოს. **"ოთხი ათასი გამოკითხულიდან მესამე ქვეყანაში გადასახლების განსაკუთრებული სურვილი 600-მა გამოთქვა, ამ 600-დან კი 100 ამოვარჩიეთ. დარჩა 500, რომელმაც სურვილი გამოთქვა, მაგრამ გამგზავრების შესაძლებლობა არ ეძლევა. ამის გამო, შესაძლებელია, შურისძიების მომენტიც არსებობდეს. მიუხედავად იმისა, რომ როზა იბრაგიმოვენი, მალიკა სადიკოვას, სხვებს ვარადა იცნობენ ჩვენს ოფისში, ჩემს მოადგიურს პატრიკ ტენიუსს, სხვა თანამშრომლებს ბევრი უსაუბრიათ მათთან და ყველასთვის ვავაქვს ახსნილი, რომ ხალხს წასაყვანად თავად მიმღები ქვეყნები არჩევენ. როზა იბრაგიმოვა თავის ინტერვიუში მაღლობსაც გამოხატავდა გაეროს-ს მიმართ განუფლები დახმარებისთვის; ჯაბრალი სალდალოვის უმაღლესი განათლებას ჩვენ ვაფინანსებთ. ამდენად, ჩემთვის გაუჭვინტია, რამდენ შეიძლება ისინი გლუკის უკმაყოფილონი იყვნენ. მართალია, სოფიკა იბრაგიმოვა და მალიკა სადიკოვა მესამე ქვეყანაში გასამგზავრებელთა სიაში ვერ მოხვდნენ, მაგრამ მათ ვარკვევით აუხსნეს, რა მიზეზებმა განაპირობა ეს უარი. თქვენ მოცემენ ინტერვიუს, თუ ჩემთან მოითხოვენ შეხვედრას, მათი სტატუსი არ შეიცვლება."**

ასეთია ჩეჩენი ლტოლვილების ირვლოვ არსებული ვითარება. პრობლემა, რომელიც, ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნის მიზნით, საქართველოდან მათი გამგზავრების სურვილმა წარმოიშვა, კანონით, არ არსებობს. ჩეჩენი ლტოლვილები იძულებულნი არიან, დასჯრდნენ იმ მცირე დახმარებას, რომელიც საქართველო და გაეროს-ს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატი სთავაზობენ. ერთადერთი გამოსავალი მათი ამ პრობლემთან აღნატაცია - იქამდე მანინც, ვიდრე ჩეჩენეთში დაბრუნება შესაძლებელი ვახდება.

ორი სიტყვა

თბილისი. „თბილგაზმა“ თბილისში პედაგოგებისთვის ბუნებრივი აირის საფასურის შეღავათიანი გადახდისთვის დარიცხვული გაუჩერების მიღება დროებით შეაჩერა. „თბილგაზის“ აბონენტთა მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელის ხათუნა ჩომახიძის განცხადებით, ამისი მიზეზი ამ სფეროში წარმოქმნილი ქაოსია. შარშანს, მათის თვეში დარიცხვული 10 ათასი გაუჩერის დასაფინანსებლად დედაქალაქის ბიუჯეტთან გადარიცხულია 486 ათასი ლარი; რაც შეეხება სექტემბრის თვეში დაგეგმილ გაუჩერებს, მისი საფასური თბილისის ბიუჯეტს ჯერ არ გადაუხდია. გარდა ამისა, თბილისის საკრებულოს გადაწყვეტილებაში თბილისელ პედაგოგებს გაუჩერების გაცემის შესახებ აღნიშნულია, რომ პროგრამა უნდა დასრულდეს 2003 წელს, თუმცა მოქალაქეთა მიერ გაუჩერების წარდგენა დღემდე გრძელდება. „თბილგაზი“ თბილისის საკრებულოს ამ საკითხის გარკვევას სთხოვს. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. ვაჟინი დღით, ენერგოსისტემაში მომხდარი ავარიის გამო, ელექტროენერჯის მიწოდება შეწყვედა თბილისის მეტროპოლიტენსაც. როგორც მისმა ხელმძღვანელმა ვაჟინმა განუცხადა განაცხადა, მეტროს 10 მატარებელი გვირაბში დარჩა, საიდანაც მუშაობა ევაკუაცია მეტროპოლიტენის ავტონომიური დენის წყაროს ამოქმედებით შეძლეს. გარდა ამისა, მოხერხდა გვირაბების განათება და, დეტორვის თავიდან ასაცილებლად, წყლის ამოსაქაჩი ძრავების ამუშავება. მეტროპოლიტენი 10.50 საათისთვის ამუშავდა. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. თბილისის მერია დინამოს სტადიონისა და ცენტრალური სუპერმარკეტის (ე.წ. დეზერტორების ბაზრის) მიმდებარე ტერიტორიაზე მოვაჭრეთა მუშაობის შეწყვეტას იძულებით მეთოდებით აპირებს. თბილისის მერის ვანო ზოდელავას განცხადებით, შექმნილია ყველა პირობა იმისთვის, რომ ქუჩაში მოვაჭრეებმა თავიანთი საქმიანობა მიუნსრცეგებულ სავაჭრო ადგილზე განაგრძონ. ცენტრალური სუპერმარკეტის შემოღობი უკვე მზად არის 150 მოვაჭრის ადგილი, სადაც ვაჭრობის გადასახადი მხოლოდ ლარი იქნება. ამავე მიზნით, მზადდება ბაზრის პირველი სართული. წინამძღვრებით ვაჭრებს მდებარე ავეჯის ხალხის“ ხელმძღვანელთა კი მოვაჭრეებს ტერიტორიას უფასოდ სთავაზობს. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. თბილისის მერიის საქალაქო სამსახურები ახლად არჩეული პრეზიდენტის ინაუგურაციის ობიექტებში ორგანიზებულია დიდი მონაწილეობას. ამის შესახებ ვაჟინი ჟურნალისტებს თბილისის მერმა ვანო ზოდელავამ განუცხადა. მისი თქმით, ინაუგურაციისთვის თბილისში მონაწილეობა გარე ზონების სამსახური; სცენის დამონტაჟებაში კეილიდონის სამსახური; მონაწილეობა; ობიექტებში ჩაერთვება განმეორების სამსახური;“ ყველაფერი გაკეთდება იმისათვის, რომ მიიღიოს სააკაშვილის ინაუგურაციაში მაღალ დონეზე ჩაიაროს,“ - დასძინა მერმა. **ინტერ-პრესი**

თამარ დვალდი

„ოჯახის ექიმთა ასოციაციისა“ და „ოჯახის ექიმის მასწავლებელთა კავშირის“ გაერთიანების საფუძველზე, 2003 წლის ნოემბერში „საქართველოს საოჯახო მედიცინის პროფესიონალთა კავშირი“ ჩამოყალიბდა. ოჯახის ექიმთა ჯგუფების მომზადება 1997 წლიდან დაიწყო. იმის გამო, რომ საქართველოში არ არსებობდა რესურსი, რომელიც განახორციელებდა ტრენინგებს, საქართველოს მთავრობამ დახმარება ბრიტანეთის მთავრობას სთხოვა; ტექნიკური რესურსი სწორედ ბრიტანელების ხელშეწყობით მომზადდა. ლონდონის უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელმა თავდაპირველად რვა ქართველი საოჯახო ექიმი მოამზადეს. ამჟამად საქართველოში 109 სერტიფიცირებული ოჯახის ექიმი და ხუთი საოჯახო მედიცინის ცენტრია. გა-

პოლიკლინიკის აქიბაზს ოჯახის ექიმები შეცვლიან

საქართველოში პოლიკლინიკური სისტემის საოჯახო მედიცინის სისტემა დარდაქმნის პროცესი 1995 წლიდან დაიწყო. დღეისთვის საქართველოში სულ 109 სერტიფიცირებული ოჯახის ექიმი და ხუთი საოჯახო მედიცინის ცენტრია.

დეპარტამენტის თუ ფაკულტეტის სახით. მთავარი მიზანი არის ის, რომ სტუდენტს ჰქონდეს ინფორმაცია ამ სპეციალობის შესახებ და იცოდეს, რას ვულისხმობს ეს სპეციალობა, “ - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას “ოჯახის ექიმის მასწავლებელთა კავშირის” თავმჯდომარემ თამარ გაბუნია. “საქართველოს საოჯახო მედიცინის პროფესიონალთა კავშირის” 224 წევრია გაერთიანებული. კავშირის თავმჯდომარის ირინა ქარსანიძის თქმით, ოჯახის ექიმების აკადემიებისა და ასოციაციების მსოფლიო ორგანიზაციის “wonca”-ს წევრობის კომიტეტი აქტიურად განიხილავს “საქართველოს საოჯახო მედიცინის პროფესიონალთა კავშირის” wonca europe და wonca world-ში გაერთიანების საკითხს, რაც ქართველი ოჯახის ექიმების მსოფლიო მიმართებაში გაერთიანებას ნიშნავს.

“თუ ჩვენ მივდევთ პოლიკლინიკაში და ვხვდებით ნევროპათოლოგი, ფსიქიატრი და ვენეროლოგი, საოჯახო მედიცინის სისტემაზე ვარდაქმნის შემთხვევაში, ჩვენ გიგავართ პიროვნებასთან, რომელთანაც უზნობრივი პრინციპით მოვალდობთ და ის ასრულებს ყველა ექიმის ფუნქციას რაღაც დონემდე; შემდეგ ხდება კონსულტაცია მეორედ ჯანდაცვის სისტემასთან. მსოფლიოში მიიჩნევა, რომ პირველად ჯანდაცვა, რომელიც ეყრდნობა საოჯახო მედიცინას, ყველაზე დიდი პრობლემატიკაა. რეკონსტრუქციები ძალიან ძვირი ჯდება. ოჯახის ექიმის მოდელის დამკვიდრებას ინგლისის საერთაშორისო განვითარების დეპარტამენტი აფინანსებდა, ამჟამად მას მსოფლიო ბანკი აფინანსებს. ეს გრძელვადიანი პროგრამაა და მასზე მთლიანად 40 მილიონ დოლარამდეა გათვალისწინებული. შექმნილია სპეციალური საკორდინაციო კომიტეტი, რომელიც საქართველოში, პირველად ჯანდაცვაში წამოიწყო ინვესტიციებს რეგულირებას აწვევს.“

„ყველა საკადრისად დაისჯება,“ - იმეჩრება პოლიციის შიფრი

ნაპოვნი და პატრონებისთვის დაბრუნებული რამდენიმე ძვირადღირებული უცხოური მარკის ავტომანქანა; ავტოტრანსპორტის ყაჩაღური გზით გამტაცებელთა თბილისში მოქმედი ორგანიზებულ-დანაშაულებრივი დაჯგუფების დაკავებული წევრები, ვახსნილი წერილობანი და მსხვილობანი ყაჩაღობის ფაქტები და დაპატიმრებული სერიოზული დამნაშავეები - ეს გახლავთ სამართალდამცველების მიერ ბოლო დღეებში გატარებული ოპერაციების შედეგი. გუშინ პოლიციის შეფი ლევან მაისურაძე საკუთარ მოადგილესთან, კრიმინალური პოლიციის უფროსთან დავით კეკუასთან ერთად ამ შედეგებით ამაყოფდა.

სამუნა ჯანგირაშვილი

დავით ახვლედიანი და დავით გუჯაველიანი – უკვე წინასწარი დაკავების საკნებში მყოფი ეს ორი პირი ეწევა გახლდათ პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსის გუშინდელი ძირითადი სიამაყის მიზეზი.

“შინაგან საქმეთა მინისტრის მითითებით, ვატარებთ კომპლექსურ ოპერატიულ-სამძებრო ოპერაციებს, როგორც უკვე ჩადენილი დანაშაულების გასასხენლად, ასევე პროფილაქტიკის მიზნით. ჩვენი მუშაობა არა მხოლოდ მკვლელობებისა და ადამიანის გატაცების საქმის გასხისკენ არის მიმართული, არამედ ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ ნებისმიერი სახის დამნაშავე ჩაფიქრებული და დაგვეპოვოთ რაგანიზებული დანაშაული ვეღარ ჩაიდინოს. დაწესებულია პოლიციელთა შედეგიან პატრონიზება როგორც ავტომანქანებით, ასევე ფეხით. ასე რომ, არც გაიფიქროს ვინმე რაიმე ცუდის გაკეთება”, - ასეთი მინარხის განცხადებებს აკეთებდა გუშინ თამაზ მალაქაძის გატაცების საქმის

გამსხნელი და მძევლის გათავისუფლების ოპერაციის ჩამტარებელი უწყების ხელმძღვანელი.

როგორც ირკვევა, დავით ახვლედიანის დანაშაულებრივი დაჯგუფების წევრები, რომლებიც მხოლოდ ძვირადღირებული ავტომანქანების გატაცებით იყვნენ დაკავებული და რომლებიც არაერთხელ არიან გასამართლებულნი, თბილისის გარდა, რეგიონებშიც უპრობლემოდ “მუშაობდნენ”.

“მერსედესი-124”, “მერსედეს-ბენცი-300”, “ვაზ-2107”, “მერსედეს-ბენცი” და კიდევ რამდენიმე სხვა მარკის ავტომანქანა, რომლებიც პატრონებს ახვლედიანის დაჯგუფების წევრებმა ძალადობით, იარაღის მუქარით სულ ცოტა ხნის წინ გასტაცეს, პოლიციის შეფის განმარტებით, სამართალდამცველებმა სხვადასხვა ადგილას იპოვეს და გატაცებული ავტომანქანები უკვე პატრონებს დაუბრუნეს. გარდა ავტომანქანების გატაცების, ახვლედიანის დაჯგუფება შეიარაღებულ თავდასხმებს აწყობდა სხვადასხვა დანესტრუქციულ და იაჟრობას საკმაოდ სოლიდური თანხით ხელდაშეწყობილი ტოვებდა.

“გუდრონა”, “ბლინკაი” და

დაკავებული დავით ახვლედიანი.

სხვები, ახვლედიანთან ერთად ძვირადღირებული ავტომანქანაინად გაუჩინარდნენ. ახვლედიანის დაჯგუფების სახელს უკავშირდება კახეთის ვაჭარული ზღე, სს “ქართული შაქრი” სარეალიზაციო ბაზაზე განხორციელებული შეიარაღებული თავდასხმა. ყაჩაღებმა იქიდან 70 ათასი ლარი გაიტაცეს. ახვლედიანის ჯგუფის წევრები საქართველოს რეგიონების გატაცებულნი იყვნენ ნარკოტიკებით მუშაობდნენ. თბილისი-სენაკი-ლესელიძის გზაზე მომხდარი დაყარალებისათვის მათ თავდასხმა ობიექტს 50 ათასი დოლარი გასტაცეს. ერთ-ერთი ავტოფარების დარაჯები კი “სკოტჩით” გაკოჭეს, მიაყენ-

ეს ფიზიკური შეურაცხყოფა და ძვირადღირებული ავტომანქანაინად გაუჩინარდნენ.

“ამ დაჯგუფების წევრებმა, რომლებიც არაერთხელ არიან ნაგამართლები, მართლმსაჯულებას თავი დააღწიეს ჩვენთვის გაუგებარი საშუალებებით”. - აცხადებს ლევან მაისურაძე და კანონმდებლობაში ცვლილებების შეტანის მოთხოვნით გამოდის.

რაც შეეხება დავით გუჯაველიანის დანაშაულებრივი დაჯგუფების “შემოქმედებას”, პოლიციის შეფმა ამ დაჯგუფების წევრთა “ნაშრომარის” ფართოდ და დეტალურად მიმოიხილა და გუჯაველიანთან ერთ-

ლევან მაისურაძე და დავით კეკუა კრიმინალურ ემეჩრებათ.

ად “საქმით მყოფი” ყველა კრიმინალის უახლოესი პერიოდში დაკავების პირობა დადო.

ავტომანქანის გამტაცებელთა დანაშაულებრივი დაჯგუფების წევრები, მრავალჯერ ნაგამართლები 30 წლის დავით გუჯაველიანი პოლიციელებმა გუშინწინ დააკავეს. “ვერსაჩეს” ოქროს ბეჭედი და საყურე, “სამსუგისი” ფირმის წითელი ფერის მობილური ტელეფონი, ზამშის ქურთუკი ბენჯის საყელით, სუნამო “ნიჩა-რიჩი”, 220 დოლარი, “გუჩის” საფულე, “ჯევისის” მარკის მავნიტოფონი თავისი პულტით, - ეს იმ ნივთების ჩამონათვალი გახლავთ, რომლებიც გუჯაველიანის

დაჯგუფების წევრებმა ერთ-ერთი დაცვალებისას “მერსედესთან” ერთად წაართვეს პატრონს. სხვათა შორის, გუჯაველიანის დაჯგუფება მდგომარეობაში სქისის მძღველსა და მათ ავტომანქანებზე “ნადირობს” იარაღის მუქარით.

ერთი სიტყვით, პოლიციის მათავარი სამმართველოს უფროსი ბოლო დღეებში განუხლები მუშაობითა და წარმატებებით უზომოდ კმაყოფილია.

“ყველა საკადრისად დაისჯება. ამ ორი დანაშაულებრივი დაჯგუფების არც ერთი წევრი არ დარჩება ჩვენი ყურადღების მიღმა”, - ასეთია მაისურაძის მუქარა.

პარლამენტარის დაჭრის მიზეზი კვლავ უცნობია

პირველი ვარიანტი

მკურნალი ექიმის სულიკო ხოლოშვილის განცხადებით, გიუაშვილის მდგომარეობა ამჟამად სტაბილურია, მაგრამ რისკის ფაქტორი ისევ რჩება. მიუხედავად ამისა, ექიმის თქმით, პარლამენტარის სიცოცხლეს საფრთხე აღარ ემუქრება.

კახა გიუაშვილის დაჭრის ფაქტთან დაკავშირებით სისხლის სამართლის საქმე მთანინდა-კრწანისის რაიონის პროკურატურაში დამამძიმებელ გარემოებებში განზრახ მკვლელობის მუხლით აღიძრა. მიუხედავად იმისა, რომ სამართალდამცველები შემთხვევის ადგილზე ინციდენტის მოხდენისთანავე გავიდნენ, ერთდღიანი გამოძიება საკმარისი არ აღმოჩნდა იმისათვის, რომ დადგენილიყო თავდასხმების ვინაობა, მეტიც - ამ დროისათვის უცნობია თავდასხმის ზუსტი მიზეზი და გარემოება. ამის გამო პოლიციამ პროკურატურისგან საყვედურიც დაიმსახურა.

“შეკრებილა პოლიციელებმა შემთხვევის ადგილის დაცვა ვერ

უზრუნველყვნ და, ფაქტობრივად, დანაშაულის კვალი სრულად გაანადგურეს. დაჭრის სისხლი დაკრძალვა ავტოფარების ოთხივე კედელზე და მანქანის სახურავზეც კი; ამასთან, ჩვენი ვარაუდით, შეიმჩნევა ჭიდაობის კავშირი, რაც ძალადობის ფაქტზე მიანიშნებს, მაგრამ გიუაშვილის დაკითხვამდე დასკვნების გაკეთებას ვეღარ ვახერხებთ, რადგან შემთხვევის ადგილი ფეხით არის გადაქედილი. ეს შეიძლება დამნაშავეების და ხელის ანაბეჭდებით. არადა, ასეთი შემთხვევის დროს პოლიციის მოვალეობა სწორედ შემთხვევის ადგილის დაცვაა. ეს მტკიცებულებები საქმის გასხისთვის უპირველესია. მოგეხსენებათ, დანაშაულის 70 პროცენტი სწორედ შემთხვევის ადგილის დათვალიერების შედეგად ამოღებული მტკიცებულებებით იხსნება. ჩვენმა პოლიციამ კი ეს ვერც კი ვერ გაიგო”, - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში თბილისის პროკურატურის ვაჟაფრონი გრიგალაშვილმა და დასძინა: “ამგვარი შემთხვევა პირველი არ

არის, ამიტომ იძულებულნი ვართ, გავაფრთხილოთ: ის პოლიციის უფროსი, რომელიც ვერ უზრუნველყვნ შემთხვევის ადგილის დაცვას, სამსახურებრივი დაუდევრობის გამო პასუხისმგებამი მიეცემა. როგორც ჩანს, ეს ვაზა საჭირო, ჭკუა რომ ისწავლონ”, - ამბობს გრიგალაშვილი.

პროკურორის “ბრალდების” გაბათილება თბილისის პოლიციის უფროსმა ლევან მაისურაძემ სცადა.

“შემთხვევის ადგილზე ვიყავით მე და შინაგან საქმეთა მინისტრი. იქ ყველაფერი კანონმდებლობის დაცვით ჩატარდა.”

მიუხედავად შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას წარმოშობილი პრობლემებისა, გამოძიება გრძელდება...

მთანინდა-კრწანისის რაიონის პროკურორის მირზა დოლიძის განცხადებით, გამოძიება თავდასხმის რამდენიმე შესაძლო ვერსიაზე მუშაობს.

“როგორც მოგეხსენებათ, გიუაშვილს საკმაოდ ძვირადღირე-

ბული მანქანა ჰყავს. აქედან გამომდინარე, არ არის გამორიცხული, რომ თავდასხმა სწორედ ავტომანქანის გატაცების მიზნით მოხდა. თუმცა, ჩვენ არც სამსახურებრივ, ფინანსურ და პირად მოტივებს გამოვრიცხავთ. გამოძიება ინტენსიურად მიმდინარეობს ანგარებისა და შურისძიების კუთხითაც”, - განაცხადა მირზა დოლიძემ.

პროკურორის თქმით, შემთხვევის ადგილიდან ამოღებულია შეიდეგი ტყვიის კოლა და მასრა. სავარაუდოდ, გასროლა “ჰემ”-ის სისტემის პისტოლეთიდან უნდა მომხდარიყო. მოპოვებულ ნივთმტკიცებებზე უკვე დაწინშულია ბალისტიკური და სხვა სახის ექსპერტიზა, რის შემდეგაც ცნობილი გახდება იარაღის ზუსტი სახეობა.

ჰქონდა თუ არა ინციდენტის დროს გიუაშვილს იარაღი და მოასწორო თუ არა მან გასროლა, ვერცხეობით, უცნობია, რადგან ამ ეტაპზე დაზარალებულის დაკითხვა, მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობიდან გამომდინარე, ვერ ხერხდება.

გურჯაანის პოლიციის მიერ ჩატარებული სპეცოპერაცია მსხვირკლით დასრულდა

ბოლო ორი თვის განმავლობაში გურჯაანის რაიონში კრიმინალური ვითარება საგრძნობლად გამწვავდა. ბოლო დღეებში რაიონში ზედიზედ ორი შემზარავი მკვლელობა მოხდა. გუშინ სოფელ კარდენახში მომხდარი კრიმინალური შემთხვევაც მსხვერპლით დასრულდა. გურჯაანის პოლიციის თანამშრომლების მიერ შემთხვევით განხორციელებული გუშინდელი ოპერაციებმა ბოლო წლების განმავლობაში ჩატარებულ ერთ-ერთ წარმატებულ “საეცოპერაციად” შეიძლება ჩაითვალოს, თუმცა, სამწუხაროდ, იგი მკვლელობით დასრულდა.

ფვიად რაქადი ბაუაანი

სოფელ კარდენახში მცხოვრებ გივი ქიტიაშვილს ორი შეიარაღებული, ნიღბიანი პირი ჯვართის ჩამბარებულ პუნქტში თავს დაესხა. კრიმინალური ქიტიაშვილს ფულს სძალავდნენ. “ტელეფონზე ვსაუბრობდი. ამ დროს ეზოში წაცნობი ხმა შემომესმა, კარი რომ გავაღე,

ორი შეიარაღებული, ნიღბიანი პირი შემოვარდა. ისინი ფულს მთხოვნენ”, - ამბობს ქიტიაშვილი, რომელმაც თავდასხმელების წინააღმდეგობა გაუწია, რის გამოც, ბოროტმოქმედები მას ფიზიკურად გაუსწორდნენ, შემდეგ კი გააკოჭეს. “მათ სანადირო თოფის კონფის ჩამარტყეს კისრის არეში და იძულებული გავხდი ფულის სამალავი, სადაც 170 ლარი იდო, მიმეხსავლებინა, მაგრამ ის-

ინი მეტს თხოვლობდნენ და ამის გამო დამსაჯეს - ვაკოჭეს. ვაგონი კი, რომელშიც მე ვცხოვრობ, გადატრიალეს - ფულს ეძებდნენ”, - გვითხრა დანაშაულებელმა.

გურჯაანელთა გასაკვირად შემთხვევის ადგილზე პოლიცია ამჯერად დროულად მივიდა. როგორც საგამოძიებო გამოყოფილების უფროსი ავთანდილ ბინკინაშვილი აცხადებს, თავდასხმის შესახებ ინფორმაცია პირველად უზნის რწმუნებულმა გაიგო. “ჩემს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ყაჩაღობის შესახებ ჩემს თანამშრომლებს გივი ქიტიაშვილის შვილმა აცნობა, იგი თავდასხმის დროს მამას ტელეფონით ესაუბრებოდა”, - ამბობს ბინკინაშვილი. წინასწარი გამოძიების შედეგად ირკვევა, რომ პოლიციას ცეცხლი პირველად თავდასხ-

მებლებმა გაუხსნეს. ძალოვანთა თხოვნას, იარაღი დაეყრათ და ჩაბარებოდნენ, კრიმინლებმა სრულით უპასუხეს. პოლიციის მხრიდან განხორციელებული საპასუხო სროლა მსხვერპლით დასრულდა. 30 წლის თავდასხმელი ოთარ გვერდელაშვილი შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალა, ხოლო მისი მეგობარი, 29 წლის, კობა მჭედლიძელი, რომელიც ადრე დასჯულს ქურდობისთვის იხდიდა და ნარკოტიკების მოხმარებაში იყო ეჭვმიტანილი, მძიმედ არის დაჭრილი. იგი ამჟამად გურჯაანის საავადმყოფოს რეანიმაციულ განყოფილებაშია.

შემთხვევის ადგილიდან ამოღებულია “აკმ”-ის სისტემის ავტომატი და ერთლულიანი სანადირო თოფი. მომხდარ ფაქტს იძიებს გურჯაანის პროკურატურა.

პროტანტი სინის საავადმყოფოდან

კორუფციული ბრალდებებით დაპატიმრებული აკაკი ჩხაიძე, დავით მირცხულავა და მერაბ ჟორბელიანი ჯანმრთელობის გაუარესების გამო ამჟამად არასაპატიმრო ვითარებაში - ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში იმყოფებიან და სამართალდამცველთა მიერ მათთვის გამოტანილ გადაწყვეტილებებში ციხის საავადმყოფოს პალატებიდან აპროტესტებენ.

აკაკი ჩხაიძის ადვოკატებმა მის მიმართ შეფარდებული წინასწარი სამთვინი პატიმრობა საოლქო სასამართლოში გაასაჩივრეს. აკაკი ჩხაიძის ადვოკატის შალვა შვეგუნიძის განცხადებით, ადვოკატები პატიმრობის გაუქმებას მოითხოვენ. მისივე თქმით, არავინაირი იურიდიული საფუძველი არ არსებობს იმისთვის, რომ აკაკი ჩხაიძე წინას-

წარ პატიმრობაში იმყოფებოდეს. იგი გამოთქვამს ვარაუდს, რომ ხელისუფლების მაღალი ემელონებიდან ადგილი აქვს სასამართლოზე ზეწოლას.

“საქართველოს რკინიგზის” ყოფილ გენერალურ დირექტორს აკაკი ჩხაიძეს მთანინდა-კრწანისის რაიონულმა სასამართლომ სამთვინი პატიმრობა შეაბრუნა 18 იანვარს შეუფარდა. მას გადასახადებისგან თავის არიდებაში ედგება ბრალი, რაც 5 ნლაშვილ პატიმრობას ითვალისწინებს. ადვოკატთა განცხადებით, აკაკი ჩხაიძის ჯანმრთელობის მდგომარეობა “არასახარბიელია, მაგრამ კრიტიკული არ არის”.

ტიმრის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო ადვოკატები მირცხულავასთან მისი მკურნალი ექიმის შეყვანას მოითხოვენ.

მირცხულავას ადვოკატმა ეკა ბესელიამაც მთანინდა-კრწანისის სასამართლოს გადანყვეტილებული, რომლითაც სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებაში ბრალდებულ სემეკ-ის თავმჯდომარეს სამთვინი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდეს, საოლქო სასამართლოში გაასაჩივრა.

სარჩელს ამზადებს კორუფციული ბრალდებით დაკავებული საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტის მერაბ ჟორდანიას ადვოკატიც. იმ შემთხვევაში, თუ ჟორდანიას მიმართ აღძრული საქმის შეწყვეტის შესახებ შს-ს

მიერ გამოტანილ დადგენილებას პროკურატურა არ დაადასტურებს, იგი სამართლის პოვნას გენპროკურორთან და ადამიანის უფლებების დამცველ ორგანიზაციებში აპირებს. მერაბ ჟორდანიას ადვოკატის შალვა შვეგუნიძის განცხადებით, ადგილი შესაძლებელი იყო, შს სამინისტროს მიერ მიღებული დადგენილება საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში 24 საათში დამტკიცებულიყო, მაგრამ მისთვის გაუგებარი მიზეზების გამო დოკუმენტს ხელი არ მოეწერა.

საქმის შეწყვეტის შესახებ დადგენილების დასამტკიცებლად გენერალურ პროკურატურას ათდღიანი ვადა გააჩნია. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ვადა დადგენილების დამტკიცების კიდ 26 იანვარს იწურება. 24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. ბიზნესმენ ჯონი გიგანის ავტომანქანის აფეთქებისათვის განზრახ მკვლელობის მცდელობის მუხლით შეჯავრებულ ადვოკატს დრო მაისურაძის საქმის საკასაციო განხილვა კასატორების გამოუცხადებლობის გამო ერთი კვირით გადადო. როგორც ცნობილია, მაისურაძეს 14 წლით პატიმრობა მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში მოხდით მიესჯა. მაისურაძე არ ცნობს თავს დამნაშავედ და გამართლებას მოითხოვს. **მედია-ნიუსი**

ნალკა. ქვემო ქართლის სამხარეო პროკურატურაში ნალკის რაიონის გამგებლის ელდარ ხეისტანის ცემის ფაქტთან დაკავშირებით აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე 239-ე მუხლის მეორე ნაწილით - ხულიგნობის მუხლით, რომელიც 5 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. გამოძიებას ჩვენება უკვე მისცა ნალკის რაიონის გამგებელმა ელდარ ხეისტანმა. ხეისტანი აცხადებს, რომ 150-მდე სომეხი ეროვნების მოქალაქე მისი კაბინეტში მოულოდნელად შეიჭრა, შეკრებილნი ხეისტანის თანამდებობიდან გადადგომას და მის ადგილას ახალი გამგებლის დანიშვნას ითხოვდნენ. ნალკაში არსებული მდგომარეობას ქვემო ქართლის სამხარეო პროკურატურის ხუთკაციანი ჯგუფი სწავლობს. მხარის პროკურორი მამუკა ცაავა გამოძიების დასრულებას უმოკლეს დროში ვარაუდობს. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. სასჯელალსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის შოთა კობაძის წარდგინებით იუსტიციის მინისტრმა ციხის რესპუბლიკური საავადმყოფოს დირექტორის თანამდებობაზე დანიშნა ამავე დანესტრულების მთავარი ექიმი ბესო სურგულაძე. დანესტრულების დირექტორი ნავოლის კობულა საერვიმოდ დარღვევების გამო თანამდებობიდან 12 იანვარს გაათავისუფლეს. საავადმყოფოს დირექტორის მოადგილედ დაინშა რუსთავის №1 კოლონიაში ამავე თანამდებობაზე მომუშავე გურჯაანის პროკურატურა. **მედია-ნიუსი**

ახალციხე. უშიშროების მინისტრის მოადგილის თანამდებობაზე სახელდება ახალციხის მკვიდრის, არასამთავრობო ორგანიზაცია “დემოკრატ მესხთა კავშირის” თავმჯდომარის ამირან მესხელის კანდიდატურა, რომლის ოფიციალური წარდგენა პრეზიდენტ სააკაშვილის ინიციატივით - 25 იანვარს შემდეგ მოხდება. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. შს სამინისტროს ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურში გასული კვირის განმავლობაში ქვეყნის მასშტაბით აღირიცხა სახანძრო მტკიცებობის 55 შემთხვევა. ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ცნობით, დაინვა სამი სახელმწიფო ნაგებობა, თხუთმეტი საცხოვრებელი სახლი, სამი ავტოტრანსპორტი და 31 სხვადასხვა სახის ობიექტი. ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ცნობით, სულ ამ პერიოდში სამი ფიქტიური გამოძახება დაფიქსირდა. ხანძრის დროს დაიღუპა ერთი ადამიანი. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. სამართალდამცველებმა სასაზღვრო გამშვებ პუნქტ “ნითელ ხიდე” დააკავეს 28 წლის მამაკაცი, რომლისგანაც ამოიღეს პოლიციელის პირადობის მოწმობა და განსაკუთრებით დიდი ოდენობით - 3,7 გრამი ჰეროინი, რომელიც მან უკანონოდ შემოიტანა საქართველოში. დადგინდა, რომ არსებობდა 2003 წლის 29 დეკემბერს მებროლოტენის დაცვის შს სამმართველოს უფროსის მიერ დათხოვნილი. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. იუსტიციის სამინისტროს სასჯელარსულების დეპარტამენტის სწრაფი რეაგირების რაზმის ბაზაზე გაიხსნა ერთდღიანი მოსამზადებელი კურსები, სადაც ასწავლიან საბრძოლო მომზადებას და პროფესიულ ორიენტაციას. იუსტიციის სამინისტროს პრესსამსახურის ცნობით, მსურველებს კურსების ახალის შემდეგ შესაძლებლობა ექნებათ, მუშაობა დაიწყონ პენიტენციულ სისტემაში. როგორც იუსტიციის სამინისტროში აღნიშნეს, ამ კურსების ორგანიზება გამოწვეულია იმით, რომ პენიტენციულ სისტემაში კვალიფიციური კადრების ნაკლებობაა. **პრაიმ-ნიუსი**

"ტიქვანი აფხაზები"

კომენტარი თორნიკე აბრამიძე

სხოვრანისალი ისტორიები

იპ. ავანი აფხაზეთის მიხაზი

მე, ოჩამჩირის რაიონის სოფელ კოჩარადან ვარ, იქ დავიბადე და გავიზარდე – ძირძველი კოჩარელი ვარ, მამაც და ბაბუაც იქ დაიბადნენ. ბაბუაჩემს ოთხი ვაჟი ჰყავდა. სამი – მეორე მსოფლიო ომმა შეინარა, მხოლოდ მამაჩემი დაბრუნდა ომიდან ცოცხალი, მოიყვანა ცოლი და იქვე დასახლდა.

ერთი შვილი ყვავდი მშობლებს. ძალიან მიყვარდა სოფლის მეურნეობა, სოფელში ყოფნა და მიწაზე მუშაობა, მაგრამ, როგორც ქართველობაში მიღებული, ჩემს მშობლებს ერთი სურვილი ჰქონდათ – მათ ერთადერთი შვილს აუცილებლად უმდილესში ესწავლათ. მეც სხვა გზა არ მქონდა, დავეყვი მათ ნებას და ასე მოვხვდი "მინისმოყვარული" კაცი სოხუმის პედაგოგიურ ინსტიტუტში...

ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ დაბრუნდი მშობლიურ რაიონში და ორი წელი ვიმუშავე აფხაზურ სოფელ ლვადში, სკოლის დირექტორად. არაჩვეულებრივი ურთიერთობა მქონდა აფხაზებთან. როცა ნამოვედი, მთელი სოფელი მატილებდა.

დაბრუნდი კოჩარის საშუალო სკოლაში, სადაც ოცდარეწი წელიწადი ვიმუშავე. ურთიერთობა მშვენიერი გვექონდა ჩვენ და აფხაზებს – ქორში, ლხინში ერთად ვიყავით... 1989 წლიდან დაიწყო რთული პროცესები, რამაც დღევანდლამდე მოგვიყვანა... 1992 წლის 29 ნოემბრის ადგილობრივი აფხაზების მიერ, ქართველობაზე დატყვევებით დაიწყო ომის დასაწყისი. ჩემი ოჯახიც იძულებული იყო, დაეტოვებინა მშობლიური სახლ-კარი.

მუდღესა და ორ შვილთან ერთად ჩამოვედი თბილისში. რაკი პედაგოგი ვარ, მივაკითხე განათლების სამინისტროს. ბინა მომიცეს ვანანაძის ქუჩაზე, ტექნიკუმის საერთო საცხოვრებელი. როცა იქ მივედი, არავფერი არ გავიგანდა: არც საწოლი, არც ლოგინი, არც ქურჭელი. მაგრამ კომუნდანტი დაგვხვ-

და კარგი პიროვნება და რითაც შემიძლია, ყველაფრით დაგვეხმარა...

უკვე ათი წელია ვაშლიჯვარში ვცხოვრობი. აქ, მთის კალთებზე ვაგვამენე ხეხილის არაჩვეულებრივი ბაღი, მაქვს საკუთარი ვენახი – ყოველწელს 300 კილოგრამამდე ყურძენს ვკრეფ, ვნურავ ღვინოს. აქვე პატარა მეურნეობაც მოვიწყვე – მყავს ღორები, ქათამები. ჰოდა, ასე თუ ისე, პურს ვჭამთ. რა თქმა უნდა, ძალიან მწყედება გული, რომ რაც ბაბუაჩემმა და მამაჩემმა შექმნეს, ყველაფერი დაიკარგა... მამაჩემი, რომელმაც არ მიატოვა თავისი კარ-მიდამო, კოჩარში დარჩა. იქ დაიღუპა. დედა ორი წლის მერე აფხაზებმა გადამოიყვანეს ენგურამდე, თბილისში ჩამოვიყვანეთ. აქ გარდაიცვალა და აქვე დავემარხეთ.

ჩემი დიდი სურვილია, სანამ ცოცხალი ვარ, შევძლო დედაჩემის დასაფლავება იქ, ჩვენი აფხაზეთის მიწაში, მამის გვერდით...

მე მჯერა, რომ დაბრუნდებით აფხაზეთში. ჩვენ, რა თქმა უნდა, სამტრია არავფერი გვექონდა. ეს ვიდაციის მიზეზით მოხდა. დრო ყველაფრის მკურნალია. მე მყავს მეზობელი, რომელსაც ორი შვილი დაეღუპა და მანინც, იგი იმ იმედით ცოცხლობს, რომ მშვედობით დაუბრუნდება თავის ქვრას. რა თქმა უნდა, საუკეთესო გზა ჩვენი ერთად ცხოვრებას არის მშვიდობიანი დაბრუნება. ომით მოპოვებული მშვიდობისა მე არ მჯერა, ძალიან დამორჩილებული კაცი ყოველთვის გვერდზე იყურება.

ღმერთმა ინიშოს, რომ მალე ჩვენი ცხოვრება აფხაზეთში ჩამოვაღმადურ პირობებში გაგრძელებულიყოს...

რუბრიკის შედგენა

ლელა მარგანი
რადიორედაქტორი – ცხოვრობს უფლის ისტორიებში "ხორციელდება ინგლისური საერთაშორისო ორგანიზაციის "შერიგების რესურსების" მიერ. ჩანაწერები მოგვარობდა რადიორედაქციას "პოსტფაქტუმში".

სამი ბარამოვა აფხაზეთში დაზარანებისთვის

ეს წერილი ერთმა ახალგაზრდა კაცმა მოიტანა. იგი არც დევნილია, არც – პოლიტიკოსი და არც – რომელიმე კომპეტენტური ორგანიზაციის წევრი. საქართველოს რიგითი მოქალაქეა, რომელსაც პროექტი "თქვენი აფხაზეთი" აზრის გამოთქმის საშუალება აძლევს. წერილი იბეჭდება შემოკლებით.

ბიორბი ბარამაძე	ხელსაყრელი საერთაშორისო პოლიტიკური გარემოს შექმნა
ხელსაყრელი რეგიონული პოლიტიკური გარემოს შექმნა	აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული რეჟიმის მიერ ადამიანის უფლებების სისტემატური უხეში დარღვევა შეუძლებელია, არ აშფოთებდეს საერთაშორისო თანამეგობრობას, თუმცა მისი რეაქცია არსებული ვითარების ირგვლივ არ არის საკმარისად მკაცრი. აქ ამკარაა, რომ აფხაზეთის პრობლემა სანაწადოდ არ არის მიტანილი და დაყენებული საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე.
გაეროს ყოველი ფაქტი უნდა წარედგინოს და მასზე რეაგირება მოეთხოვროს. ასეთი პრინციპული დამოკიდებულება, ერთი მხრივ, გააძლიერებს არგუმენტებს გაეროს მიერ სამშვიდობო ოპერაციის განსახორციელებლად, მეორე მხრივ, სეპარატისტულ რეჟიმს მოუხსობს საქართველოს პოლიტიკური მანტაუირების ბერკეტებს.	

დიპლომატიური რესურსი

ზემოთ მოყვანილი პოლიტიკურ-ეკონომიკური მექანიზმები სეპარატისტული რეჟიმის პოლიტიკურ ჩიხში მომწყვედას ისახავს მიზნად. მხოლოდ ასეთ ფონზე იქნება შესაძლებელი დიპლომატიური შედეგის მიღწევა. კონფლიქტის მოგვარების ყოველ ტემაზე საქართველომ უნდა მოსხვიოს მისსაძლეული გზები რუსეთის და ასევე აფხაზეთის ფაქტობრივ ხელისუფლებასთან, რათა ისინი აფხაზეთის ტერიტორიაზე გაეროს ევიდით საერთაშორისო სამშვიდობო კონტინგენტის განლაგებაზე დათანხმდნენ.

პარალელურად, დიდი ყურადღება უნდა დაეთმოს საქართველოს ძლიერი არმიის ჩამოყალიბებას, რაც, თავის მხრივ, დიპლომატიური ძალისხმევის ფუფქტურობას გააძლიერებს. უკიდურეს შემთხვევაში კი პრობლემის სამართლებრივად, ძალისმიერი გზით მოგვარებას უზრუნველყოფს.

აღნიშნული პოლიტიკურ-ეკონომიკური და დიპლომატიური ბერკეტების სრულად ამოქმედება შესაძლებელს გახდის, რომ საქართველომ უმტკივნეულოდ, ან თუნდაც ძალისმიერი გზით, მინიმალური დანაკარგებით, კონსტიტუციის ფარგლებში აღდგინოს ტერიტორიული მთლიანობა. ამაში საქართველოს პოლიტიკურ და, შესაძლოა, სამხედრო მხარდაჭერასაც სტრატეგიულად პარტნიორი სახელმწიფოები გაუწევენ.

რადიო "მწვანე ტალღა"
ამირიდან ყოველ ორშაბათს 11.00-დან 12.00 საათამდე პროექტი "თქვენი აფხაზეთი"
რადიო "მწვანე ტალღის" ეთერში წარმოგიდგენთ დიალოგს, პირდაპირ ჩართვებს, კითხვა-პასუხს.
FM 107,4
პროექტის conciliation მხარდაჭერი resources

აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური დარეგულირების პარსპექტივა

ზაზა ფაჩავაძე

საქართველოს ეროვნული უშიშროების სამსახურის აფხაზეთის კონფლიქტის დარეგულირების ექსპერტი გიორგი კაჭარავა აცხადებს, რომ ჩვენს ქვეყანაში ბოლო ხანებში განვითარებული მოვლენების შემდეგ განჩნდა აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური დარეგულირების რეალური პერსპექტივა. ჩვენს დიალოგში შეიტყობთ, თუ რამ მიიყვანა იგი ამ დანაკარგამდე.

გიორგი კაჭარავა

გიორგი კაჭარავა სოხუმში დაბადა და მშობლიური ქალაქიდან 1993 წლის 27 სექტემბერს ემიგრირდა. 1996 წელს მან მუშაობა დაიწყო აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოში მთავარ სახელმწიფო მრჩევლად. 1998 წლიდან 2003 წლამდე კი ხელმძღვანელობდა საგარეო ურთიერთობათა და კონფლიქტების დარეგულირების განყოფილებას.

- ბატონო გიორგი, როგორი ურთიერთობა იყო ქართველებსა და აფხაზებს შორის ომამდე?

- ქართველებსა და აფხაზებს შორის ყოველთვის ნორმალური, მეგობრული დამოკიდებულება იყო. ჩვენს ნათესაურ და ისტორიულ კავშირზე მხოლოდ ის ფაქტიც მტყვევებს, რომ 40 პროცენტზე მეტი შერეული ოჯახები გვაქვს.

რაც შეეხება პერიოდულ კატაკლიზმებს, არა მგონია, ვინმემ ეს აფხაზი ერის ნებას მიანეროს. გავიხსენით ცნობილი წერილები, რომელსაც მოსკოვში აფხაზური ელიტა აგზავნიდა, მის მოთხოვნით, რომ აფხაზეთს უნდა მქონდეს ცალკე რესპუბლიკის სტატუსი სსრკ-ს შემადგენლობაში. ასეთი განწყობილების საგალასო შედეგებს ჩვენ ორივე ერთი დღესაც ვიძიებ.

სხვათა შორის, მოსკოვში ელცინის დროს, 1992 წლის 3 სექტემბერს დადებულ ხელშეკრულებაზე ხელს აწერს არძინაძე, რომელიც ფაქტობრივად თავისი ხელმოწერით ადასტურებს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას. ეს თავისთავად ძალიან მნიშვნელოვანი ფაქტია, თუმცა ის ხელშეკრულება არძინაძეს ცალმხრივად დაარღვია. ცხადია, ძალიან ცუდი როლი შეასრულა რუსეთის ფაქტორმა; რაც საბედისწერო აღმოჩნდა ჩვენთვისაც და აფხაზეთისთვისაც. მე გმობი, რომ დღეს აფხაზური ელიტა ამას თავადაც ხვდება.

- რა გაკეთდა ამ ხნის განმავლობაში აფხაზეთის პრობლემის მოსაგვარებლად?

- მსოფლიომ იცის სიმართლე აფხაზეთის შესახებ. აგრეთვე, ძალიან მნიშვნელოვანია ამ საკითხთან დაკავშირებით გაეროს-ს გენერალური მდივნის მეგობრათა ჯგუფის ჩამოყალიბება (თუმცა, საკითხის დარეგულირებას ძალიან უშლის ხელს რუსეთის ფაქტორი. სწორედ მის ინტერესებს უმეტესად აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამა. იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

ტორს შორის თანამშრომლობაც, რაც ხელს უწყობს წლიობის ფაქტორის აღდგენას.

ამ თვალსაზრისით, ძალიან საინტერესო იყო ათენის, სტამბულის, იალტის შეხვედრები. ამ პროცესს რეალურად აქვს მომავალი.

ასევე მნიშვნელოვანია ბოდენის დოკუმენტი სოხუმსა და თბილისს შორის კონსტიტუციური უფლებამოსილების განივინის შესახებ. აქ შეიძლება სადავო საკითხები იყოს, მაგრამ იმ პრინციპებზე დაყრდნობით, რაც დოკუმენტშია ჩადებული, უკვე შეიძლება სერიოზული დიალოგი კონფლიქტის დარეგულირების თაობაზე.

- აფხაზეთიდან დევნილი ხელისუფლების სტრუქტურებში აცხადებენ, რომ აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით შემუშავებულია პროგრამა, რომელიც უშიშროების საბჭოში დევს, მაგრამ ამისთვის დღემდე ვერაფერს მოიცალაო.

- საერთოდ, მოვლენები ისე წყნაფვდ ვითარდება, რომ შეიძლება სწავისმიერი დოკუმენტი ძალიან მოკლე ხანში არავფქტური გახდეს. ეს იყო კომპლექსური ლინისიძებების გეგმა, მაგრამ არა ის დოკუმენტი, რომელიც აფხაზეთის საკითხში სახელმძღვანელო გამოდგებოდა.

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

– რა გინდა ჩვენ და რას ვთავაზობთ აფხაზებს; რა მაქსიმუმზე და მინიმუმზე შეგვიძლია საუბარი; როგორ უნდა გავხადოთ ჩვენი ქვეყანა აფხაზეთისთვის მიმზიდველი.

- თქვენი პროგნოზით, რადის შეიძლება ასეთი პროგრამის შექმნა?

- იმედი მაქვს, რომ ახალი ხელილსუფლების პირობებში ეს პროგრამა მოსილოფილ სახეს მიიღებს. გარკვეული საბაზისო დოკუმენტი ამისთვის არსებობს. ჩემი აზრით, ეს დამოკიდებულია დღევანდელი ხელილსუფლების ნებაზე, რომელსაც დღეს უკვე კონფლიქტის დარეგულირების რეალური მასი გაუჩნდა.

- რას ნიშნავს რეალური შანსი?

- აფხაზურ მხარესთან ბოლო კონსულტაციები დეკემბერი გვექონდა, რომელიც ვსტრიაში გაიმართა. იმ შეხვედრების შთაბეჭდილებით შემიძლია ვთქვა, რომ ახალ ხელისუფლებას აქვს უნიკალური შანსი, დაარეგულიროს აფხაზეთის საკითხი. სხვათა შორის, ამ იმედით არაბისმიერი დოკუმენტი ძალიან მოკლე ხანში არავფქტური გახდეს. ეს იყო კომპლექსური ლინისიძებების გეგმა, მაგრამ არა ის დოკუმენტი, რომელიც აფხაზეთის საკითხში სახელმძღვანელო გამოდგებოდა.

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

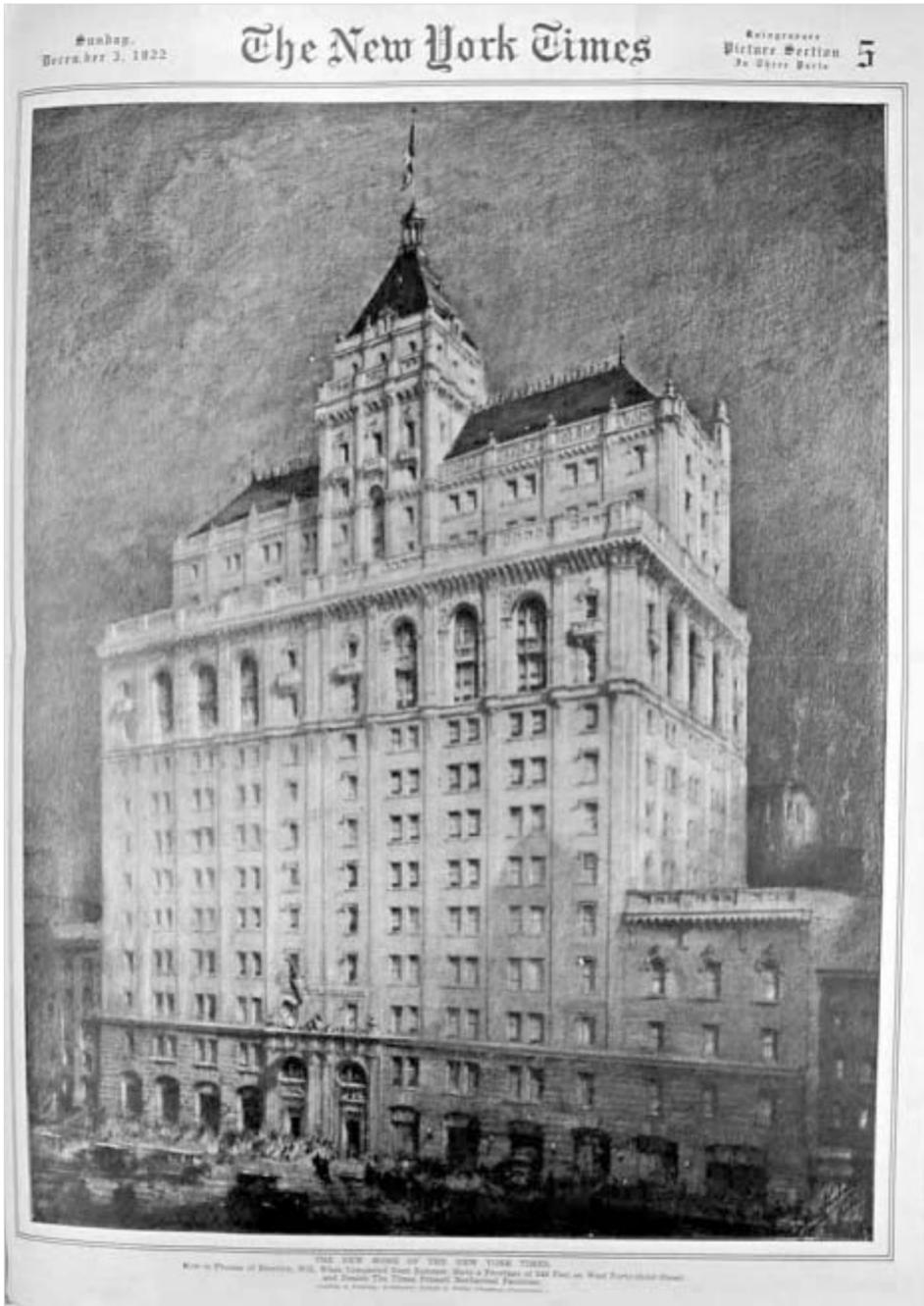
აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

აფხაზეთის საკითხზე საქართველო რამდენიმე უწყება მუშაობს – განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, დღეს საქმეთა სახელმწიფო ბიურო, ძალგვანი სტრუქტურები (თავისი კომპეტენციის ფარგლებში), აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მინისტრთა საბჭო და ა.შ. ამიტომ საქმეთა ყველა ამ უწყების ჯეროვანი კოორდინაცია, რაც დღემდე ვერ მოხერხდა, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ ეს ხარვეზი მალე განისწორდება და ჩვენ შევძლებთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ერთიანი სახელმწიფო პროგრამის იმთავთვე უნდა განისაზღვროს ორი ძირითადი საკითხი

მარილიანი

„ნიუ იორკ თაიმსს“ ძველი ცოდვები ანუხებს

ბილორ სტარაა
საქ. კორ. აპშ

„ნიუ იორკ თაიმსს“ რედაქციის ახალი შენობა ამავე გაზეთის 1922 წლის დეკემბრის ნომერში.

მია უნდა გააუქმოს, რომ ეს თავად „ნიუ იორკ თაიმსს“, „მისი პატივისა და დიდების“ საკითხი, და გაზეთმა „ისტორიული სირცხვილი უნდა“ ისტორიული სირცხვილი უნდა ჩამოირეცხოს.“

„ნიუ იორკ თაიმსს“ „სირცხვილის ჩამორეცხვას“ ჯერ კიდევ 1986 წელს ცდილობდა, როცა რობ-

ერტ კონკვისტის ნიგნის რეცენზია გამოაქვეყნა. ნიგნის სათაურია „მწუხარების მოსავალი: საბჭოთა კოლექტივიზაცია და შიმშილის ტერორი“. რეცენზიის ავტორი გრეგ უიტნი გახლავთ, რომელიც 1977-1980 წლებში თავადაც გაზეთის საკუთარი კორესპონდენტი

იყო მოსკოვში. ის წერდა, რომ დიურანტე „თავის რეპორტაჟებში შიმშილის არსებობას არ აღიარებდა, სანამ ის არ დასრულდა, თუმცა შიმშილობის დამადასტურებელი ფაქტები მრავლად იყო“. ოთხი წლის შემდეგ (1990 წელს), მას მერე, რაც დიურანტეს კრიტიკული ბიოგრა-

ფია, ს. ტელიორის „სტალინის აპოლოგეტი“ გამოქვეყნდა, „ნიუ იორკ თაიმსმა“ გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრს, კარლ მეიერს, დიურანტეს მუშაობის შესახებ სარედაქციო სტატიის დაწერა დაავალა. მეიერის სტატიაში ნათქვამი იყო, რომ დიურანტეს რეპორტაჟები „ყველაზე ცუდ მასალებს შეიცავდა, რომლებიც კი ოდესმე ჩვენს გაზეთში გამოქვეყნებულა“. მაგრამ „ნიუ იორკ თაიმსს“ პრემიის ანულირების საკითხი არ დაუყენებია. ეს საკითხი თავად პულიტცერის კომიტეტის წიაღში მომწიფდა.

გასული წლის ივლისში პულიტცერის კომიტეტმა ახალი გამოძიება დაიწყო, გაზეთმა კი ფონ ჰეგენს მიმართა. წერილში, რომელიც ექსპერტის ცხრაგვერდიან მოხსენებას აქვს დართული, „ნიუ იორკ თაიმსის“ მფლობელი არტურ სულცბერგერი-უმცროსი წერდა: „უკანასკნელი ორი ათწლეულის განმავლობაში გაზეთი ხშირად აღიარებდა, რომ დიურანტეს უსულგულო ნამუშევარი რედაქტორებს და პულიტცერის ჟიურის ჯერ კიდევ სამოცდაათი წლის წინათ სათანადოდ უნდა შეეფასებინათ.“ სულცბერგერი იმასაც წერდა, რომ მის გაზეთის დიურანტეს მიერ მიღებული პრემია „არ აქვს“ და ამიტომ მისი დაბრუნებაც არ შეუძლია. სულცბერგერის წერილი ერთობ დიდილიატიური იყო! ის აშკარად მთელ ბრალს თავის ბაბუას აკისრებდა, მის ჯგუფს და ჟიურის ძველ შემადგენლობას; მაგრამ მეორე მხრივ, ის პირდაპირ არაფერს ამბობდა: არც იმას ურჩევდა პულიტცერის კომიტეტს, რომ პრემია უკან გაენდოს, და არაფერი უთქვამს იმის თაობაზე, ასეთი შესტი მისი მხრიდან რა რეაქციას გამოიწვევდა. და ბოლოს, სულცბერგერი ორ გარემოებას უსვამდა ხაზს. მის წერილში ნათქვამია, რომ, ჯერ ერთი, პრემიის უკან გამოწვევა „პროვინციების ოფიციალური ქრონიკებიდან და ისტორიიდან ამოღლის სტალინურ პრაქტიკას მოგვაგონებს“. მეორე: ამან შეიძლება მრავალი წლის წინანდელი მოვლენების და მათი შეფასებების რევიზია გამოიწვიოს.

„ნიუ იორკ თაიმსს“ მთავარი რედაქტორი, ბილ კელერი, თავის უფროსს საგნებით ეთანხმება (1986-1991 წლებში კელერი მოსკოვში ასევე გაზეთის საკუთარი კორესპონდენტი იყო). თავისივე გაზეთისთვის მიცემულ ინტერვიუში კელერმა თქვა: „დიურანტეს ნაწერები, ყოველ შემთხვევაში, რომლებიც მე წამიკითხავს, არასაინტერესო იყო – ეს აბსოლუტური სიმართლეა. ის, თუთიყუშისთვის, პროპაგანდას იმეორებდა (საბჭოთას – მს.). მაგრამ მე გარკვეული დრო საბჭოთა კავშირში მაქვს გატარებული, და ისტორიის გადასხვაფერების შესაძლებლობის წარმოდგენაზე ტანში მზარავს.“

ყველაფერ ამას მე დაფურთავდი: „ნიუ იორკ თაიმსი“ დიურანტეს უბრალოდ როდი „უძღვებდა“. ის ამაზე შეგნებულად მიდიოდა, რომ მოსკოვში თავისი კაცო შენარჩუნებინა, რომელსაც თავად სტალინთან შეესვლებოდა. დიურანტეს რომ „არასწორად ეწერა“, მას უმაღლესე გამოძევებდნენ საბჭოთა კავშირიდან. ჩვენთან ამერიკელ კორესპონდენტებს ბრეჟნევის კრიტიკისთვის აგდებდნენ, და სტალინის კრიტიკისთვის რა დღეს დააყრიდნენ?

და კიდევ. წვერებიანი, საბჭოთა დროის ანეკდოტია: რუსი და ამერიკელი დემოკრატიაზე დაკობენ. ამერიკელმა თქვა: „მე შემიძლია თეთრ სახლთან მივიდე და დავიძახო: „ძირს პრეზიდენტი!“ და არაფერი არ მომივა“. მერე რა,“ უპასუხა რუსმა, „მეც შემიძლია თეთრ სახლთან მივიდე და დავიძახო: „ძირს პრეზიდენტი!“ და მეც არაფერი მომივა“.

სასაცილოა, მაგრამ არასწორია. ცენზორებს, რომლებიც საბჭოთა გაზეთებში ისხდნენ, „მთავალიტის“ წესდება ჰქონდათ, რომელიც ფურხანისტიტებს ზემდგომი ინსტიტუტების საგანგებო ნებართვის გარეშე საზღვარგარეთის ქვეყნების სახელმწიფო მეთაურებსა და მთავრობის კრიტიკა ეკრძალებოდა. ჩემს ადრეულ დროში ნებართვის გარეშე მხოლოდ იუგოსლავიის პრეზიდენტის, მარშალ ტიტოსა და ესპანელი დიქტატორის, ფრანკოს კრიტიკა შეიძლებოდა. მოგვიანებით აშშ-ს პრეზიდენტი ნიქსონის კრიტიკასაც ტაბუ დაედო – უოტერგეიტთან დაკავშირებით. ამ სკანდალს ჩვენ საერთოდ არ ვაშუქებდით, ბრეჟნევი და ნიქსონი „შეგობრობდნენ“, უოტერგეიტს კი კრემლი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობის ძირგამომთხრელ მოვლენად განიხილავდა. მასსოვს, ირანის უკანასკნელი შაჰის შესახებ სტატიისთვის „მისი უდიდებულესობა გაიქცა“ კინაღამ გაზეთიდან გამაგდეს: საგარეო საქმეთა სამინისტრო შაჰს ჯერაც აღიარებდა, თუმცა თეირანში უკვე აიათოლა ჰომეინი იყო გამაგრებული. ჩემი ვაშინგტონიდან გამოწვევა ვერ მოასწრეს, კრემლმა აიათოლა სცნო და ჩემი „მკრეხელური“ სტატია უცებ „დროული“ აღმოჩნდა.

ცხადია, თეთრი სახლი „ნიუ იორკ თაიმსს“ თავს ვერაფერს მოახვევს, მაგრამ სულცბერგერები ამას თამამად შეძლებენ – ისინი გაზეთის მფლობელები არიან. 30-იანი წლების დასაწყისში მათ, როგორც ჩანს, დიურანტეს მოსკოვში ყოფნა აწყობდათ. და საერთოდ, რამდენი რამაა გასახსენებელი, რაღა ამ დიურანტეს ჩააცივდნენ!

2004 წლის პარიზული კოლექცია B8

მზვიდობით, მოხავალ ოინამდა B7

თეატრი

თეატრალური სარდაფი
პატრიკ ზიუსკინდი
"კაფე როსინი"
რეჟისორი ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ

ვერიკო ანჯაფაურიძის სახელობის
ერთი მსახიობის თეატრი
ლევან სანიკიძე "ბაგრატიონები"
კითხულობს კოტე მახარაძე (ვიდეოჩვენება)
დას: 18:00 სთ

კლუბები

"ნოა-ნოა"
ჩინური ახალი წელი
(ფარნების ანთების ცერემონია, პერფორმანსი,
ცეცხლოვანი დრაკონის ცეკვა, ფეიერვერკი)
დას: 22:00 სთ

კინო

რუსთაველი
"ნემოს ძიებავში" (ქართულ ენაზე)
დას: 14:00; 16:00 სთ.

"ძალიან საშინო კინო 3"
დას: 18:00; 20:00; 22:00 სთ.

ამირანი
"ფრედი ჯეისონის წინააღმდეგ"
დას: 13:30; 18:00; 20:00 სთ.

"რეალური სიყვარული"
დას: 15:30; 22:00 სთ.
ფასი: 5-8 ლარი

გამოფენა

"შარდენი"
სამხატვრო აკადემიის სტუდენტების ნამუშევართა გამოფენა

"ქარვასლა"
გეგა ქუთათელაძის ნამუშევართა
პერსონალური გამოფენა
III სართული

თანამედროვე ხელოვნების გალერეა
საახალწლო საშობაო გამოფენა
"50 ახალგაზრდა მხატვრის საახალწლო სიურპრიზი"

პობი
თენგიზ მირზაშვილის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა
"ფიროსმანის მოტივები"
II დარბაზი

"საშობაო გამოფენა"
I დარბაზი

სურათების ეროვნული გალერეა
"თბილისელი მხატვრები"
I დარბაზი

მაია გამჯაშვილის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა
II დარბაზი

ნიგნის სახლი წარმოგიდგინთ

სუთშაბათს, 17 საათზე ზაალ სამა-
დაშვილის ციკლის "ახალი განზომილებ-
ის" სტუმარი ვიო ახელდინი ისაუბრ-
ებს ალექსანდრე ყაზბეგის ცხოვრებაზე.
პარასკევს, 17 საათზე ზაალ სამა-
დაშვილის ციკლით "ახალი განზომი-
ლება" შედგება ნოდარ ანდლუღაძის
ნიგნის Homo Cantor-ს პრეზენტაცია.
მისამართი: გამსახურდიას 31

ჩინური ახალი წლის
შესახებ დრად

ხვალ ღამით, პირველად საქარ-
თველოში, კლუბ "ნოა-ნოაში" ჩინ-
ურ ახალ წელს შეხვდებით. ჩინური
ახალი წელი 22 იანვარს საქართვე-
ლოს დროით 01.10 საათზე დგება.
ვინაიდან ღონისძიებაზე დასწრეზ-
ის სურვილი ბევრმა თბილისელმა
გამოთქვა, საახალწლო პროგრამა
ორი დღის განმავლობაში გაგრძე-
ლდება.
ღონისძიებისთვის "ნოა-ნოაში"
მინვეულია ჩრდილების თეატრის
დასი. ჩინური დეკორაციების ფონ-
ზე წარმოდგენილი იქნება დრაკო-
ნის ცეკვა და სხვადასხვა რიტუა-

ლი. საახალწლო ღამეს კლუბი
სტუმრებს ჩინური მენიუთი და
სხვადასხვა ბალახებისაგან დამ-
ზადებული ჩაით გაუმასპინძლდებ-
ბა. ამას გარდა, მსურველებს სა-
შუალება ექნებათ, ჩინური მაკიაჟ-
იც გაიკეთონ.
მსგავსი ტიპის ღონისძიებებს
"ნოა-ნოას" ხელმძღვანელობა უახ-
ლოეს მომავალშიც გეგმავს. კლუბ-
ში თებერვალში სამდღიანი "როის
კანავალი" და ვალენტინობისად-
მი მიძღვნილი "ლიბერ ტანგოს სა-
ღამო" გაიმართება.
24 საათი

ბარიკადები - რეპორაჟი - თბილისი

ზურაბ რთველიაშვილის რეპორაჟიური პოეზიის საღამო

ანა კორძაია-სამადაშვილი

პოპულარული ლიტერატორე-
ბის მიერ გამართული საღამოები
მრავალი თვალსაზრისითაა საინ-
ტერესო და სახალისო. ერთი ისაა,
რომ პოპულარობა მთლად ციდან
ჩამოვარდნილი არ არის ხოლმე -
ზოგიერთებისგან, ვთქვათ, თანა-
მედროვე ქართული პოპ-მუსიკის
"ვარსკვლავებისგან" განსხვავებ-
ით, პოპულარულ პოეტსა თუ მწე-
რალს ხალხის სიყვარული, როგ-
ორც წესი, რამით მაინც დამსახუ-
რებული აქვს და, შესაბამისად,
მისი მოსმენა ღირს. გარდა ამისა,
ასეთ თავყრილობებზე უამრავ სა-
სიამოვნო არსებას გადაეყრება
კაცი და ათასგვარ ახალ ამბავსაც
გაიგებს - დამეთანხმებით, ესეც
საქმეა.

ასე, ზურაბ რთველიაშვილის
პოეზიის საღამოზე მისულს კარის
გაღებისთანავე პოეტი მოთა იათა-
შვილი შემხვდა და მახარა, რომ
ლიტერატურულ-საზოგადოებრი-
ვი გაზეთი "ალტერნატივა" კვლავ
გამოდის, რაც თავისთავად, ჩინე-
ბული ამბავია.

შემდეგი სასიამოვნო სიურპრი-
ზი ტელე-ჟურნალისტის, მამუკა
ბერიკაძის ხილვა იყო, რომელიც
მსგავს თავყრილობებზე იშვიათად
ცხადდება ხოლმე. მამუკამ გვიამბ-
ო, რომ მასპინძლის, ანუ ზურაბ
რთველიაშვილის ლექსები თავის
რადიოგადაცემებშიც ნაუკითხავს
და მსმენელიც კმაყოფილი დარჩე-
ნილა და თავად ბერიკაძე.

მერე დეფი ვნახე, ანუ დავით
გოგიბერიძის, რომელმაც მომა-
ხსენა, სულ მალე ჩემი ახალი რომა-
ნი გამოვაო, "დილა სასნაულები
წინ", და რამდენიმე სხვა ახალი
პროექტის შესახებაც მიაშობ, რომ-

ზურაბ რთველიაშვილი ახალ ლექსებს კითხულობს.

ლებიც, იმედია, წარმატებით გან-
ხორციელდება და მათ შესახებ მა-
შინ მოგახსენებთ. რომანი კი უკვე
მზადაა, გამოცემილობა "საარმა"
გამოაქვეყნა, და ავტორი და გამო-
მცემელი პრეზენტაციას არ გამო-
გვაპარებენ.

მრავალი ნაცნობის შეხვედრით
ძალიან კმაყოფილი ვახლდით, რა-
დგან, როგორც წესი და რიგია, ქა-
რთველი ჟურნალისტები ავტორს
საღამოს დაწყებამდე დაესივნენ,
და იმდენი ალაპარაკეს, რომ მეგო-
ნა, ზურაბს ჩემთვის სათქმელი აღ-
არაფერი დარჩებოდა. საბედნიერ-
ოდ, მთლად ვერ მოერივნენ, და პო-
ეტმა მითხრა, რომ მისი საღამო ბა-

რიკადებზე დაწყებულის და რეგი-
ონებში გაგრძელებულის დასკვნე-
თი ნაწილია. მისი თქმით... თუმცა,
ჩემს მიერ გამოცემულის ნაცვლ-
ად, სჯობს თავად ზურაბის ლექსე-
ბით განესაჯოთ:

"რაც გათამამადა, ჩემს მზერაში
აღსრულდა უცებ.
თვალახვეულმა გავატარე თი-
თი პროსპექტზე.
რა შემაჩერებს, როცა მაღალ
ცაში მივიწე,
რომ დავანახო ფრთების სიგრ-
ძე ნატიფ პოეტებს!"
უნდა მოგახსენოთ, რომ ბატო-
ნი ზურაბი მშვენიერი მითხრობე-
ლია, მაგრამ თავადაც ბრძანა, რომ

"მათ - ვისაც არ ესმის ვასაუბრო
ლექსებით". ამიტომ მასთან ინტე-
რვიუს აღებას და მერე იმაზე წერ-
ვიულობას, სწორად გავიგე თუ
არა, კვლავ ლექსებისთვის ყურის
დაგდება და შემდეგ ნაკითხვა ვამ-
ჯობინე, მით უმეტეს, რომ ავტორი
მათ ჩინებულად კითხულობს და
ისინი ნაწილობრივ ახალ "ალტერ-
ნატივაში" დაიბეჭდა.

აი, ასეთი საღამო გავატარე
"ლიტერატურულ კაფეში". ლექსე-
ბიც მოწინააღმდეგე. ქართველი გი-
ტარისტის თქმით, გამოფენაზე
სხვადასხვა მუსიკალური კომპანი-
ების წარმომადგენლებს შეხვდა.
შედეგად კი, შესაძლოა, თემურ
ყვითელაშვილი სხვა ცნობილი ფი-
რმების სახედაც იქცეს. ამ მხრივ
კი, თემურ ყვითელაშვილი მართლ-
აც გამორჩეული მუსიკოსია საქარ-
თველოდან. თუმცა, გიტარისტს
პირველობაზე პრეტენზიის რამდე-
ნიმე სხვა საფუძველიც აქვს.

სხა ამერიკიდან

თემურ ყვითელაშვილი მოგზაურობას აგრძელებს

თემურ ყვითელაშვილი დღეს ლოს ანჯელესში დაუკრავს.

ჩამოთვლილ მუსიკოსებთან ერთ-
ად გამოსვლა. რაც შეეხება,
კლუბს, იმის გარდა, რომ "ლა ვე-
ლე" ცნობილია როგორც ჯაზის
პოპულარიზატორი, აქაურობას
განსაკუთრებული სამზარეულოს
წყალობითაც იცნობენ - "ლა ვე-
ლე" კვირაში ხუთი დღე ხმელთა-
შუა ზღვის სამზარეულოთი უმას-
პინძლდება სტუმრებს.

"ლა ველეს" ჯაზის კვირული
არ არის ლოს ანჯელესის ერთადე-

რთი ღონისძიება, სადაც თემურ
ყვითელაშვილი მონაწილეობს. ქა-
რთველი გიტარისტი სხვა კულტურ-
რულ ღონისძიებებშიც გამოჩნდა.
რამდენიმე დღის წინათ ქალაქის
ერთ-ერთ უბანში ოთხდღიანი გა-
მოფენა "ნემშოუ" გაიმართა, რო-
მელზეც გიტარისტმა ორი უცხოუ-
რი კომპანია - Y&L Trading და
ENGL წარმოადგინა. Y&L Trading
გიტარის ხელით ნაკეთი სიმის -
DR-ის ოფიციალური დისტრიბუ-

ტორია, ENGL კი, გიტარის გამაძ-
ლიერებლების მწარმოებელი ცნო-
ბილი ფირმაა. მუსიკოსი ორივე კო-
მპანიის სახეს წარმოადგენს. "ნემ-
შოუ" ლოს ანჯელესის ყოველწლი-
ური ღონისძიებაა, სადაც როგორც
წესი, უამრავი ვარსკვლავი იკრი-
ბება ხოლმე. გამოფენაში თემურ
ყვითელაშვილმა უკვე მეორედ მიი-
ღო მონაწილეობა. ქართველი გი-
ტარისტის თქმით, გამოფენაზე
სხვადასხვა მუსიკალური კომპანი-
ების წარმომადგენლებს შეხვდა.
შედეგად კი, შესაძლოა, თემურ
ყვითელაშვილი სხვა ცნობილი ფი-
რმების სახედაც იქცეს. ამ მხრივ
კი, თემურ ყვითელაშვილი მართლ-
აც გამორჩეული მუსიკოსია საქარ-
თველოდან. თუმცა, გიტარისტს
პირველობაზე პრეტენზიის რამდე-
ნიმე სხვა საფუძველიც აქვს.

თემურ ყვითელაშვილი პირვე-
ლი გიტარისტი იყო საქართველო-
ში, რომელმაც კლასიკა გიტარაზე
ააუღრა; თუ არ ვცდებით, ერთადე-
რთი გიტარისტი, რომელიც პრე-
ზიდენტმა შევარდნაძემ "ლირსების
ორდენით" დააჯილდოვა; და ასევე
პირველი და ერთადერთი გიტარი-
სტი საქართველოდან, რომელმაც
დღემდე ოთხი სოლო-ალბომი გა-
მოუშვა და ორი სოლო-კონცერტი
გამართა საქართველოში. არის
უამრავი საგიტარო და ინსტრუმენ-
ტული ფესტივალის ლაურეატი.
ჯერჯერობით მათ შორის ყველაზე
მნიშვნელოვან მიღწევად (მუსიკო-
სის აღიარებითაც ასეა) რჩება ათი
წლის წინათ ჰოლენდში გამარ-
თული გიტარისტების საერთაშო-
რისო კონკურსი, სადაც "წლის სა-
უკეთესო გიტარისტისთვის" (ფიუ-
ჯენის სტილში) განუთვნილი ჯი-
ლდო ქართველ მუსიკოსს მისმა სა-
თაყვანებელმა გიტარისტმა ალან
პოდსკორთმა გადასცა. მას შემდეგ
წლებიც გავიდა და თემურ ყვითე-
ლაშვილიც სულ უფრო მეტად
ჩნდება საერთაშორისო მუსიკალ-
ურ სარბიულზე. იმედია, ეს გზა მას
ახალ აღიარებამდე და შემოქმედე-
ბით წარმომადგენლობაში მიიყვანს.

ექსტრემალური ფილმების ფესტივალი
კინოს სახლში

28 იანვარს "კინოს სახლში"
სამთო-სათავგადასავლო და ექს-
ტრემალური სატელევიზიო და
დოკუმენტური ფილმების ფესტი-
ვალი "ნიაშორი" გაიხსნება. როგ-
ორც თებერვალში ბრაზილია-
ური პროექტი, ფრენკ გემბალე
("გრემის" ლაურეატი, გიტარისტი,
რომელიც ჩიკ კორეას ჯგუფში უკ-
რავდა), ოტმარო რუიზი (ვენესუე-
ლელი პიანისტი), სკოტ კინსი (უმა-
ნელესი კლასის ქიბორდის ოსტატი)
და სხვები. თავად თემურ ყვითე-
ლაშვილი ჩვეული თავმდაბლობით
აცხადებს, რომ მისთვის დიდი პა-
ტივია აღნიშნულ კლუბში ზემოთ-

საქართველოში სამთო სპორტისა
და ტურიზმის განვითარება, ასე-
ვე საერთაშორისო საზოგადოებ-
ის საქართველოს მთიანი რეგიო-
ნებით დაინტერესება.
ფესტივალის ფარგლებში
1993-2003 წლებში გადაღებული
27 ფილმი იქნება წარმოდგენილი,

მათ შორის სამი, ღონისძიების
ორგანიზატორებს სპაპტრიარქ-
ომ მიაწოდა. გამარჯვებული ფი-
ლმები გამოვლინდება ხუთ ნომი-
ნაციაში: "მთა და ადამიანი", "იქ-
სტრიმი", "მოგზაურობა", "მასვე-
ლები" და "სამთო ექსპედიცია".
ფიურის შემადგენლობაში არიან:

ია თიკანაძე, გივი მელქაძე, დათო
ტურაშვილი, ირაკლი ლლონტი და
ირაკლი მეძმარიაშვილი. ორგანი-
ზატორების თქმით, ფესტივალი
ამიერიდან ყოველწლიურად მოე-
წყობა.

ინტერ-პრესი

თბილისის სტუმრები

ერთი თვით გადაიდა. ასე რომ, პო-
პულარულ რუს მომღერალსა და
მის ახლადშეკრებილ ჯგუფს ისევ
უნდა ველოდოთ.
კონცერტი "აჭარა მიუზიკ პო-

ლში" 14 თებერვალს გაიმართება.
28 თებერვალს კი ამავე კლუბში
მეორედ გამოვა ცნობილი ლონდო-
ნელი დი-ჯეი და პროდიუსერი
ფრეკ ნასტი, რომელმაც "აჭარა მი-

უზიკ პოლში" 8 ივლისს გამართუ-
ლი საღამოს შემდეგ, თბილისელ-
ებს განსაკუთრებით დაამახსოვრა
თავი.

ოსკარს უნდობლობას უცხადებენ

ამერიკის კინოხელოვნების კინოაკადემიაში, რომლის პრეროგატივაა ყოველწლიურად სახელგანთქმულ "ოსკარების" გაცემა, ახალი სკანდალი ღვივდება. მაშინ, როდესაც მერიკა ხელწართულ ბრძოლას უცხადებს აუდიო-ვიდეო პროდუქციის არალეგალურ მწარმოებლებს, ამერიკის კინოაკადემიის წევრებს ვიდეო-მეკობრეებთან ალიანსში ადანაშაულებენ.

კადრი ფილმიდან "ქვიშისა და ყინულის სახლი".

იმ ოთხი ფილმის ასლი, რომლებიც ცნობილმა კინოკომპანიებმა აკადემიის ფიურის წევრებს გაუგზავნეს საჩვენებლად, ინტერნეტის ქსელში აღმოჩნდა. უკანასკნელი დღეების განმავლობაში ინტერნეტ-პორტალის მესვეურები საიტის სტუმრებს კომპანიების ახალი ნამუშევრების გაცნობას აბსოლუტურად თავისუფლად სთავაზობენ. მართალია, ეს ფილმები ამჟამად კინოთეატრებში გადის, მაგრამ კატეგორიულად აკრძალულია მათი ტირაჟირება ან ვიდეოგაქირავებაში გატანა.

ამ ფილმების ასლები DVD-დისკებზე, რომელთაც აკადემია ავრცელებს, მხოლოდ მათ უნდა ენახათ, ვინც "ოსკარების" მინიჭებას წყვეტს. რამდენიმე დღის წინათ ინტერნეტში აღმოჩნდა ფილმი **Something's Gotta Give** ჯეკ ნიკოლსონისა და დიან კიტონის მონაწილეობით. ზუსტად მეორე დღეს ყველა მსურველს იგივე მისამართზე შეეძლო, თავისუფლად ენახა "უკანასკნელი სამურაი" (მთავარ როლში ტომ კრუზი). კინომწარმოებლებისთვის მეთად არასასიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა ორი დღის წინათ ერთ-ერთი ინტერნეტ-აუქციონის შეთავაზება - მომხმარებლებს თავისუფლად მიუწვდებოდათ ხელი ფილმების - "ქვიშისა და ყინულის სახლი" და ისტორიული დრამის "ცივი მთის" გადაქაჩვა.

ჯეკ ნიკოლსონი ფილმი Something's Gotta Give.

ამჟამად კინოსტუდიების ხელმძღვანელები ცდილობენ, გაიგონ, რა გზით აღმოჩნდა მათი პროდუქცია ვიდეო-მეკობრეების ხელში. მათი აზრით, აკადემიის წევრებისა და მეკობრეების ალიანსის გარეშე, ეს შეუძლებელი იქნებოდა. გამოძიება კი არც ისე რთული იქნება. ამას ხელს შეუწყობს ერთი ნიუანსიც - ყოველ საჩვენებელ DVD-ს დართული ჰქონდა კოდირებული ინფორმაცია, რაც მიუთითებდა ადრესატს. ასე მაგალითად, ფილმი **Something's Gotta Give** სტუდია **Sony Pictures**-მა კინოაკადემიის წევრსა და მსახიობს კარმაინ კარდის მიანდო. თავად კარდი, რომელიც კარგა ხანს მონაწილეობდა სერიალში - "ნიუ იორკის პოლიციის", უარს ამბობს კომენტარზე და ვერანაირად ხსნის, თუ როგორ შეიძლება მომხდარიყო მისთვის გაგზავნილი ფილმის ტირაჟირება. მსახიობმა რატომღაც უდანაშაულობის მტკიცება და ადვოკატის აყვანა გადაწყვიტა. ასევე, ცნობილი გახდა, მეორე ფილმის - **House of Sand and Fog**-ის მოგზაურობის მარშრუტიც: კინოსტუდია

Dreamworks-მა ის, ასევე, კინოაკადემიის წევრი კომპანიის "კოპერენტ კომიუნიკეიშნის" ხელმძღვანელს ვან კრუგლასს გაუგზავნა (ამ ადამიანმა 1998 წელს თავად აიღო "ოსკარი" კინოტექნოლოგიების განვითარებისთვის). "ლოს-ანჯელეს ტაიმსისთვის" მიცემულ ინტერვიუში კრუგლასი ამბობს, რომ არანაირი ინფორმაცია არ აქვს ახალგაზრდულ სკანდალთან დაკავშირებით: "დარწმუნებული ვარ, კინოსტუდიაში ვინმემ თავისთვის გაიკეთა ფილმების ასლები მანამდე, ვიდრე ისინი აკადემიაში გამოიგზავნებოდა", - ამბობს იგი. რაც შეეხება ფილმს "უკანასკნელი სამურაი", კინოკომპანია **Warner Bros**-მა არ გაამხილა, თუ ვის გაუ-

გზავნა მისი ასლი. კომპანია **Miramax** კი თავისით ანარმოებს ძიებას, თუ როგორ გაჩნდა ინტერნეტში "ცივი მთა". აღსანიშნავია, რომ შარშან აკადემიამ მკაცრად გააფრთხილა წევრები, არავისთვის ეჩვენებინათ მათთვის საჩვენებლად განკუთვნილი ფილმები და დადგინდა, რომ, ამ ნესის დარღვევის გამო, წევრი აკადემიიდან გაირიცხებოდა. ამჯერად კი, როგორც აკადემიის პრეზიდენტი ფრენკ პირსონი ამბობს, არავითარ გადანყვებილებას ნაუცხადებოდნენ არ მიიღებენ. იგი ამბობს: "ჩვენ მივცემთ საშუალებას ამ ადამიანებს, ავიხსნან, მათთვის განკუთვნილი ფილმების ასლები როგორ აღმოჩნდა ინტერ-

ნეტში". აქვე აღსანიშნავია, რომ ამერიკის კინოაკადემიის წარმომადგენლები ერთმნიშვნელოვნად წინააღმდეგნი იყვნენ, გაგრძელებულიყო ფილმების ასლების ასეთი გზით გავრცელება. როგორც ჩანს, ისინი წინასწარ გრძობდნენ მოსალოდნელ საფრთხეს, რაც უკანასკნელ წლებში აუდიო-ვიდეო მეკობრეობის სრულმა უკონტროლობამ გამოიწვია. რამდენად იმოქმედებს კინოაკადემიის გარეშე მოხდის სკანდალი თავად ცერემონიაზე, ამას უახლოეს მომავალში გავიგებთ. შეგახსენებთ, "ოსკარების" ნომინატების სია 27 იანვარს გამოცხადდება; თავად ცერემონიალი კი 29 თებერვალს გაიმართება.

ახალი ამბები ბერლინიდან

"ოსკარი" ხედება "ოქროს დათვს" - კინომოყვარულებს, რომლებიც ხშირ-ხშირად ამონებენ ბერლინის კინოფესტივალის ინტერნეტ-საიტს, ეს სათაური შეუმჩნეველი არ დარჩებოდათ. ამ "დასოფრულ" ახალ ამბავში ფესტივალის ორგანიზატორები გულისხმობენ იმას, რომ ფიურის თავმჯდომარეა ფრენსის მაკდორმანდი "ოსკარის" მფლობელი ფილმისთვის "ფარგო". მეტიც, რადგანაც "ფარგო" არაპოლიფუფური ნაწარმოებია, მაკდორმანდი და მოუკიდებელი კინოს ერთ-ერთი მთავარი კერპიც გახლავთ. მაკდორმანდი უხელმძღვანელებს ფიურის, რომლის წევრებს შორისაც გახლავთ ცნობილი ირანელი სახე სამირა მაკმალაფი, იტალიელი მსახიობი ვალერია ბრუნი ტედეში, პროდიუსერი პიტერ რომელი და რეჟისორები: 1992 წელს "ოსკარით" დაჯილდოებული იტალიელი გაბრიელე სალვატორესი, ამერიკელი დენ ტალ-

ფიურის თავმჯდომარე ფრენსის მაკდორმანდი.

ბტი და ეთიოპიელი მავი-და აბდი. 54-ე ბერლინალე 5 თებერვალს დაიწყება და მას ენტონი მინგელას "ცივი მთა" (ნიკოლ კიდმანი და ჯულ

ლოუ) გახსნის, რომელიც უკვე რამდენიმე პრესტიჟულ ჯილდოზეა წარდგენილი და ამერიკული "ოსკარი-სა" და ბრიტანული "ბაფტას" ერთ-

ერთი ფავორიტი ფილმიც გახლავთ. რაც შეეხება ჯილდოებს, ტრადიციულად გაიცემა: "ოქროს დათვი" საუკეთესო ფილმისთვის, ფიურის გრან-პრი, საუკეთესო რეჟისორის პრიზი, საუკეთესო ქალი და მამაკაცი მსახიობების პრიზები, ჯილდო საუკეთესო მემოქმედებითი წვლილისთვის და საუკეთესო კინოაქტორისთვის. ფიური ასევე გამოავლენს საუკეთესო ევროპულ ფილმს და მას მთლენ დეტრიხის სახელობის პრიზით - "ლურჯი ანგელოზი" აჯილდოებს. და გაიცემა ფესტივალის დამფუძნებლის ალფრედ ბაუერის პრიზიც. ფესტივალი 15 თებერვლამდე გასტანს. შარშან "ოქროს დათვის" მფობელი ბრიტანელი რეჟისორის მაიკლ უინტერბოტომის "ამ სამყაროში" გახდა - ფილმი, რომელიც ორი, დასავლეთში უკეთესი ცხოვრების საძებნელად გაქცეული ავღანელის ცხოვრებას მოგვითხრობს.

პიჯვალე ფაქტები ბუშის წინააღმდეგ

ცამეტმა ამერიკელმა გოგონამ გადაწყვიტა, რომ მომავალ არჩევნებში ჯორჯ ბუშს ხმა აღარავინ უნდა მისცეს. ამ ჩანაფიქრის განსახორციელებლად მათ შესანიშნავი ვებ-გვერდი შექმნეს, რომელშიც ისინი გულწრფელად და დაუფარავად გამოთქვამენ საკუთარ აზრს ახლანდელი პრეზიდენტის შესახებ.

ქალები ბუშის წინააღმდეგ.

"ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ მან ნოემბრიდან თავი დაგვანებოს," - ამ სიტყვების დასადასტურებლად გოგონებმა გაიხადეს კიდევ და ერთობ ორიგინალური კალენდარიც გააკეთეს: "რეჟიმის სეცვლის უკუთვლის კა-

ლოუ) გახსნის, რომელიც უკვე რამდენიმე პრესტიჟულ ჯილდოზეა წარდგენილი და ამერიკული "ოსკარი-სა" და ბრიტანული "ბაფტას" ერთ-

ლენდარი" ყოველ დღეს ითვლის მანამ, სანამ ახლანდელი პრეზიდენტი გაუდნაბაზს აიკრებს და თეთრი სახლიდან გავა - ბუშის მონინააღმდეგე გოგონებს ამის დიდი იმედი აქვთ. ყოველი თვის გვერდი ფულა და მეკრედიგალილი ქალბატონითა და დამატებითი მოთხოვნებითა დამშვენებული. თუკი სურვილი და საშუალება გექნებათ, შეგიძლიათ, ამ გვერდს თავადაც გადახედოთ - www.babesagainstbush.com - და შეაფასოთ, როგორ აცილებენ მშვენიერი სქესის წარმომადგენლები ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს.

საათი პლენანოვური ამბავი

ჯაალ საამადავილი

კრეტო მაღალი ხმელი ბიჭი იყო, კობტად აწყობილი. ტვინი ეკეტებოდა კარგად ჩაცმაზე. ხო მაგარი ზმანი ვარ, ანდა, ხო ვარ ნაღდი ამერიკელი, აუცილებლად იკითხავდა, როცა რაიმე ახალს და ძალიან მოდურს მოირგებდა ტანზე. მოდური კი მაშინ, სამოცდაათიან წლებში იყო - ბატენის "საროჩკა", ოთარასთან, კროპოტკინის ქუჩაზე შეკერილი შლაქსები და ყველაფერი ტვიდის - კეპი, პალტო, პიჯაკი...

ერთი გოგო უყვარდა - ქერა, ჭორფლიანი, მწვანეთვალეა. ჩვენ ის ლამაზი გვეჩვენებოდა, მაგრამ სინამდვილეში ეს ასე არ იყო. ამას მერე მივხვდით, როცა თითქმის ყველა გოგომ დაიწყო სიგარეტის მოწევა, მოკლე კაბის ჩაცმა და კონიაკის სმა... ქუჩის ბიჭი იყო კრეტო - ვიბეში დანის ჩამდები, ტარიანის გამბოლებელი, ხელებით მოლაპარაკე. გიტარაზე უკრავდა და ოდნავ ხრინწიანი ხმით მღეროდა. ყველაზე ჯიგრიანად **Белая береза** გამოსილოდა. ჩვენი თაობის გოგოებს მოსწონდათ ქუჩის ბიჭები - საკონცერტო კინოშიც დაჰყვებოდნენ ლამის სეანსებზე და ჭიხახუნასაც ეცეკვებოდნენ დაბადების დღეებზე, მაგრამ საქმე საქმეზე რომ მიდგებოდა, გულისსწორებდა ვიღაც ქლიავებს ირჩევდნენ...

მწვანეთვალეა გოგოც ასე მოიქცა. ჩვენზე უფროს, სელაპივიტი დონდლო ტიპთან დაიწყო სიარული. კრეტო თავიდან იხტიბარს არ იტყვებდა, მაგრამ ზედიზედ რამდენჯერმე "სტრელკაზე" რომ უთხრეს უარი და სატელეფონო ხაზზეც არ გაავარდნენ ხმა, შემოვლოდა. როგორმე უნდა გადაყრდნობოდა, მაგრამ სად? იმ სელაპს ისეთ ადგილებში დაჰყავდა, სადაც ჩვენაირ ბიჭებს ფეხი არ შეუცდებოდათ. რომ შეგცვდნოდა კიდევ, რა უნდა გვექნა კონსერვატორიის დიდ საკონცერტო დარბაზში, ანდა სამხატვრო გამოფენაზე?!

ბოგდანა, ნიკო და მე ლენინგრადის ქუჩის კუთხეში, ფოტოატელიესთან ვიდევით კრეტო რომ მოვიდა და გვითხრა, დღეს საღამოს რესტორანში უნდა გავიჩითოთო. სელაპს "ივერიაში", მეთექვსმეტე საათულზე დაეპატიჟებინა გოგო. სასტუმრო "ივერია" ახალი აშენებული იყო და იქაურ რესტორებში მხოლოდ ფულიანი ძიხვი დაიარებოდნენ. მაყუთი? - იკითხა ნიკომ. კრეტომ ჯიბიდან ხელი ამოიღო და არაითხუი წამოცმული ბუჭქდი გვაჩვენა, ოქროს წვრილი რგოლი. დეიარჩემს გავუჩუნი, ლომბარში ჩავაბაროთო...

მოიძრე, ვნახო რამსიმძიმეა, რამდენს მოგვეცემენო, უთხრა ბოგდანამ. მოჰკიდა ცერა და საჩვენებელი თითი კრეტომ და გამოსწია. არ მოძვრა. გამოქაჩა, მიატრიალ-მოატრიალა, მაინც არ მოძვრა. ჩვენც დავეჯავჯავრეთ, მაგრამ არაფერი გამოგვივიდა. არ მოვეშვით. ეზოში შევედით, ონკანთან მოფუსფუსე ქალს საპირი გამოვართეთ და ნაუუსკით. ძვრა ვერ ვუყავით. განითლდა და გაიბერა თითი...

ოქრომქედლოთა წავედით, მეიდაში. მაშინ მარტო მეიდაში ისხდნენ იუველები. გავაჭყვევინეთ ერთ-ერთ მათგანს, ჩია, ცულდურტოვალეებიან ბერიკაცს და მასვე მივიყვადეთ. რაკი გაჭყრილი იყო, ასოცის ნაცვლით ონკანთან მოფუსფუსე ქალს საპირი გამოვართეთ და ნაუუსკით. ჩამივიარეთ უბანი მე, ნიკომ და ბოგდანამ, ვის მოხერის კაშენე გამოვართეთ, ვის ირმებამოქარული პულოვერი, ვის კიდევ ლითონის სამჯვარიანი "სიკო" და საღამოს კრეტოსთან ერთად რესტორანში გამოვეცხადდით...

უნდა გენახათ, რა ბრიგადასთან ერთად იჯდა კრეტოს გოგო - სულ ჩაგალსუკეულები, სულ სელაპები. რა თქმა უნდა, დავგინახა, მაგრამ არ შეგვიჩინა. შორიახლოს დაესხდნენ და ოფიციალურად დაუძახებთ. ოთხი ბოთლი ღვინო, ოთხი მწვადი და მუმწვარი კარტოფილი მოვატანინეთ. დავინყეთ სმა. კრეტო ხმამაღლა ამბობდა სადღეგრძელოს და ყოველი ჭიქის დასვლის შემდეგ თვალს აპარებდა თავისი გოგოსკენ. დაღვლით მშობის, ჩვენ-ჩვენი ნეტას ასრულებს, ოთხ კედელში გამომწყვდეული ბიჭების, უდროოდ ნასულების... ისევ მოვიხმეთ ოფიციალტი და სამი ბოთლი შამპანური ხელდახვებით სელაპების სუფრას. ნამოდგა იმათი თამადა და გადაგვიპატივა. ნამოვლქით ჩვენც და მივედით. თავის გამოჩენა და საკუთარი უპირატესობის დამტკიცება თუ უნდოდა, ეხლა უნდა ევარგა კრეტოს... მანაც არ დააყოვნა...

ყველაფერს ვიფიქრებდით... რომ გიტარას მოითხოვდა და **Белая береза**-ს დაამღერებდა, რომ ბროლის ლარნაკიდან ხილს ამოყრიდა, ღვინით გაავსებდა და სულმოუთქმელად გამოცდიდა... თურმე სადა ხარ... ნამოავლო ხელი შამპანურის ბოთლს, გაალო შემიხული კარი, გავიდა აივანზე, მოაჯირზე შედგა და ამ სასმისით სიყვარულს გაუმარჯოს დაიძახა...

სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდა... კივილი მერე ატყდა, კრეტო მოაჯირიდან რომ ჩამოხტა... გოგომ მომუშტული ხელიდან დაუხინა მკერდზე და თვალთ არ დამენახო, შე საზიზღაროო, უვიკლა და უკივლა ატირებულმა... ჩვენ მაგიდასთან აღარ მივბრუნებულვართ, გადავიხადეთ დანახარჯი და ნამოვედით ყურეზამაოველები...

წელიწადის თუ წელიწადნახევრის შემდეგ მწვანეთვალეა გოგო გათხოვდა, ოლონდ იმ სელაპს არა, სხვა სელაპს გაჰყვია... კრეტომ კი თავისი ფაფურაკიანი, თავგადასავლებით აღსავსე ცხოვრება დიდი ხნის მერე, ოთხმოცდაათხუთმეტში დაასრულა. ჩემი ფეცკა დოლოხოვით მძაკაკი ავარიამი დაიღუპა, საქართველოს სამხედრო გზის მღვთის მონაკვეთზე...

სოკვისი საღამო

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიურ თეატრში 23 იანვარს ტრიო "თბილისის" ერთ-ერთი წევრის - ნუგზარ აფხაიძის ხსოვნის საღამო გაიმართება. თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიურ თეატრში 23 იანვარს ტრიო "თბილისის" ერთ-ერთი წევრის - ნუგზარ აფხაიძის ხსოვნის საღამო გაიმართება. თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიურ თეატრში 23 იანვარს ტრიო "თბილისის" ერთ-ერთი წევრის - ნუგზარ აფხაიძის ხსოვნის საღამო გაიმართება.

ბანახლებული ალტარნატივა

1999 წლის ზაფხულში დაარსებული "კავკასიური სახლის" ლიტერატურული გაზეთი "ალტერნატივა" ამ არასრული ხუთი წლის განმავლობაში უახსრობის გამო უკვე ორჯერ გაჩერდა, თუმცა მოუხედავად ამისა, 67-ჯერ გატეხილი ლიტერატურული ცხოვრებაში არაერთი ახალი სახელის შემოყვანა და თავისი სიტყვის თქმა მაინც მოახსრო. 2002 წლის ივლი-

სში გაზეთი თავის მკითხველს სვედიანად, თუმცა იმედინად დაემშვიდობა და მოთმინებით დაუწყო ლოდინი უკეთეს დროებას. უკეთესი დროება, როგორც ჩანს, უკვე დადგა. ამიერიად კვირაში ერთხელ, სამშაბათობით, მათ ვისაც ლიტერატურა უყვართ, კვლავ შეეძლება "ალტერნატივას" შექმნა. წელს პირველი, ისე კი 67-ე ნომერი დღეიდან უკვე იყიდება. 24 საათი

როგორღე

“როგორღე ფიქრის კი აღარ მიხდა”

პირველი სენსაცია მეღბურნში

მუტლერი ჩოგბურთის მიტოვებაზეც კი ფიქრობს.

ენო პირველი

წლებიანდელი ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი, მართლაც, სენსაციური აღმოჩნდა. სკანდალი ჯერ კიდევ ტურნირის დაწყებამდე ავორდა, როცა ინგლისელი გრეგ რუხედსკი დაპინგ-ტეტსზე ჩავარდა. ახლა კი ჩემპიონატის ორმა ფავორიტმა პირველსავე წრეში წაიტეხა კისერი. ავსტრალიელ გულშემატკივრებს უკვე დაემუდობნენ გერმანელი რაინერ მუტლერი, ესპანელი კარლოს მოია და მაროკოელი იოუნელ ელ აინაუი. სამივე მათგანმა შარშან საქმოდ კარგი შთაბეჭდილება დატოვა მწვაენ კონტინენტზე. მაროკოელი მეოთხედფინალში გავიდა და იქ სასტიკ, დაუნდობელ ბრძოლაში დამარცხდა ამერიკელ ენდი როდიკთან. რაინერ მუტლერმა კი გასულ წელს სულაც ფინალში ითამაშა და ვეტერან ანდრე აგასიოსთან წააგო.

მოიას და ელ აინაუის მარცხი ტრავმებით იყო გამოწვეული და კიდევ როგორღე შეიძლება მათი გამართლება. ესპანელს კოჭი ჰქონდა დაშავებული, მაროკოელს კი ქუსლის ტრავმა აწუხებდა. რაინერ მუტლერის მოულოდნელ მარცხს 19 წლის შვედ რობინ ზიოდერლინგთან კი, მართლაც, ვერაინარ ახსნას ვერ მოუძებნის კაცი. თავის გასამართლებლად არც ის კმარა, რომ იმ დღეს მეღბურნში 35 გრადუსი იყო სიცხე და კორტზე სირბილი ძალიან ჭირდა, არც ის, რომ მუტლერი გადაღლილი და დეგრადაირებული იყო ახალ სეზონში განცდილი ორი მარცხის გამო. შარშანდელი ფინალისტის წარმოდგენელმა ფიასკომ გერმანიაში ყველა სახტად დატოვა. ჩოგბურთის მოყვარულენი ხომ წლეულსაც ბევრს ელოდნენ მუტლერისგან. თავად სპორტსმენი ისე გატეხა ამ მარცხმა, რომ თანამემამულე ჟურნალისტებთან ჩოგბურთიდან წასვლაზეც კი დაინყო ლაპარაკი:

- გასულ წელს ავსტრალიის ჩემპიონატზე ფინალში გახვედი, ახლა კი პირველ წრეშივე დამარცხდი. მაინც რამ გამოიწვია ეს წარუმატებლობა?
- ეს საშინელებაა. იანვარი ჩემთვის კომარების თვედ იქცა. ჯერ დოპაში წავაგე, მერე - სიქნეში, ახლა კი ავსტრალიის ჩემპიონატსაც გამოვეთიმე. ამაზე უარესი, ალბათ, აღარაფერი მოხდება. ახლა ისეთ გუნებაზე ვარ, რომ ჩოგბურთზე ფიქრიც კი არ მიხდა. ვერც იმას გეტყვით, როდის მომინდება კორტზე გასვლა.

TV-სპორტი

ოთხშაბათი. 21 იანვარი

HTB+ ფუტბოლ
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 "პოსტსკრიპტში"
13:55 თანამეგობრობის ჩემპიონთა თასი. მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია
15:55 თანამეგობრობის ჩემპიონთა თასი. მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (16:45) - თავისუფალი დარტყმა
17:55 თანამეგობრობის ჩემპიონთა თასი. მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (20:45) - თავისუფალი დარტყმა
21:50 სახალხო ტელეპროგრამა
21:55 "დარტყმა გოლისთვის"
22:10 ესპანეთის ჩემპიონატი. "ვალენსიის" - "ვალენსია" - "ვალენსია". შესვენებისას (23:00) - თავისუფალი დარტყმა
00:10 ჩემპიონთა ლიგა. სეზონი 2003-2004. "ლოკომოტივი" (რუსეთი) - "არსენალი" (ინგლისი)
02:10 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
03:05 03:05-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 NBA TV. NBA-ს მიმოხილვა
04:30 NBA TV - NBA შინიდან
05:00 NBA TV. დღიური
05:30 "SAN ANTONIO SPURS" - "NEW JERSEY NETS". პირდაპირი ტრანსლაცია

HTB+ სპორტი
11:00, 14:00, 17:00 პრესცენტრი
11:15, 23:00 "ოლიმპის შვილები"
11:20, 14:15 აერობიკა
11:45 ჭადრაკი. სუპერ-ტურნირი ვეიკან-ზევი
12:15 "მუზარადის გარეშე"
13:00 "ვარსკვლავური სამშაბათი"

ფეხბურთი

თანამეგობრობის თასი: "ღინამო"

მიხილ აბიოპილი

მოსკოვში მიმდინარე თანამეგობრობის თასის ტურნირზე გუშინ ქვეჯგუფებში დასკვნითი, მე-3 ტურის მატჩები გაიმართა. "ღინამოს" შემდეგ ეტაპზე გასასვლელად პავლოდარის "ირტიშთან" შეხვედრაში ფრეც აძლევდა ხელს. თუმცა, ამ შედეგის მიღწევა, ერთი შეხვედვით მაინც, არც ისე იოლი ჩანდა. ყაზახეთის ჩემპიონმა ჯგუფური ტურნირის პირველი ორი მატჩი არცთუ ურიგოდ ჩაატარა: რიგის "სკონტოსთან" მინიმალური ანგარიშით (1:2) დამარცხდა, ხოლო ყირგიზეთის "უაშტიკთან" მატჩში დიდი ანგარიშით (4:1) გაიმარჯვა და "ღინამოსთან" წარმატების შემთხვევაში შემდეგი ეტაპის სავსურსაც ინაღლებდა.

თუმცა, შეხვედრის პირველივე წუთებმა ცხადყო, რომ "ღინამო" "ირტიშისთვის" დაუძლეველი ბარიერი იქნებოდა. ყაზახეთის ჩემპიონის დამამბილება უკვე მე-15 წუთზე დაიწყო ვიტალი დარასელიამ, რომელმაც რატი ალექსიძის კარგი პასის შემდეგ ძლიერი დარტყმით გასენა ანგარიში. სამიოდე წუთში ანწაბაძემ საფირმო დრიბლინგი განახორციელა, რამდენიმე პავლოდარელ ფეხბურთელს გასცდა და ძლიერიცა დადრტყმით მეტოქის კარის "ცხრიანში" გაახვია ბურთი.

არ გასულა 10 წუთი და რატი ალექსიძემ მეტოქეს კიდევ ერთხელ განახლებინა თამაში მოედნის ცენტრიდან. ასეთი სოლიდური უპირატესობის მოპოვების შემდეგ "ღინამომ" ერთგვარი "ტაიმ-აუტი" აიღო და დაისაჯა კიდევ: უსმანოვმა ისარგებლა გვარამაძის საჯარიმოში შექმნილი არეულობით და ერთი გოლი გაკეთა. თუმცა, შეხვედრის პირველ ნახევარში ბოლო სიტყვა მაინც ქართველებს დარჩათ: ტექნიკურად ურთულესი პასის წყალობით, რომელსაც რუსული სპორტული ტელეარხის, "НТВ ФУТБОЛ"-ის კომენტატორმა "რეივალდოს სტილი" უწოდა, აწაბაძემ ბურდული "ირტიშის" მეკარესთან ეულად დატოვა და 3-გოლიანი სტატუს-კვოც აღდგა.

შეხვედრის მეორე ნახევარის დასაწყისშივე გვარამაძემ გამოიჩინა თავი: "ღინამოს" მეკარემ წინდაუხედავად გაისეირნა თავისი კარის საჯარიმოს გარეთ და უსმანოვს კიდევ ერთხელ მისცა თავის გამოჩენის საშუალება. თუმცა, 61-ე წუთზე "ღინამოს" კაპიტანმა, გიორგი შაშაივლიძემ, პრაქტიკულად, თეთრი დროშები გამოაფენინა ყაზახ ფეხბურთელებს: მისმა გოლმა ამ მატჩში მესამედ დაანწარა საქართველოს ჩემპიონი 3-გოლიანი უპირატესობით და ნათელი გახადა, რომ "ირტიში" თამაშის შემოტრიალებას

ველარ შეძლებდა. ეს იყო შუშკამაც იგრძნო და წინდახედულად მოიქცა: გადამწყვეტი ეტაპის წინ გუნდის ძირითად შემადგენლობას დასვენების საშუალება მისცა - ერთბაშად 7 ფეხბურთელი გამოცვალა, რის საშუალებასაც ამ ტურნირის რეგლამენტი იძლევა, ამ გარემოებამ "ირტიშს" ცოტათი საქმე გაუთოვლო გაკეთა. თუმცა, შეხვედრის ადგილი დიკავა. პარალელური მატჩში კონკურენტმა რიგის "სკონტომ" "ჟამტიკი" კი დამარცხა ანგარიშით 7:0 და გატანილ-გამგებული ბურთების სხვაობა, "ღინამოს" მსგავსად, +8 დაუგროვდა, მაგრამ ქართულმა კლუბმა ლატვიურს უფრო მეტი გატანილი გოლის წყალობით გაუსწრო და ცხრილის პირველ საფეხურზე დაასრულა ჯგუფური ტურნირი.

იყო შუშკამაც: "რა თქმა უნდა, შედეგით უპასუხი ვარ. ჩემი გუნდის უპირატესობა განსაკუთრებით თვალშისაცემი იყო ძირითადი შემადგენლობის გამოცვლამდე. ხედავ ცაცილებით რთული მატჩი მოგვედის. მართალია, ჯერ ცნობილი არ არის, თუ ვინ იქნება ჩვენი მეტოქე, მაგრამ მეოთხედფინალში უსტი გუნდზე ვერ გავა. ჩვენთვის დიდი დანაკლისი იქნება გოგობე-

რიშვილის არყოფნა, რომელმაც დღეს მეორე ყვითელი ბარათი მიიღო და მეოთხედფინალს გამოტოვებს. თუმცა, გვეყავს რეზერვი და, ვფიქრობ, მის შემცველს გამოენახავთ. ტურნირი ძალზე შექმნილი ვადებში მიმდინარეობს და სვალდენობი მატჩი "ღინამოსთვის" ბოლო ხუთი დღის განმავლობაში ჩატარებული მეოთხე შეხვედრა იქნება. შესაბამისად, დადლილობა აუცილებლად იჩენს თავს. თუმცა, ამ მხრივ ჩვენი მეტოქეც იგივე სიტუაციაშია."

"ღინამომ" "ირტიშთან" ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: გვარამაძე (მამაძე 71'), ახალაია (ხმალაძე 68'), კანდელაკი (წერეთელი 55'), შამიაშვილი, კვიციანი (ჩიტაია, 71'), აწაბაძე (კარლოსი, 71'), დარასელია (სახვაძე, 75'), ბურდული, გოგობერიშვილი, ალექსიძე, მელქაძე (ბობოხიძე, 55').

თანამეგობრობის თასის ტურნირს გამოემუდობა "ღინამოს" ახალგაზრდა თავდამსხმელი, სანდრო იაშვილი, რომელმაც გუშინწინ რეჟიმი დაარღვია: იგი სადღეზე 10 წუთის დაგვიანებით გამოცხადდა. ასეთ რაშემ კი შუშკამაც არავის პატიობს - იამუთელი თბილისში გამოისტუმრეს.

დღეს მეოთხედფინალურ მატჩში "ღინამო" ბელორუსის "გომელს" დაუპირისპირდება.

მასიმო მორატის სხრანლიანი მმართველობის მოულოდნელი დასასრული

სრული ქოსი და დაბნეულობა "ინტერში"

მორატი "ინტერს" დამმუდობა.

იხმაურეს მორატის სახლის წინ, მაგრამ მათ უმრავლესობას მაინც ვერ წარმოუდგენია "ინტერი" მორატის თავაზიანი ღიმობისა და უკეთესი მომავლის მუდმივი დაპირებების გარეშე. არც არის გასაკვირი. მორატი ცხრა წლის განმავლობაში იყო "ინტერის" ბოსი და მისი სახელი ავტომატურად ასოცირდებოდა მილანურ კლბთან. ამ ცხრა წლის მანძილზე მორატიმ ერთხელ უკვე გამოხატა გადადგომის სურვილი: 1999 წლის მისში პრეზიდენტმა წასვლა დააპირა, მაგრამ თავის აქციებზე უარი არ უთქვამს და კლუბი ფინანსურად კვლავაც მასზე იყო დამოკიდებული. ივლისში მორატი აზრი შეიცვალა და ისევ "ინტერის" შეფად დარჩა. რას მიაღწია "ინტერმა" მორატის მმართველობის პერიოდში? ბევრს არაფერს. მილანელებმა ერთხელ მოიგეს უფლას თასი და ერთხელაც ხელიდან გაუშვეს "სკუდეტოს" ალენის მასი. ორჯერ დიდა ანგარიშით წააგო "მილანთან", თითქმის ცხრა მწერთნელი გამოიცვალეს და არერთი გარსკვლავი იყიდეს, მაგრამ ვერაინ შეინარჩუნეს: რობერტო კარლოსი,

რონალდო, ერნან კრეზპო, ადრიანო პალატი, ალბათ, მაინც "ინტერის" აქვს ალბერტო ძაკერონისთან და ალარც კი მავლას, რომ დიდი სიახლენებით წავიდოდა ლონდონის "ჩელსიში". ვიერისთან უთანხმოებამ ისეთ პიკს მიაღწია, რომ კლუბის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, "ბოზო" ჭკუანზე მოიყვანა და ორკვირიანი დისკვალიფიკაცია მიუჯალა და ისევ "ინტერის" შეფად დარჩა. რას მიაღწია "ინტერმა" მორატის მმართველობის პერიოდში? ბევრს არაფერს. მილანელებმა ერთხელ მოიგეს უფლას თასი და ერთხელაც ხელიდან გაუშვეს "სკუდეტოს" ალენის მასი. ორჯერ დიდა ანგარიშით წააგო "მილანთან", თითქმის ცხრა მწერთნელი გამოიცვალეს და არერთი გარსკვლავი იყიდეს, მაგრამ ვერაინ შეინარჩუნეს: რობერტო კარლოსი,

ვიცოდ მორატის გადწყვეტილების შესახებ. დღეს დაუერკვე მასაც და ფაკეტისაც." ასეთი პასუხი გასცა ძაკერონიმ ცნობისმოყვარე ჟურნალისტებს. სუქტაკლზე მორატის და ბედიც იმყოფებოდა, მაგრამ მან პრესისთვის კომენტარის გაკეთებაზე უარი განაცხადა. გადადგომის მიუხედავად, მორატი, ალბათ, მაინც "ინტერის" დიდ გულშემატკივრად დარჩება, რადგან აწ უკვე ექს-პრეზიდენტს ძალიან უყვარს თავისი გუნდი, მისი შავ-ცისფერი მაისურა, მისი საფირმო სათამაშო სტილი. მორატი უფრო მეტადა "ინტერზე" შეყვარებულია, ვიდრე მისი გუნდის ნებისმიერი ფეხბურთელი, რომელთა უმრავლესობისთვისაც საკუთარი ფინანსური ინტერესები უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე თავად კლუბი. "ჩვენ ძლიერები ვართ, გავუძლებთ ამ კრიზისს. არც კი ვიცი, რა სჭირს "ინტერს", რატომ ვერ ვიკებთ. მე ოპტიმისტი ვარ და სიმენელების დროსაც დადებით მხარეებს ვეძებ. ჩვენ ყველაფერს გადავინტანთ!" - ამას "ინტერს" კაპიტანი ხავეირ მანჩეტი აცხადებს. ვნახოთ, თუ გაუძლებენ...

ენო პირველი

მაინც რა შეიძლება ეწოდოს "ინტერის" პრეზიდენტის ამ მოულოდნელ გადწყვეტილებას? მონენდილ ცაზე მების გაეარდნა თუ კლუბში შექმნილი კრიზისის ლოგიკური დასასრული? ორშაბათ საღამოს მილანის "ინტერის" პრეზიდენტმა მასიმო მორატიმ ოფიციალურად განაცხადა, რომ გადადგა დაკავებული თანამდებობიდან. მორატისთან ერთად კლუბიდან წავიდა მრჩეველთა საბჭოს ოთხი წევრიც - მარკო ტრონკეტი პროვერა, პაოლო ჯულინი, აწჯელო მაროი მორატი და აწჯელო მორატი. ამ ოთხიდან ორი მორატის უახლოესი ნათესავია - აწჯელო მაროი ექს-პრეზიდენტის შვილი გახლავთ, აწჯელო მორატი კი -შვილიშვილი. მარკო ტრონკეტი პროვერა და პაოლო ჯულინი მორატების ოჯახის საუკეთესო მეგობრები არიან. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მორატის ოჯახი საერთოდ უარს ამბობს "ინტერთან" თანამშრომლობაზე. თავის მემკვიდრედ მასიმო მორატიმ "ინტერის" ვიცე-პრეზიდენტი ჯაჩინტო ფაკეტეტი დასახელა.

ორშაბათ საღამოდან მოყოლებული, როცა მორატის გადწყვეტილება ცნობილი გახდა, იტალიაში თავს იმტრევენ და ვერ გაუგიათ, თუ რამ უზიბდა პრეზიდენტს ამ ნაბიჯისკენ. "ინტერის" ცუდმა თამაშმა? ტიფოზების საპროტესტო გამოსვლამ? ვიერისთან შექმნილმა კონფლიქტმა თუ ყველაფერმა ერთად? ამ ბოლო დროს "ინტერი", რბილად რომ ვთქვათ, კრიტიკულ მდგომარეობაში იყო. ჩემპიონთა ლიგის პირველი წრიდან გამოვარდნაზე რომ აღარაფერი ვთქვათ, მილანელები არც სერია ა-ში ბრწყინვდნენ. კვირა საღამოს საკუთარ "სან-სიროზე" აუტსაიდერ "ემპოლისთან" წაგება კი ის ბოლო წვეთი გამოდგა, რომელსაც ისედაც გაბრუნებულ მილანელ ტიფოზებს მოთმინების ფილა აუვსო - ისინი მორატის სახლისკენ გაემართნენ პროტესტის გამოსახატავად. მარცხით გამანარებული ტიფოზები იმდენად ორგანიზებულნი აღმოჩნდნენ, რომ საიდნლაც ტრანსპარანტებიც კი მოიტანეს, რომლებზეც დიდი ასოებით ეწერა: "მორატი, ბოლოს და ბოლოს, დაიკარგე აქედან!"

და მორატიც "დაიკარგა"... ერთი შეხვედვით, მან ფანების მოთხოვნა დააკმაყოფილა, მაგრამ მორატის ამის აღიარება არ უნდა. საერთოდ არანაირ კომენტარს არ აკეთებს, არ ასახელებს გადადგომის მიზეზებს: "ტიფოზები" გუშინ რამდენიმე მთავანს მოვკარი თვალი. სულაც არ იყვნენ საშიშრელები. არც "ემპოლისთან" წაგების გამო მივიღე ასეთი გადაწყვეტილება. რა თქმა უნდა, ეს არ იყო "ინტერის" საუკეთესო მატჩი, მაგრამ ერთი წაგება ტრავმად მაინც არ არის. მიმანწია, რომ ფაკეტეტი საუკეთესოდ 02:45 ახალი ამბები 03:00 ჩოგბურთი. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი 04:00 ჩოგბურთი. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი 06:00 ჩოგბურთი. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი 14:40 კეგლის დროა 15:10 ბრძოლა წესების გარეშე. "Ultimate Fighting Championship" 16:20 "NHL - პლუს" 16:35 სნოუბორდი. მსოფლიო თასის ეტაპი კანადაში 17:15 ჩოგბურთი. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი. შესვენებისას (20:00) პრესცენტრი 22:00 ათენის გზაზე 23:05 სახალხო ტელეპროგრამა 23:15 "NHL - პლუს" 23:30 ჭადრაკი. სუპერ-ტურნირი ვეიკან-ზევი 00:00 "Power week - NHL-ის კვირა" 00:30 ფრეხბურთი. EKB თასი. ფინალი. "ღინამო" (რუსეთი) - "პაიანცის" (იტალია). პირველი მატჩი 02:15 02:15-დან 02:55-მდე შესვენება 02:55 ჩოგბურთი. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი. პირდაპირი ტრანსლაცია

კვირას ტიფოზებმა ბევრი კი

ორი სიტყვით

ფეხბურთი. შოტლანდიური "სე-ლტიკისა" და შვედეთის ნაკრების ფორვარდმა ჰენრიკ ლარსონმა განაცხადა, რომ ნლეგანდელი სეზონის დასრულების შემდეგ, შესაძლოა, საფეხბურთო კარიერა დაამთავროს. ფეხბურთელმა, რომლის პერსონალი "ნიუკასლი" და "ბარსელონა" დაინტერესებული, ისიც თქვა, რომ სამინლად აღიზიანებს ჭორები, თუ რომელ გუნდში გააგრძელებს თავის შემდგომ კარიერას. "იმის ალბათობა, რომ საფეხბურთო კარიერას დავემშვიდობები ან გავაგრძელებ, ამჟამად თანაბარია", - თქვა ჰენრიკ ლარსონმა.

ფეხბურთი. სახელოვანი იტალიელი მსაჯე პიერლუიჯი კოლინა მომავალი წლიდან პენსიაზე გასვლას აპირებს. თვითონ მსაჯე ამ გადაწყვეტილების წინააღმდეგია, მაგრამ ამას იტალიის კანონმდებლობა ავალდებულებს. 2005 წლის ივნისში კოლინას 45 წელი შეუსრულდება. ფეხბურთში არსებობს შესანიშნავი მაგალითები, როცა ასაკოვანი ფეხბურთელები წარმატებით იცავდნენ ამა თუ იმ გუნდის ღირსებას - დინო ძოფი, რობერტო ბაჯო. თუმცა, მე კანონს დავემორჩილები და წავალ".

ფეხბურთი. უელსელი სპეციალისტი ჯონ ტოშაკი ესპანეთის ჩემპიონატს "მურსიას" მწვრთნელის რანგში დაუბრუნდა. გუშინ ის ყურნალისტებს ოფიციალურად წარუდგინეს. "მურსიას" უკვე 14 თამაშია არ მოუგია და გათამაშების ცხრილში ბოლო ადგილზეა. გუნდის წინა მწვრთნელმა ზოაკინ პერიომ ორშაბათს დატოვა თანამდებობა.

ფეხბურთი. ბრაზილიელმა რონალდომ მადრიდის "რეალის" პრეზიდენტს ფლორენტინო პერესს აცნობა, რომ მიმდინარე სეზონის დასრულების შემდეგ ლონდონის "ჩელსიში" გადადის. ბრაზილიური გაზეთი "გლობო" იუწყება, რომ რონალდოს ხელფასის ორჯერ გაზრდას დაპირდნენ. ამასთან, ვრცელდება ცნობები, რომ რონალდო ბოლო დროს მადრიდში შექმნილი პირობებით კმაყოფილი არ არის.

ფეხბურთი. "სარაგოსამ" მთავარი მწვრთნელი შეიცვალა. ახლა გუნდი სატურნირო ცხრილში გასაზარდნ ზონაშია. "დეპორტივოსგან" - 1:4 დამარცხების შემდეგ კი თანამდებობიდან პაკო ფლორესი გაათავისუფლეს. ვარაუდობენ, რომ მას "ბარსელონას" ყოფილი მწვრთნელი ვიტორ მუნიოსი შეცვლის. მუნიოსი საქმეს უახლოეს მომავალში შეუდგება.

ფეხბურთი. ლონდონის "ჩელსიმ" კონტრაქტი გააფორმა ჩეხეთის ნაკრების მეკარე პეტერ ჩეხთან, რომელიც ამჟამად საფრანგეთის "რენში" თამაშობს. ჩეხი აბრაჰოვიჩის გუნდში 2004 წლის 1 ივლისს ჩაირიცხება. ეს გადაწყვეტილება დაკავშირებულია "რენთან", რომელსაც ამ დროისთვის მეკარის შემცვლელი არ ჰყავს. "ჩელსი" ფრანგების პრობლემას გადავით მოეკიდა.

ფეხბურთი. მადრიდის "რეალის" ფრანგი ნახევარმცემელი ზინედინ ზიდანის ორ კვირას ცემოტოვებს. მან სევილიის "ბეტისთან" მატჩში, რომელიც ფრედ - 1:1 დამთავრდა, ტრავმა მიიღო. ზიდანს კუნთი გაუნწყდა. ტრავმა არც ისე სერიოზულია, მაგრამ თამაში არ შეიძლება. ექიმების ვარაუდით, მკურნალობის შემდეგ ფეხბურთელი ჩვეული სიძლიერით ათამაშდება.

ფეხბურთი. გაუთავებელი ჭორების მიუხედავად, რომ კრისტინა ვიერი კლუბს იცვლის, ფეხბურთელი "ინტერში" რჩება. ფორვარდის ახლო მეგობარმა ერნესტო ბრონცეტიმ განაცხადა, რომ კრისტინას "ინტერის" დატოვება არ წინას. არც კლუბია მისი დატოვების წინააღმდეგი. პირქით, უკვე დიდი ხანია, რაც კლუბი კრისტინა ვიერის შენარჩუნებას ცდილობს.

ჩოგბურთი. როჟე ფედერერმა გრესლანდში შარშან მოგებულ ტურნირის ორგანიზატორებისგან უჩვეულო საჩუქარი მიიღო. ჩოგბურთელს აჩუქეს ძროხა, რომელსაც ჯულიეტა ჰქვია. გუშინ ავსტრალიელი ჟურნალისტები დაინტერესდნენ, თუ როგორ ეპყრობა ჩოგბურთელი მინაურ ცხოველს. ფედერერმა უპასუხა, რომ ყველაფერი რიგზეა. "ბოლოს და ბოლოს, ის ცოცხალია და ჯანზეა, რაც, მართლაც, კარგია" - განაცხადა როჟე ფედერერმა.

ოლიმპიზმი. მოსახლეობის რაოდენობის მიხედვით საბერძნეთის მეორე ქალაქი სალონიკი ათენის ოლიმპიადში მონაწილეობას მიიღებს. სალონიკში სპორტის ზოგიერთ სახეობაში წინასწარი შეჯიბრებები გაიმართება. ამასთან დაკავშირებით ოლიმპიადის დაწყებამდე ერთი კვირით ადრე იგეგმება საავტომობილო გზების დაყოფა იმისთვის, რომ ოფიციალურ პირთა მანქანების გადაადგილებას ხელი არ შეემალოს. შეიცვლება აგრეთვე საქალაქო მალაზიების მუშაობის განრიგიც. ბერძენი აპირებენ, გააუქმონ შუადღის შესვენება და 12-სათიანი სამუშაო დღე დაამკვიდრონ.

რაგბი ეროვნული ჩემპიონატი შავ წერტილად დარჩა

კლოდ სორელი საქართველოში რაგბის განვითარების პერსპექტივას ვერ ხედავდა

AI ბავარდიდა

- საქართველოში ჩამოსულს არაფერიც არ დამხვდა. არავითარი პროექტი, როგორ უნდა განვითარებულიყო რაგბი, არ არსებობდა. ჩემპიონატის დონე დაბალი იყო, შესაბამისად, მოთამაშეებისაც. ასეთ დროს, როცა არანაირი სტრუქტურა არ არსებობს, ყოველთვის ძნელია რაიმე საქმის დაწყება. უპირველესი მიზანი, რომელიც ჩვენ დავისახეთ, ნაკრების რომელიმე დიდ საერთაშორისო ტურნირზე გასვლა გახლდათ. ასეთი ტურნირი მსოფლიო თასი იყო. ორი მიმართულებით უნდა გვემუშავა, ანუ შედეგი ორ სახეობაში, შვიდკაცა და თხუთმეტკაცა რაგბიში უნდა მიგვეღწია.

საამისოდ საჭირო იყო მოთამაშეთა დონის ამაღლება. მათ საამისო პოტენციალი ჰქონდათ. პირველ შედეგს შვიდკაცაზე მივაღწიეთ - გუნდმა მსოფლიო თასზე ითამაშა და მეთაე ადგილი დაიკავა. შესაძლებელი იყო, უკეთესი ადგილიც მოგვეპოვებინა, მაგალითად, მერვე, მაგრამ მიზეზთა გამო ვერ მოვახერხეთ.

2001 წელს მოვიგეთ ევროპის ერთა თასი. ამ წარმატებამ საქართველო მსოფლიოს გააცნო. ეს ჩვენი რეკლამა იყო. ყველაფრის დაგვირგვინება კი წლეულს მსოფლიო თასის დასკვნით ეტაპზე თამაში გამოდგა.

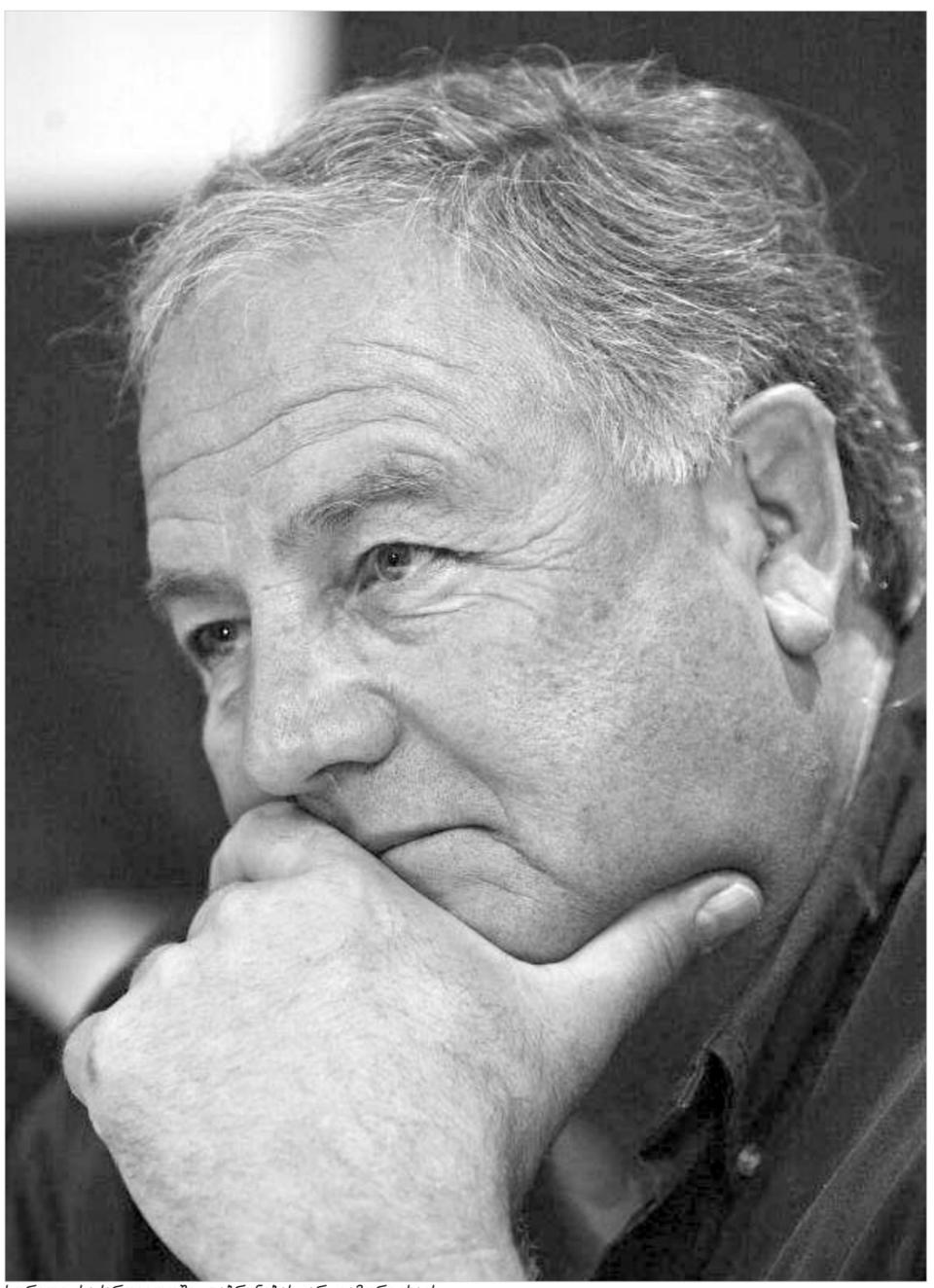
სამწუხაროდ, ასეთი შედეგების მიუხედავად, ქვეყნის მთავრობას გულთან ახლოს არ მოუტანია ჩვენი პრობლემები. არ იყო არავითარი დაფინანსება სახელმწიფოს მხრიდან, ქართული კომპანიები კი კანონმდებლობის გამო ვერ ახერხებდნენ სპორტში ფულის ჩადებას. დიდ მადლობას ვუხდით ირაკლი მეძმარიაშვილს, რომელიც შესაძლებლობების ფარგლებში ყოველთვის გვეხმარებოდა. კიდევ იყო IRB, რომელმაც დაინახა ქართული რაგბის წარმატება და ცდილობდა, დაგვეხმარებოდა. ვწუხვარ, რომ ასეთი შედეგის მიუხედავად, რაგბი საქართველოში არ გახდა სახალხო სპორტი.

არაერთხელ მითქვამს, რომ ამა თუ იმ ტურნირზე, ამა თუ იმ თამაშში წარმატების მიღწევის საწინდარი კარგი მომზადებაა. ჩვენთან კი ის მუდამ არანორმალურ პირობებში და არასწორად მიმდინარეობდა. ნორმალური მომზადებისთვის სახსრები არ იყო. სწორედ არანორმალურმა მომზადებამ გამოიწვიოა ის შედეგი, რაც მსოფლიო თასზე მივიღეთ.

მსოფლიო თასი ახსენეთ. მოზადების გარდა, რა აკლდა გუნდს, რატომ წააგეთ ყველა მატჩი?

- ჩვენი მთავარი მიზანი იყო, 20 გუნდში ბოლო არ ვყოფილიყავით, მიგვეღწია იმ უმაღლესი შედეგისთვის, რომელიც ამ გუნდს შეეძლო. ინტელსივობით მატჩში ჩვენ გვაკლდა ორგანიზება და ყინი. ბიჭებმა ამ მატჩში თითქოს ყველაფერი გაიღეს, მაგრამ მაინც აკლდათ ყინი. ნერვიულობდნენ კიდევ: სავსებით შესაძლებელი იყო, რამდენიმე შეჯიბრება აგვიცვლილებინა და ინგლისს 20 ქულით ნაკლები მოეპოვებინა.

სამაშთან მატჩში მეტოქეს სივრცე დაეთმო, ბურთის ფლობის საშუალება მოეცით. ასეთ თამაშში კი, არათუ ჩვენ, ბევრი ვერ დაუდგება სამოქმედებს. ჩვენი სათამაშოდ დონე იმ დღეს გაცილებით დაბალი იყო, ვიდრე სხვა მატჩებისას. მათ

სორელი საქართველოში დაბრუნებას არ გამოირცხავს.

ვერ გამოამყვანენ თავიანთი შესაძლებლობები, მოედანზე ბოლო-წყვეტე ამ მატჩისთვის. იმ თიხ დღეში, რომელიც სამხრეთ აფრიკის მწვრთნელის დახმარებით. სამაშთან იმ მატჩმა გამაზნობა, რადგან ვიცოდი, ამ ბიჭებს გაცილებით უკეთ შეეძლოთ თამაში.

სამხრეთ აფრიკასთან მატჩი ჩემთვის, როგორც მწვრთნელისთვის, უფრო რთული იყო, მაგრამ სწორედ მან მომგვარა სიამოვნება. ამ თამაშზე მეორე შემადგენლობით გავედი. ფსიქოლოგიურად ის ბიჭები უფრო თავისუფლად იყვნენ, ზენოლას არ გრწმობდნენ და სტიმულიც მეტი ჰქონდათ. ამ მატჩშიც შეგვეძლო, ნაკლები სტატისტიკით დაევიმარცხებულყავით, თუმცა, საერთო ჯამში მაინც ყველაფერმა კარგად ჩაიარა.

რაც შეეხება ურუგვაისთან მატჩს, მან ყველაზე მეტად გამანაზნობა. ამ თამაშმა დაგვანახა, მომავალში რაზე უნდა გვემუშავა. ისეთი შთაბეჭდილება შეიქმნა, თითქოს ბიჭებს მოტივაცია არ ჰქონდათ. წინა მატჩებში მარცხის შემდეგ

მათ ვერ შეძლეს თავის ხელში აყვანა, ფსიქოლოგიურად ვერ გახსნენ. პირველია: იმ ხნის მანძილზე, რომელიც სამხრეთ აფრიკისას და ურუგვაისთან მატჩებს შორის იყო, გუნდმა ვერ მოახერხა ფეხზე დადგომა. არადა, უნდა შეეძლოს ამ ხნის მანძილზე რეაგირების მოხდენა, მდგომარეობიდან გამოსვლა.

დასკვნის სახით ვიტყვი, რომ საქართველოს ნაკრებს მსოფლიო თასზე შეეძლო ერთი მატჩის მოგება.

მსოფლიო თასზე წარუმატებელი გამოხვლა გახდა ნაკრებიდან თქვენი წახვლის მიზეზი?

- სამისოდ ორი მიზეზი არსებობდა. პირველი: იმ ხნის მანძილზე, რომელიც საქართველოს ნაკრებში გავატარე, ვერ დაეინახე, რომ მთავრობას სურდა ქვეყანაში რაგბის განვითარება. ყველაფერი, რასაც ნაკრებმა მიიღწია, გარდა დამარცხების შედეგი იყო. ეს იყო IRB-ს ჩვენი, ჩემი და ზაზა ქსანაშვილის დახმარება. ჩვენ ვცდილობდით ქართველი მორაგბეების მოწყობას

ფრანგულ კლუბებში და ასე ვაგვივანა, ფსიქოლოგიურად ვერ გახსნენ. პირველია: იმ ხნის მანძილზე, რომელიც სამხრეთ აფრიკისას და ურუგვაისთან მატჩებს შორის იყო, გუნდმა ვერ მოახერხა ფეხზე დადგომა. არადა, უნდა შეეძლოს ამ ხნის მანძილზე რეაგირების მოხდენა, მდგომარეობიდან გამოსვლა.

დასკვნის სახით ვიტყვი, რომ საქართველოს ნაკრებს მსოფლიო თასზე შეეძლო ერთი მატჩის მოგება. ეს არ შეეძლო, მუდამ წინ ვყოფილიყავი, სხვები კი მომყოლოდნენ.

რაგბი საქართველოში ქართველებმა უნდა განავითარონ. ყველამ უნდა იცოდეს, რომ თუ უნდა, მისი შვილი მორაგბე გამოვიდეს, ხელი უნდა შეუწყონ სპორტის ამ სახეობის განვითარებას. თუ არ გაქვს სკოლა, წიგნი, ვერაფერს იწინავლი. ასევეა რაგბიშიც: თუ არ გაქვს მოედანი და სხვა საფარჯიშო პირობები, კარგი მორაგბე ვერ გამოხვალ. აუცილებელია ქვეყანაში სტადიონების აშენება, უნდა შეიქმნას ბავშვთა სარაგბო სკო-

ლები. აქცენტი ახალგაზრდებზე, ბავშვებზე უნდა გაკეთდეს. ამისთვის არაფერი კეთდებოდა, პოლიტიკა აქეთკენ არ იყო მიმართული, რაც სასწრაფოდ შესაცვლელია. თუ ვითარება არ შეიცვალა, რაგბი რეგრესს განიცდის.

ახლა როგორი ურთიერთობა გაქვთ საქართველოს რაგბის კავშირთან?

- ნორმალური, უფრო სწორად, კარგი. მე ვაკრიტიკებ კავშირის მოქმედებას, მაგრამ გულში ცუდი არაფერი მიდევს. ამას იმიტომ არ ვაკეთებ, რომ მინდა, ვინმეს რაიმე გადავაბრალო ან წარუმატებლობაში დამნაშავე ვიპოვო. არამედ იმისთვის, რომ სამომავლოდ მაინც გაითვალისწინონ ჩემი ნათქვამი. ამ რამდენიმე ხნის წინ კავშირს შევთავაზე განვითარების ახალი სტრუქტურა, რომელშიც ახალგაზრდებზე კეთდებოდა აქცენტი. სამწუხაროდ, თქვენთან არანაირი სტრუქტურა, არანაირი გეგმა არ არსებობს, თუ როგორ უნდა წარიმართოს მუშაობა, რა უნდა გახდეს პრიორიტეტული, რაც სასწრაფოდ უნდა შეიცვალოს, თუ გინდათ, რომ 2007 წლის მსოფლიო თასზე რაიმე წარმატებას მიაღწიოთ. დღესაც მზად ვარ, დავეხმარო ქართულ რაგბის, მაგრამ მხოლოდ ორი პირობით: ჯერ ერთი, თუ მომმართავენ ამ წინადადებით და მეორეც, თუ რეალურად მომეცემა ამის საშუალება და არა მხოლოდ სიტყვიერად.

ერთ-ორი გამოწვევის გარდა, თქვენ ნაკრებში მხოლოდ ლეგიონერებს უხმობდით. რას ფიქრობთ საქართველოს ჩემპიონატზე და გქონდათ თუ არა ინფორმაცია იმაზე, თუ ვინ რას წარმოადგენს აქ?

- საქართველოს ჩემპიონატი ერთი დიდი მავი წერტილია. ასე ვიტყვი, საქართველოს ჩემპიონატი რამდენიმე მწვრთნელის ხელშია, რომლებიც ხელს უშლიან მის განვითარებას. ისინი ძველებურად აზროვნებენ, სათამაშო ტაქტიკაში არაფერს ცვლიან და შედეგად ვერც მაღალი კლასის მოთამაშე იზრდება.

ეროვნულ ჩემპიონატში მოთამაშეებზე ამომწურავი ინფორმაცია მქონდა. ყველაწარი ინფორმაციას მანვდიდნენ, ყოველ შემთხვევაში, ვფიქრობ, ყველაფერს სრულად მანვდიდნენ, ეჭვის საფუძველი არ მქონია. ასევე სრულად ვფლობდი ინფორმაციას ლეგიონერებზე. ამით იმის თქმა მინდა, რომ მსოფლიო თასზე წავიყვანე ის მოთამაშეები, რომლებიც იმ მომენტისთვის საუკეთესო ფორმაში იყვნენ. რაღაცებს ამბობენ ცაბაძეზე და კიდევ სხვებზე. კარგად ვიცი, რასაც ნიშნავს ლევანი ეროვნული გუნდისთვის, მაგრამ ის დამტერული იყო, გამოჯანმრთელებული, ვერც ფორმაში შესვლას მოასწრებდა.

მომავალ კვირას საქართველოს რაგბის კავშირის პრეზიდენტი არჩევენ. როგორ წარმართება თქვენი ურთიერთობა ძველ თუ ახალ კავშირის ხელმძღვანელთან?

- ახალი იქნება თუ ძველი, მზად ვარ, გვერდში დავდგე, თუ ამის სურვილი ექნება. მთავარია, რომ ახალმა თუ ხელახლა არჩეულმა პრეზიდენტმა ახლებურად იაზროვნოს და წინსვლის სურვილი ჰქონდეს. და კიდევ, საქართველომ რაღაც უნდა გაიღოს ქვეყანაში რაგბის განვითარებისთვის.

ფორმალა 1

“შუმი” სხვირს არ ჩამოუშვებს და კონკურენტთა სხვირებს უყურებს

ნეით და ჩემპიონატისთვის ახალი ბოლიდი მოამზადეთო. ბოლო ორი სეზონია, სკუდერია ჩემპიონატის საწყის ეტაპებზე რობოლას ძველ, წინამორბედ ბოლიდებს ანიჭებდა უპირატესობას. ასეა თუ ისე, შუმის სურვილს, 7 მარტს მელბურნში, ავსტრალიის გრან-პრიზე, ახალი ბოლიდი გავიციდეს სტარტზე, აღბათ, ასრულდება არ უნდა. მიზეზი ახალი ბოლიდისადმი უნდებლობაა, რასაც თავად გერმანელიც აცნობიერებს. “ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ მელბურნში ახალი მანქანები ავიღოთ სტარტი, “auto, motor und sport”-თან ინტერვიუში ცხადებდა მუმიხერი. - ჯერ ზუსტად არ შეგვიძლია იმის თქმა, შეძლებს თუ არა ახალი ბოლიდი ჩემპიონატის მეორე ეტაპის, მალაიზიის გრან-პრის თანმდევი ხვატის ატანას. სწორედ ამგვარი ეჭვების გამო იყო, რომ ბოლო ორი სეზონი წინამორბედი მანქანებით გავდიოდით სტარტზე”. საერთოდ, “ფერარის” ახალი პირმშოს ირგვლივ ბევრი სხვა საინჟინერო ამბავიც ხდება. ერთ-ერთი მათგანი ბოლიდის სახელს უკა-

ვშირდება. ერთ-ერთი წინადადების მიხედვით, მას “ფერარის” შემქმნელის ენცო ფერარის სახელს დაარქმევენ. უფრო სწორად, F2004-EF-ს. EF კი სწორედ ასე იწოდებოდა “ენცო ფერარი”. მაგრამ ყველაზე დიდ მოულოდნელობად იქცა საჯინიბოს სპორტული დირექტორის ჟან ტოდტის გადაკრული სიტყვა: 26 იანვარს ახალი ბოლიდის პრეზენტაციაზე ითელი ბარონის გულმოდგინეობებს სიურპრიზი ელით. “ჩვენც შეგვიძლია, ისეთი წინა ფრთა წარვადგინოთ, რითიც ყველა სახტად დატოვებს”, - აცხადებს ტოდტი. შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ “ფერარის” სპორტული დირექტორის ამგვარ განცხადებაზე ერთგვარი კატალიზატორის როლი შეასრულა “უილიამსის” მიერ შემუშავებულმა, მართლაც, უჩვეულო დიზაინმა, რომლის შესახებ ჩვენც ვიწყებდით.

ფერარის, “მაკლარენ-მერსედესისა” და “BMW-უილიამსის” მხრიდან შემოტყევა იტალიელთა შიანფუქციანმა. ამ და სხვა ფაქტებთან დაკავშირებით ურიგო არ იქნებო-

და, თავად შუმხატერის აზრსაც გავცნობოდით. ორიოდე დღის წინ მას ჩამოართვეს ინტერვიუ, რომელსაც მცირეოდენი შემოკლებით გთავაზობ.

- არ ვიცი... დევიდ კულჰარდიც ხომ არის... - და, რა თქმა უნდა, თქვენი ძმა რალფი. რალფის მენეჯერმა ვილი ვებერმა სუტჰაუზე (იაპონიის გრან-პრი. მსოფლიო ჩემპიონატის ბოლო ეტაპი) უკვე იწინასწარმეტყველა, რომ 2004 წელი რალფის წელი იქნება. - თუ მე ვერ შევძელი ჩემპიონობა, დე, ტიტულს ბარიკელო დავეუფლოს. მაგრამ თუ ჩვენ ამას მაინც ვერ შევძლებთ, მაშინ ჩემპიონი რალფი გახდება. - ბარკელომ საკუთარი კონტრაქტი 2006 წლის ბოლომდე განახლებულია... - უნდა გითხრაო, რომ ამან ძალზე გამახარა. მასზე უკეთესი მენეჯერი არასდროს მყოლია. - ჟურნალისტები იმაზე მსჯელობენ, ძმები შუმხატერებიდან ვის უკეთესი ცხვირი აქვს - “ფერარის” თუ “BMW-უილიამსის”? - “უილიამსს”, მართლაც, საინტერესო ცხვირი აქვს. ახლა მთავარია, ასეთი კონსტრუქცია როგორ აისახება შედეგებზე. დაველოდოთ და ვნახოთ.

ლუდოვიკო არიოსტო

საჰერცოგო და საგრაფო კარზე მხოლოდ ინტრიგანები და უპრინციპო მედროენი არ იზრდებოდნენ. არისტოკრატთა განკარგულებაში უდიდესი სიმდიდრის გარდა დიდძალი თავისუფალი დროც იყო, რითაც დღევანდელი მდიდრები ნამდვილად ვერ დაიკვივნინან. თავისუფალი დრო კი გემოვნების განვითარების შესაძლებლობას ნიშნავს: იმხანად კულტურის განვითარებას სწობიზმი კი არა, მკაცრად აღზრდილი გემოვნება აპირობებდა. ამიტომაც პოპულარობას "ჰარი პოტერი" კი არა, ლოდოვიკო არიოსტოს პოემა, "შმაგი როლანდი" იმსახურებდა, რომელშიც, სხვა თუ არაფერი, წარსულის მონაპოვართა მოხერხებული გამოყენების გარდა, მომავალი განვითარების მყარი საფუძველიც იყო ჩაყრილი.

არიოსტო ბავშვობიდანვე თხზავდა ლექსებს. საშუალოზე მაღალი ტანისა, საკმაოდ მსუქანი იყო, მავნერა და ფერმკრთალი, ოდნავ ავადმყოფური იერისა. თუმც ელვანტურად იმოსებოდა, მაინც შორცხვი და მორიდებული იყო. მეღაწეოლია და ფილტვების სისუსტე ერთნაირად სჭირდა. თუმცა, მის თხზულებებში პერსონაჟები იგავთმიუნდენულ გმირობებს სწადიან, თავიანთი ღონითა და სიმარჯვით ათლეტზმის ნამდვილ ზეიმს წარმოადგენენ, თვით ავტორმა ცურვაც კი არ იცოდა, ცხენის დანახვაზე კი მუსულები უკანკალდება. ფარიკაობაც ვერა და ვერ ისხავდა. ერთი სიტყვით, ერთბაშად მორს იდგა კარისკაცის აღიარებული მოდელისაგან. თან არც ამქვეყნიური სიამებებისკენ სწრაფვა ეტყობოდა დიდად: ცოტას ჭამდა, თითქმის არ სვამდა ღვინოს, არ დადიოდა დუქნებსა და საროსკიოებში, თავს არიდებდა ხმაურიან საზოგადოებას, საღამოს ადრე წვებოდა დასაძინებლად და დილითაც ვარიყრაჟზე უბრუნდებოდა თავის დაუმთავრებელ სტრიქონებს. პოეზიას თავის შტატში არასოდეს ჰყოლია მასავით ბევრით "მოხელე".

1500 წელს, 26 წლისა მამა გარდაეცვალა და ცხრა და-ძმა დარჩა სარჩენი. ჰერცოგმა მას კანოსას ციხე-დარბაზის კაპიტნობა შესთავაზა. სამხედრო სამსახურის გავიარებისას ლოდოვიკოს ტანში ყრუანტელი უვლიდა, მაგრამ სხვა გზა არ იყო და დათანხმდა. გულში იმედი ჰქონდა, რომ საქმეს თავს ვერ გაართმევდა და გადააყენებდნენ. მაინც გაუმართლა: ჰერცოგის ძმის საქტარი ეპიგრაზა შეთხზა და სასურველი ადგილიც დაიმსახურა.

აქ 1517 წლამდე გაძლო, რადგან უნგრეთში ელჩობისგან თავის დასახსნელად ავადმყოფობა მოიმიზეზა და სამსახურიც დაკარგა. აქ მშველელად თვით ფერარას ჰერცოგი გამოუჩნდა: მან მძიმე დიპლომატიური მისიასხურისგან დაიხსნა არიოსტო, პენსია დაუნიშნა და თავისი კარზე მიიღო. აქაც ხელოვნებისა და კულტურის ხელშემწყობი კოსმოპოლიტიური გარემო სუფევდა და არიოსტოს მოხეტიალე ცხოვრებასაც ბოლო მოეღო. 1521 წელს შეიდგლიანი მორცხვი და გაუბედავი ურთიერთობის შემდეგ პოეტმა ცოლად შეირთო **ალესანდრა ბენჯინი**, რომლისგანაც ორი შვილი ეყოლა. ორ წელიწადში ჰერცოგმა ალფონსომ არიოსტო გარფანიანას გუბერნატორად გამოაცხადა.

ფერარას საჰერცოგოს ეს რეგიონი ურჩი სენიორებისა და ყანალების თავშესაფრად ითვლებოდა. არიოსტო მეტად შეუფერხებელი პიროვნება იყო იქ წესრიგის დასამყარებლად. ახალმა გუბერნატორმა მოკრძალებული სახლი აიშენა, იქ ბალ-ბოსტანი მოიწყო, რომელსაც პირადად უვლიდა, როცა პოეზიის მუზა ამის დროს აძლევდა.

1506 წელს დაიწყო არიოსტომ თავის "შმაგ როლანდზე" მუშაობა. უფრო ადრე მუზა საუკუნეების ლეგენდარულ გმირს, **კარლოს დიდის** თანამებრძოლს, როლანდს იტალიელმა პოეტმა, **მატეო ბოიარდომ** უძღვნა ვრცელი პოემა : სამოცი ათასი სტრიქონი. არიოსტოს არ ასვენებდა თავისი წინამორბედის წარმატება და ამბის გაგრძელებას მიჰყო ხელი. ახალმა პოეტმა ძველი თხზულების პერსონაჟებს ფერარას ჰერცოგის წინაპრებიც დაუმატა, რათა თავისი კეთილისმყოფელისგან მატერიალური მხარდაჭერა არ გამოეყო.

პოემის სიუჟეტს საფუძვლად უდევს ქრისტიანთა და სარკინოზთა შორის ბრძოლა. არაბები ემუქრებიან პარიზს. სარწმუნოებისათვის სისხლისმღვრელ ომებს ცვლის არაბაკლებ დრამატული ბრძოლები მშვენიერი ქალის, ანჯელიკას სიყვარულის მოსაპოვებლად. ანჯელიკასათვის ყველა ჭკუას კარგავს, მაგრამ მიჯნურთა შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი თვით როლანდია, ქრისტიანი ლაშქრის პირველი და სწორუპოვარი მეომარი. მაგრამ ანჯელიკა რატომღაც ვინმე მეღეროს ირჩევს, უნიჭო და მზღალ მეომარს. ამის გავიგებაზე როლანდი სიმშაგეს ძღვევა, შუალამისას შეახტება ბედაურს და გახეტეულთა აჭენებს ტყვეში და, სტოლი, ხმლით ჩეხვას ხეებს და ფშვინს კლდებზე. როლანდის მეგობარი, აღმრეყო, გმირის დაკარგული გონების საქმენელად მიემართება : ლომარნივზე შემომჯდარი თვით სამოთხემდე აღწევს, სადაც იოანე ზოციქულს ხვდება. წმიდა იოანეს ასტოლფო მთავრეზე აპყავს, რომლის ზედამირზე ასტოლფო მეგობრის დაკარგულ ტვინს პოულობს. ასტოლფო ფრთხილად იღებს ხელში ამ ტვინს და მეგობარს უბრუნებს.

ამ ამბავში მრავალი სხვა ფანტასტიკური თუ მაგიური ეპიზოდი ჩაქსოვილი : მგრინავი რაშები, ზომალდებად გადაქცეული ხმელი ფოთლები, მცენარეებსავით ფესვგადგმული ადამიანები, ქარებით სავსე ტორნები. ავტორი ავდილად გადადის სისხლიანი სცენებიდან სასიყვარულო გრძნობების აღწერაზე, არაფრად ავდებს დროისა და სივრცის ერთიანობას, მხოლოდ მკითხველის ყურადღების დაპყრობაზე ზრუნავს. ეს თითქმის ყოველთვის გამოსდის. მხოლოდ ერთი არ ამ შეუძლია : მკითხველი არასოდეს თანაურგრძობს მის გმირებს : არიოსტოს ვერცხლისფერ ლექსებში პოეტის ოსტატობა ეღერს, გული კი — არა.

პოემის დასრულებას ათი წელი დასჭირდა. გზადავზ არიოსტომ ხუთი კომედიაც შეთხზა. 1532 წელს იგი ჭკუქმა იმსხვერპლა. სიცოცხლეშივე არიოსტო ჰომეროსს შეადარეს, მისი პოემა კი, რომელიც სიდიდით ერთად აღებული "ილიადასა" და "ოდისეას" ტოლი იყო, თავისი დროის პესტ-სეულერად იქცა. არიოსტოსავით არავის შეძლო მკითხველის მოწყვეტა მოსანყენი და ერთფეროვანი რეალობისაგან, ასე მარჯვედ ვერაინ მალავდა გამონავონის ქვეშ შთავონების არარსებობას. და მაინც, მისთვის არასოდეს უღალატია ეპოქის ყველაზე დიდ კერძს, გემოვნებას, რის წყალობითაც ლუდოვიკო არიოსტო შეიქნა XVI საუკუნის ყველაზე დიდი პოეტი.

ტიციანი - არიოსტოს პორტრეტი

კარის ცხოვრება რენესანსულ იტალიაში

ურბინოს ჰერცოგის სისახლე

ერთ-ერთი ყველაზე ბრწყინვალე საჰერცოგო კარი მხატვარ **რაფაელის** მშობლიურ ქალაქში, ურბინოში იყო განლაგებული. ურბინოში, XIII საუკუნეიდან მოყოლებული, **მონტეფელტროთა** საგვარეულო ბატონობდა, სიმდიდრითა და შეიარაღებით განთქმული. ურბინოს ჰერცოგებს არასოდეს ჰქონდათ საკუთარი ჯარი, მაგრამ არასოდეს კარგავდნენ შემთხვევას, სათანადო გასამრჯელოს ფასად ვინმესთვის შეეთავაზებინათ თავიანთი სამსახური, ამიტომაც დიდ სარდალთა სახელიც მოიხვეჭეს.

და მიიჯ, XIII და XIV საუკუნეების განმავლობაში მათი ხელისუფლება მხოლოდ პატარა ქალაქზე ვრცელდებოდა. ასე იყო მანამ, სანამ 1444 წელს ურბინოს ჰერცოგის იტიტული ახალგაზრდა **ფედერიკო დე მონტეფელტრო** არ მიიღო, რომელსაც წინაპართაგან სამხედრო ნიჭი გამოჰყვა, მაგრამ მათგან განსხვავებით განათლებისა და კულტურისკენ სწრაფვაც აღმოაჩინა. ფედერიკო ვინეტოს, მილანის, ფლორენციისა და რომის დროშის ქვეშ იბრძოდა, არც ერთხელ არ დამარცხებულა და დიდძალი ქონებაც მოიპოვა. ამან შეაფასებინა მომცრო საჰერცოგოს პოუფეტი და ფუფუნების საშუალებაც კი მისცა. ფედერიკოს არ სურდა, მისი ქალაქი ფერარას ან ვერონის ჩამორჩენილიყო.

ბრძოლებში გამორჩმედილი ჰერცოგი საგვარეულო პრესტიჟისა და ქვეშევრდომთა კეთილდღეობისათვის არაფერს იმურებდა, პირადად არჩევდა ყველა სასამართლო საქმეს, უზედ დასაურებდა ეკლესიებს, მონასტრებს, საავადმყოფოებს, ღარიბთა თავშესაფრებს, ემბარებოდა უმუშევრებს, მზითევს აძლევდა ობოლ ქალწულებს. უშველებელი სასახლეც აიშენა, რომელიც რენესანსის ეპოქის ერთ-ერთი მდიდრად ითვლება. **ლუჩანო ლაურენას** პროექტით აგებულ მტკიცე და მიუღწეველ სასახლეს ორი მაღალი კოშტი ამშვენებს. სასახლის ინტერიერები გამოირჩემა იტალიელმა, პოლანდიელმა და ესპანელმა მხატვრებმა, დეკორირებმა და გობელნების მოჭატებმა შეამკეს. მათ შორის ყველაზე მშვენიერ ოთახებში, ფედერიკო და მონტეფელტრომ თავისი უმდიდრესი ბიბლიოთეკა განალაგა. ჰერცოგი ხარბად კითხულობდა წიგნებს, განსაკუთრებით მოსწონდა ისტორია და კლასიკური ლათინური თხზულებები.

როცა 1482 წელს ფედერიკო გარდაიცვალა, მის ირვვლე მოყოფმა მხატვრებმა, პოეტებმა და მეცნიერებმა თავიანთი სასახური მის მუშკვიდრებს შესთავაზეს.

ფედერიკოს ვაჟი, **გვიდობალო**, მამასავით ენერგული ვერ გამოდგა. გამხდარსა და ანემიურ ჰერცოგს მუდამ თან სდევდა ავად გახდომის შიში. საერთო ენას უფრო ექიმებთან პოულობდა, ვიდრე სახელმწიფო მრჩევლებთან, ამიტომ საქმეები ცოლს გადააბარა. **ელიზაბეტა გონძაგა** ჭკვიანი, განათლებული და მგრძნობიარე ქალი იყო. თუმც გვიდობალოდ სქესობრივად იმპოტენტი იყო, ცოლი მუდამ მისი ერთგული დარჩა. ჰერცოგიენიას ბრწყინვალე ჰუმანისტური განათლება ჰქონდა მიღებული, მრავალი ენა იცოდა, ესმოდა ხელოვნება, ნატიფი სტილით წერდა, უყვარდა მუსიკა. დღისით ელიზაბეტა პოლიტიკით იყო დაკავებული, საღამოობით კი, როცა თავისი ერთგული მედიკოსებით გარემოცული, თავის აპარტამენტებში განმარტობებული ჰერცოგი ოყენებსა და სხვა პროცედურებს მიმართავდა, მისი მეუღლე დიდ დარბაზში თავს უყრიდა მხატვრებს, მუსიკოსებს, პოეტებს, მეცნიერებს და მათთან საუბარსა და კამათში ატარებდა ხანგრძლივ საათებს. პოეტები კითხულობდნენ თავიანთ ლექსებს, მეცნიერები ბრწყინვალედ ერუდიციით, მუსიკოსები ახმინებდნენ საკრავებს. ამ საღამოებში მონაწილეობას იღებდა უმაღლესი სა-

მღვდელოება, სახელმწიფო მოხელეები, დიდგვაროვანი ქალბატონები. ასე მოხდა, რომ ურბინოს ჰერცოგის კარი ყველაზე მიმზიდველი ადგილი შეიქნა იტალიური "ინტელიგენციისათვის". სწორედ აქ აღიზარდა ცნობილი იტალიელი დიპლომატი, კარისკაცი და მწერალი **ბალდასარე კასტილიონე**.

გრაფი კასტილიონე დაიბადა 1478 წელს მანტუას მახლობლად. განათლება მიღებდა მილოში. თავისი დროის ყველა არისტოკრატის დარად მანაც იცოდა ჯირითა, მოისრობა, ფარიკაობა, სამეფლისო ცეკვები, ვიოლაზე დაკვრა, ნატიფი მადრიგალების თხზვა. კარგად იცნობდა ხელოვნებას, ელვანტურად იცვამდა, ნადირობდა, უმეჯნურდებოდა ქალებს, თუმც კი ერთგვარად ზარმაცი იყო გრძნობებში.

18 წლის ბალდასარე მილანის ჰერცოგმა, **ლონარდო დე ვინჩის** მფარველმა, **ლუდოვიკო მორო** აიყვანა სამსახურში. მერე ყმანელი **ფრანკესკო გონძაგას** კარზე გადავიდა და ერთი წლის შემდეგ გვიდობალოდ დე მონტეფელტროს კარზე დამკვიდრდა ურბინოში. აქ მოიპოვა ბალდასარემ სახელი და დიდება როგორც მწერალმა. მისმა წიგნმა "კარისკაცი" უმნიშვნელოვანესი როლი შეასრულა ევროპის ცივილიზაციის პროცესში და დღესაც ვიცუვერები მას პირველ "ევროპულ" წიგნს უწოდებენ.

სამხედრო საქმე დახვეწილი ბუნების მიერ კასტილიონესათვის უცხო იყო. იგი უფრო ჰუმანისტური მოღვაწეობისკენ მიისწრაფოდა და მალე გახდა ელიზაბეტას ფავორიტი. თვით გვიდობალოდ უფრო საკუთარ ჯანმრთელობაზე ზრუნავდა და ცოლის გატყვევები არ ენაღვლებოდა, მაგრამ როცა ზოგმა მომურნე კარისკაცმა მისი ყურადღება ელიზაბეტას შეეცვლია ხასიათს მიაპყრო, ჰერცოგმა ახალგაზრდა კასტილიონე ინგლისში გაავაზენა ელზა. მაგრამ რამდენიმე თვეში უკანვე გამოიბოძა და მისი დაბრუნება ბანკეტით აღნიშნა. ერთი წლის შემდეგ კი, 1508 წელს გვიდობალოდ გარდაიცვალა.

რაც შეეხება კასტილიონს, იგი 1516 წლამდე ურბინოში დარჩა. ამა-სობაში 38 წლის შეიქნა და გვარიანად გასუქდა კიდევ. დედის დაფინებულ მოთხოვნის შემდეგ საცილის ძებნა დაიწყო. 15 წლის გოგონა, **იპოლიტა ტრეული** შეირთო, მაგრამ ოთხი წლის შემდეგ ეს ნაზი არსება მშობიარობას გადაჰყვა. კასტილიონემ მწარედ დაიტვირთა მეუღლე, ახალშობილი ქალიშვილი ბებიას მიანდო და მარტოხელა ცხოვრებას დაუბრუნდა ფედერიკო გონძაგას კარზე.

ახალმა ბატონმა კასტილიონე მალე რომში გაავაზენა ელზა. აქ პაპის, **ლეონ X-ის** კარი მთელ ევროპაში ერთ-ერთი ყველაზე ბრწყინვალე იყო. აქ "ათას ერთი ღამის" ზეიმები იმართებოდა, მთელი მსოფლიოს სწავლულნი იკრებებოდნენ, ერთი სიტყვით, აღორძინების ეპოქის ტრიუმფი იდგა. კასტილიონე, რომელიც ურბინოს ინტიმურ დახვეწილობას იყო მიჩვეული, რომის სიტყვლესა და სიმდიდრეში თითქმის ჩაიკარგა. როცა ახალმა პაპმა, **კლიმენტი VII-მ** იგი ესპანეთში გაავაზენა ელზა, კასტილიონემ დედაქალაქი დაუწინებლად დატოვა.

1527 წელს რომი გაერთიანებული ევროპის ჯარებმა გააძარცვეს. კლიმენტი ბრალი დასდო კასტილიონეს, რომელმაც თითქოსდა დროზე არ შეატყობინა პაპს ესპანური სამეფო კარის ზრახვები. კასტილიონე თავის გასამართლებელი წერილი მისწერა თავის პატრონს, პაპმა უდანაშაულოდ სცნო თავისი ელჩი, მაგრამ კასტილიონეს გადატანილი უსიამოვნებისგან რამდენიმე თვის შემდეგ გული გაუსკდა. ასე გარდაიცვალა ევროპის ყველაზე დახვეწილი კარისკაცი, რომელმაც შთამომავლობას ამავე სახელწოდების თხზულება დაუტოვა.

წიგნი "კარისკაცი" ურბინოს იმ სახელში დაიბადა, სადაც ელიზაბეტა ყოველ საღამოს თავს უყრიდა განათლებულ ადამიანებს. თხზულება დია-

ლოგის ფორმითაა დანერგილი. დიალოგში მონაწილეობენ **ლუდოვიკო დე კანოსა**, **ფედერიკო ფრეჯო**, **ბერნარდო ბიბიენა** და **ჯულიანო მედიჩი**. თვით ავტორი არ წნდება, იგი თავს ისე იჭერს, თითქოსდა ვილაკისგან იყო ამ საუბრების შესახებ. წიგნში მოყვანილი პერსონაჟები ხუთასი გვერდის განმავლობაში ერთადერთ საკითხზე მსჯელობენ: როგორი უნდა იყოს სრულყოფილი კარისკაცი?

უპირველეს ყოვლისა, მის ძარღვებში აუცილებლად "ცისფერი სისხლე" უნდა ჩქვდებოდეს, რომელიც სინონიმა ამაღლია. მალე სასახლის ინტრიგებშიც გაერთია. მაგალითად, მანტუის მარკიზის, ფედერიკოს, აბრეშუმის ოთხი პერანგისა და ორი ქუდის საფასურად პაპის წყალობას დაჰპირდა. ფედერიკოც რვა პერანგი და ოთხი ქუდი გაუფუზავნა. ამგვარი მეთოდების გამოყენებაში იმდენი ქნა, რომ პაპის თანამებნემ, ჯოვანი მატეო ჯიბერტიმ პიეტრო არეტინოს მოკვლა გადაწყვიტა. 1525 წლის ივლისის ცხელ საღამოს მოწყობილი თავდასხმა წაჩქარევი გამოდგა და ხანჯლით მსუბუქედ დაჭრილი არეტინო ცოტა ხანში მომჯობინდა. სიმართლის გასარკვევად პაპს მიმართა. კლიმენტიმ მრავალი პიროვნების დამატებრება ბრძანა, მაგრამ ჯიბერტის არ შეეხო. მაშინ გაფიცებულმა არეტინომ თვით პაპს დაადანაშაულა უსამართლობით. აღბათ მალევე იმანა, მაგრამ რომში უკვე აღარ დაედგომებოდა.

1527 წლის მარტიდან არეტინო ვენეციაში გამოჩნდა. ფუფუნებში ჩაველული ვენეციის რესპუბლიკა მართლაც მისი შესაფერის ადგილი იყო. პიეტრომ ცენტრალურ არხზე შეიძინა სახლი. სულ მალე ვენეციის დოჟმა, ანდრეა გრიტიმ არეტინო წერილობით შეარცხა "ერის მამან". ცოტა ხანში ვენეციის ერთ-ერთი უყველესი პოპულარული პიროვნება გახდა: კერამიკის ოსტატობით თვითმუშეუც კი გამოსახავდნენ მის მედღეურსა და წვეროსან ფიგურას.

თავის ცხოვრებაში პიეტრო არეტინომ მრავალი სატირული და ეროტიკული ხასიათის ლექსი შეთხზა. თავის კომედიებში არისტოკრატიული კარის ცხოვრებას მწარედ აქილკებდა. განსაკუთრებით ცნობილი იყო მისი "წერილები", რომლებშიც ავტორის დახვეწილი და რიტორიკულად მრავალფეროვანი სტილი თანამედროვე არისტოკრატიისთვის ნამდვილ სახამუდელ იარაღად იქცა. ბოლოს პიეტრო პაპსაც მუერიგდა, სისტვის კაპულაში შესულმა, ეკლესიის მწყემსთავარს მიქელანჯელოს მიერ გამოსახული შიშველი ფიგურის "შემოსვა" ურჩია, უზნეობის ასარიდებლად და 1556 წელს მშვიდად მიიცვალა ვენეციაში. მის საფლავზე შემდეგი წარწერაა: "აქ განისვენებს არეტინო, ტოსკანელი პოეტი, რომელიც ყველაზე აუგს ამბოხდა, ქრისტის გარდა, რასაც იმით ამართლებდა, რომ ამ უკანასკნელს პირადად არ იცნობდა".

იტალიური არისტოკრატიული კარი იყო ის კვირტი, რომელმაც მოგვიანებით ევროპული აბსოლუტიზმის და შემდეგ ეროვნული სახელმწიფოს ტრადიციები აღმოცენდა. კარისკაცთა ცივილიზაცია სისხლსა და მამულზე იყო დაფუძნებული, მაგრამ საოცრად კოსმოპოლიტიური იყო. როდესაც ფრანგმა კაპიტალისტებმა პირველად შეუტეს დიდგვაროვნებს, მათი არაგუმენტი ასეთი იყო: ისინი კოსმოპოლიტიზმის მხარეზე იყვნენ, როდესაც დღეს კოსმოპოლიტიზმთან უფრო კაპიტალიზმი დაკავშირებული, არისტოკრატთა გადარჩენილი ოჯახებში კი თითქოს პატრიოტიზმის წარჩენება ითხოვრებოდა.

ნარმოუდგენლად ხშირი და მრავალრიცხოვანია მისი მოგზაურობები: რომში მოხლედ მსახურობდა, ვენეციაში — მომღერლად, ბოლონის დუქანში თეფშებს რეცხავდა. ერთხელ რალაღისთვის დაიჭირეს და სამი თვით მინიჭობა მიუსაჯეს გეშუე. მონასტრებშიც სცდა შეჩერება, მაგრამ ყველგან უზნეო ხასიათისთვის გამოადგეს. ბოლოს სატირული ლექსების წერას მიჰყო ხელი და რადგანაც ეს ხელოვნება იმეამინდელ იტალიაში უცნობი იყო, არეტინოს შემოქმედებამ თვით პაპის ყურადღებაც დაიმსახურა. ლეონ X ამ დუქნის საკადრის ლექსებს არ უკადრისობდა. პიეტრო პაპის კარზე მიწვიეს და პოეტის, რეალურად კი მასხარას თანამდებობაზე დანიშნეს. სამი წლის შემდეგ პაპი ლეონი მოკვდა და პიეტროსაც მოუწია რომის დატოვება.

ადრინე IV-ის პონტიფიკატი ძალიან მკაცრი აღმოჩნდა, მაგრამ დიდხანს არ გაგრძელებულა. როდესაც პაპი კლიმენტი VII ავიდა ტახტზე, პიეტრო კვლავ რომს დაუბრუნდა. იქიდან მტრებისა და მომურნეების ინტრიგე-

ბმა გაავდეს, მაგრამ საფრანგეთის მეფის, ფრანსუა I-ის რჩევით პაპის საქე-ბარი ოდა დახერა და შემოირიგა კლიმენტი. პაპმა არეტინოს რაინდის ტიტული უბოძა და უხვი ანაზღაურება დაუნიშნა.

ახლა კი თვით არეტინომ მოიწყო სახლი, შეიძინა სურათები, ქანდაკებები, გობელენები, ირვვლე შემოკირება მსახურებისა და მასხარების მთელი ამაღა. მალე სასახლის ინტრიგებშიც გაერთია. მაგალითად, მანტუის მარკიზის, ფედერიკოს, აბრეშუმის ოთხი პერანგისა და ორი ქუდის საფასურად პაპის წყალობას დაჰპირდა. ფედერიკოც რვა პერანგი და ოთხი ქუდი გაუფუზავნა. ამგვარი მეთოდების გამოყენებაში იმდენი ქნა, რომ პაპის თანამებნემ, ჯოვანი მატეო ჯიბერტიმ პიეტრო არეტინოს მოკვლა გადაწყვიტა. 1525 წლის ივლისის ცხელ საღამოს მოწყობილი თავდასხმა წაჩქარევი გამოდგა და ხანჯლით მსუბუქედ დაჭრილი არეტინო ცოტა ხანში მომჯობინდა. სიმართლის გასარკვევად პაპს მიმართა. კლიმენტიმ მრავალი პიროვნების დამატებრება ბრძანა, მაგრამ ჯიბერტის არ შეეხო. მაშინ გაფიცებულმა არეტინომ თვით პაპს დაადანაშაულა უსამართლობით. აღბათ მალევე იმანა, მაგრამ რომში უკვე აღარ დაედგომებოდა.

1527 წლის მარტიდან არეტინო ვენეციაში გამოჩნდა. ფუფუნებში ჩაველული ვენეციის რესპუბლიკა მართლაც მისი შესაფერის ადგილი იყო. პიეტრომ ცენტრალურ არხზე შეიძინა სახლი. სულ მალე ვენეციის დოჟმა, ანდრეა გრიტიმ არეტინო წერილობით შეარცხა "ერის მამან". ცოტა ხანში ვენეციის ერთ-ერთი უყველესი პოპულარული პიროვნება გახდა: კერამიკის ოსტატობით თვითმუშეუც კი გამოსახავდნენ მის მედღეურსა და წვეროსან ფიგურას.

თავის ცხოვრებაში პიეტრო არეტინომ მრავალი სატირული და ეროტიკული ხასიათის ლექსი შეთხზა. თავის კომედიებში არისტოკრატიული კარის ცხოვრებას მწარედ აქილკებდა. განსაკუთრებით ცნობილი იყო მისი "წერილები", რომლებშიც ავტორის დახვეწილი და რიტორიკულად მრავალფეროვანი სტილი თანამედროვე არისტოკრატიისთვის ნამდვილ სახამუდელ იარაღად იქცა. ბოლოს პიეტრო პაპსაც მუერიგდა, სისტვის კაპულაში შესულმა, ეკლესიის მწყემსთავარს მიქელანჯელოს მიერ გამოსახული შიშველი ფიგურის "შემოსვა" ურჩია, უზნეობის ასარიდებლად და 1556 წელს მშვიდად მიიცვალა ვენეციაში. მის საფლავზე შემდეგი წარწერაა: "აქ განისვენებს არეტინო, ტოსკანელი პოეტი, რომელიც ყველაზე აუგს ამბოხდა, ქრისტის გარდა, რასაც იმით ამართლებდა, რომ ამ უკანასკნელს პირადად არ იცნობდა".

იტალიური არისტოკრატიული კარი იყო ის კვირტი, რომელმაც მოგვიანებით ევროპული აბსოლუტიზმის და შემდეგ ეროვნული სახელმწიფოს ტრადიციები აღმოცენდა. კარისკაცთა ცივილიზაცია სისხლსა და მამულზე იყო დაფუძნებული, მაგრამ საოცრად კოსმოპოლიტიური იყო. როდესაც ფრანგმა კაპიტალისტებმა პირველად შეუტეს დიდგვაროვნებს, მათი არაგუმენტი ასეთი იყო: ისინი კოსმოპოლიტიზმის მხარეზე იყვნენ, როდესაც დღეს კოსმოპოლიტიზმთან უფრო კაპიტალიზმი დაკავშირებული, არისტოკრატთა გადარჩენილი ოჯახებში კი თითქოს პატრიოტიზმის წარჩენება ითხოვრებოდა.

ნარმოუდგენლად ხშირი და მრავალრიცხოვანია მისი მოგზაურობები: რომში მოხლედ მსახურობდა, ვენეციაში — მომღერლად, ბოლონის დუქანში თეფშებს რეცხავდა. ერთხელ რალაღისთვის დაიჭირეს და სამი თვით მინიჭობა მიუსაჯეს გეშუე. მონასტრებშიც სცდა შეჩერება, მაგრამ ყველგან უზნეო ხასიათისთვის გამოადგეს. ბოლოს სატირული ლექსების წერას მიჰყო ხელი და რადგანაც ეს ხელოვნება იმეამინდელ იტალიაში უცნობი იყო, არეტინოს შემოქმედებამ თვით პაპის ყურადღებაც დაიმსახურა. ლეონ X ამ დუქნის საკადრის ლექსებს არ უკადრისობდა. პიეტრო პაპის კარზე მიწვიეს და პოეტის, რეალურად კი მასხარას თანამდებობაზე დანიშნეს. სამი წლის შემდეგ პაპი ლეონი მოკვდა და პიეტროსაც მოუწია რომის დატოვება.

ადრინე IV-ის პონტიფიკატი ძალიან მკაცრი აღმოჩნდა, მაგრამ დიდხანს არ გაგრძელებულა. როდესაც პაპი კლიმენტი VII ავიდა ტახტზე, პიეტრო კვლავ რომს დაუბრუნდა. იქიდან მტრებისა და მომურნეების ინტრიგე-

მშვიდობით, მოხაველი ოინამდა

ტომ კრუზს პოლიციადმი იცნობენ, როგორც ფანების მოყვარულ ვარსკვლავს. ის თითოეულ თავგანისმცემელს გულღიად ესაუბრება, არც ავტოგრაფებს აყვადრის და არც ფოტოს.

ეს კეთილშობილური რეპუტაცია მსახიობმა ბოლო ერთი თვის განმავლობაში ორჯერ გაიმყარა. იანვრის დასაწყისში "უკანასკნელი სამურასი" ლონდონურ პრემიერაზე მან კინოთეატრთან შეკრებილ ფანებთან ორი საათი ვაბატარა. იმ საღამოს პენელოპა კრუსმა ვერ გაუძლო საბინელ ყინვას და დარბაზში 15 წუთით გაუჩინარდა, ტომი კი გარეთ შეკრებილ ხალხთან დარჩა, თითოეულ მათგანს მიესალმა და მერე მათივე მობილური ტელეფონით მათ შინდარჩენილ ნათესავებსა და მეგობრებსაც გაესაუბრა. ხალხი ვარსკვლავის ამ საქციელმა ისე აღაფრთოვანა, რომ მორედ დღეს "ბი-ბი-სი"-ს ინტერნეტ-ფორუმი აჟიტირებული პუბლიკის შეტყობინებებს ვეღარ აუდიოდა. ეფექტი მართლაც დიდი იყო: წარმოიდგინეთ, ხართ სახლში, ამახადებთ სადილს და მობილურზე, ქმრის ნაცვლად ტომ კრუზი გირეკავთ...

პენელოპა კრუსი და ტომ კრუზი

სტანდ ერთად ტელევიზიისთვის სოუჟეტს ამზადებდა. გადაცემის შემდეგ შოაუმ გადაწყვიტა, შეყვარებულის თხოვნა შეესრულებინა და კრუზს სონიასთვის ავტოგრაფი სთხოვა. საუბარში კი დაბადა იმ ტელე-ხუმრობის იდეა, რომელიც მსახიობმა დიდი სიამოვნებით განახორციელა. წარმატებული ტელე-

ფორმის შემდეგ ტომ კრუზი ხუმრობდა კიდევ, რომ შოაუმ და სონიამ ბავშვებს მის პატივსაცემად ტომი უნდა დაარქვან. საინტერესოა, რას მოიმოქმედებს პოლიციის ვარსკვლავი ახალი ფილმის პრემიერაზე - ახლა ხომ "შეუსრულებელი მისისი" მეორე ნაწილის გადაღებები იწყება.

სალვადორ დალის იუზილ საფრანგეთში

სალვადორ დალი

საფრანგეთში სალვადორ დალის 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით, რომელსაც 11 მაისს აღნიშნავენ, მისი ერთადერთი რომანი - "დამალული სახეები" დაიბეჭდა. პარიზელი გამომცემლის თქმით, ნიგნი გაყიდვამი თებერვლიდან გამოვა. ეს ფანტასტიკური ნაწარმოები 1943 წელს ფრანგულ ენაზე, სულ რაღაც 4 თვეში დაიწერა. 600 გვერდიანი ხელნაწერი მაშინვე ინგლისურ ენაზე ითარგმნა და დიდ ბრიტანეთში გამოცა. რომანი მოგვითხრობს 1934-1945 წლებში არისტოკრატიული საზოგადოების წარმომადგენელთა ყოფაცხოვრების შესახებ. "ამ

წლების ისტორია იძლევა რომანისთვის საინტერესო კომპოზიციებს, სადაც ბოლოებს დაულოკებელი ადამიანური ენებები და მუდმივი კონფლიქტები", - წერს ავტორი ნინათქაში. რომანი გამოცა პარიზში მხოლოდ ერთხელ, 1973 წელს. მისი პუბლიკაციის უფლება ლონდონელ გამომცემელს პეტერ უსვენს ეკუთვნის. ესაწინააღმდეგო, რომანი, მომავალ იუბილესთან დაკავშირებით, პირველად ქვეყნდება მხატვრის ლიტერატურული მემკვიდრეობა. "საუკეთესო ინტერვიუებისა" და ფოტოგრაფიის ტომეულს, იგი მერვე ტომად შემემატება.

"ა" კლასის დაზადების დღე

ასეთი შეფასება მისცა ჟურნალმა "ვოგმა" ნეველუბას, რომელიც კიბო მოსის დაზადების დღის აღსანიშნავად გამოაჩინა. ბრიტანელი სუპერმოდელი პარასკევს თავადაც მშვენიერი ყოფილა აკვამაინის, ბრწყინვალე წინკლებით მორთულ კაბაში და ზეიმი შესანიშნავად დაუგეგმავს (არ უნდა დაგავიწყდეს არც ის, რომ მოსმა ნეველუბამდე თავისი ახლო მეგობრები იამაკაპოც დაპატიჟა).

ოუბოლარ ლამაზმანს საღამოს გალამაზებაში ნაოში კემბელი, სტელა მაკარტნი, გვინტ პულტროუ, კრისი ჰაინდი, გრეის ჯონსი და ზედი ფროსტი ეხმარებოდნენ. საუბილიყო მსვლელობა "მანდარინ ორიენტალის" სასტუმროში დაიწყო და მედიკარზე, "კლერიჯში" გაგრძელდა, შემდეგ მოსმა და მისმა ამაღამ Agent Provocateur-ის შუფის სერენა რისის სახელი გადინაცვლა, სადაც მათ ღამის ორ საათამდე არ გამოილევიათ შამპანური და საჭორო თება. ამის მერე კი ნეველუ-

ბის მონაწილენი ისევ "კლერიჯში" დაბრუნდნენ, სადაც შაბათ დილაშე, დაახლოებით რვა საათამდე მხარულობდნენ. მოსმა ყველა სტუმარს წინასწარვე სთხოვა, რომ 20-იანი წლების სტილის ტანსაცმელი შეერჩიათ, რადგან საღამოს თება ასეთი იყო: სკოტ ფიცჯერალდის The Beautiful And The Damned. თუმცა, თვითონ ჟურნალისტებს გაანდო, რომ თავს უფრო Damned გრძობდა, ვიდრე ლამაზად, მაგრამ მერე იუბილარს სიტყვა საქმრომ ჯეფერსონს პეკმა შეანყვეტინა: "სისულელეა, მენ შესანიშნავად გამოიყურები".

რაც შეეხება კეიტის მოთხოვნას, მას უკლებლივ ყველა დაემორჩილა. ნაოში კემბელი ატლასის, ატმის ყვავილის ფერის კაბაში გამოჩნდა, მხრებზე იმევე ჯეკრის ბუნევი ჰქონდა მოხურული, თმაში კი ისფერი და თეთრი ყვავილი ჰქონდა ჩამაგრებული. დაზადების დღეზე მივიდა გვინტ პულტროუც კრის მარტინთან ერ-

თად და რონი უფიცე მუელესთან, ჯოსთან ერთად. 20-იანი წლების საღამოს კაბაში იყო გამონყობილი სტელა მაკარტნი, მას თავზე იმევე პერიოდის თვლებით მორთული ქუდი ეხურა. ერთი სიტყვით, ნეველუბა ნამდვილად იმსახურებდა "ვოგის" შეფასებას: "წლის ყველაზე გრაციოზული საღამო".

ამ შესანიშნავმა საღამომ კი ყველას გაასენა ერთი ისტორიული მომენტი მოედიდა. ზუსტად 15 წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც JFK-ის აეროპორტში შენიშნა, თუ როგორ მიათრედა კეიტ მოსი უზარმაზარ ჩემოიდანს. იმ დღიდან მოყოლებული კეიტ მოსი თანდათან სუპერ-მოდელიად, ბრიტანეთის საამაყო სახედ და ბევრის კერპად იქცა. მასზე ამბობენ, "კეიტი მხოლოდ მოდელი არ არის, ის ელვისთან, პრინცესა დაიანასთან, ჯეკის დინთან და მერილინ მონროსთან ერთად თავისი ეპოქის კერპია". ამ მოსზარებას მოდის სამყაროში ბევრი იზიარებს.

"ოაზისი" დრაბერის ბარეზე დარცა

როგორც თავიანთ ოფიციალურ საიტზე წერენ, "ოაზისის" ბიჭებმა ჯგუფიდან დათხოვეს დრაბერი აღან ვაიტი. "ვაიტს "ოაზისის" დანარჩენმა წევრებმა ჯგუფიდან ნასვლა სთხოვეს. ჯერჯერობით, არ ვიცით, შეეცვლით თუ არა აღანს ახალი წევრით. მისი დათხოვნა ხელს არ შეუშლის ჩანერებს, რომელიც უახლოესი მომავლისთვის იყო დაგეგმილი", - ნათქვამია განცხადებაში.

"ოაზისი" სტუდიაში გადაბარებას მართლაც ძალიან მალე აპირებს. მათი ახალი ალბომის პროდუქსერები რიჩარდ ფიარლესი და ტომ პოლმსი იქნებიან - ცნობილი დუეტი, რომელიც ფი-

ლმზე "სიკვდილი ვეგასში" მუშაობდა. ჯერჯერობით, არც ისაა ცნობილი, თუ როდის გამოვა "ოაზისის" ახალი ჩანაწერი, რომელიც 2002 წელს გამოშვებული Heaten Chemistry-ის შემდეგ პირველი იქნება.

რაც შეეხება აღან ვაიტს, ის ჯგუფში 1995 წელს ჰიტ-ალბომის (What's the Story) Morning Glory?-ის ჩანერამდე ცოტა ხნით ადრე მივიდა. მან ტონი მატკეროლი შეეცვლა, რომელიც, თავის მხრივ, დიდხანს უჩიოდა გალასპერებს. 1994 წლის სადებიუტო ალბომის Definitely Maybe-იდან წლის გამო, ასე რომ, ახლა "ოაზისს" აღარც ვაიტი ჰყავს და აღარც მატკეროლი.

საქართველო - A grid of small images and text boxes containing various news snippets, portraits, and headlines. Key elements include a portrait of a man in the top left, a globe in the center, and a portrait of a man in the top right. Text boxes contain short news items and headlines in Georgian.

TV პროგრამა 21 იანვარი. რუსთავი - 2. 07.00 დილა მშვიდობისა 08.00 ტელელოცებები 09.40 სერიალი "ასულ ტკეკლა" 10.20 დოკ. ფილმი "გურბან-თა მგზური" 11.00 ღამის შოუ დ. გოგინაშვილთან ერთად 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 12.20 "დსკავები" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.10 სერიალი "მშველელი" 18.20 ტელელოცებები 18.55 "დსკავები" 19.45 სერიალი "სასტიკი ანგლოზი" 22.00 სერიალი "სობრანოს კლანი" 23.00 ღამის კურიერი 00.30 მხ. ფილმი "კოკინი". მთ. რ-ში: ზონი დეპი, პენელოპა კრუზი

პირველი არხი. 07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ზაქარელების ოჯახი" 10.10 მხ. ფილმი "მუშკეტერები ოცი წლის შემდეგ" 1-ლი ს. 11.15 დოკ. ფილმი "პარიზის ცხოვრება" 11.45, 21.35 კრიმინალური ქრონიკა 12.00, 15.00, 20.00, 00.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "სოლდადი" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ქართული ენის გაკეთილი 14.30 დოკ. სერიალი "მხატვრები" 15.15 მხ. ფილმი "ბოლო გაქრება" 16.45 დოკ. სერიალი "ზუბნების სამყარო" 16.55 სერიალი "ზემი ყველაზე მშვენიერი არადგებები" 17.20 საქართველო, დრო, მოლოცები 18.00 ვესტნიკი 18.20 ტელესერიალი "სოლდადი" 19.15 ენგერი 19.40 ბასტი-ზუბუ 21.00 ტელელოცებები "იმევე რამე" 21.45 "მათი მშველელი" 22.25 "საუკუნის ნოსტალგია" 00.10 მხ. ფილმი "ორნი ქალაქი"

მეორე არხი. 07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორილა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციური 13.30 მუსიკალური 14.10 მუსიკა 15.20 ფილმი "სკუბი-დუ" მთ. რ-ში ფრედი პრინცი უფროსი. 17.00, 19.15 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციური 19.30, 20.15 ვიდეორაიდი 21.15 ქართ. მუსიკალური 22.35 პაპარატი 23.00 პოპ. ად. ათეული 00.00 "ზნაუ" "მუტანტკომი" 01.40 "ლაშურა" "საკლები მანია" მთ. რ-ში მაკოლეი კალენი, ხლოე სვერი. 03.00 პაუზის გარეშე

მეცამეტე არხი. 09.00 საინფ. გამოშვება "შურა" (გან) 10.00 სერიალი "ენი მწვენი საზურავების მამულდან" 11.00 მხ. ფილმი 13.25 მხ. ფილმი 15.00, 17.00 საინფ. გამოშვება "შურა" 15.10 მხ. ფილმი 18.30 მულტსერიალი "კერტის თავგადასავალი" 19.00 სერიალი "ენი მწვენი საზურავების მამულდან" 20.00 საინფ. გამოშვება "შურა" 20.45 მხ. ფილმი "პანიკა პერი" (როდ როულანდი) 22.45 საინფ. გამოშვება "ღამის შურა" 23.45 მხ. ფილმი "შავი წყვილი" (ინ დეზლო)

მეოთხე არხი. 19.00 "მოამბე" მთავრ არხზე 19.10 მულტსერიალი 19.35 კომისიანს "შეგვარებული გასტროლოიერი" 21.00 და არს მუსიკა 21.20 მგენი მისამართი 22.10 მხ. ფილმი "შეგვარებული მგენი"

მეხუთე არხი. 12.00 მხ. ფილმი "გაიგანიო ვო ბლუტი" 15.00 მხ. ფილმი "წილის მარტოობა" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციური პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "შემკვლე პიტაგორა 3" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "კლასი" 22.30 მხ. ფილმი "სულელური" 00.30 მუსიკა

მეექვსე არხი. 08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 10.00 დოკ. ფილმი 11.00 სერიალი "გრანდინა დე მოსწირო" 12.50, 14.50, 15.30, 23.30, 01.05 მუსიკა 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 13.30 დოკ. ფილმი 15.15 მხ. ფილმი "შობის ამბები" 16.00 დოკ. ფილმი "ბუნების ბუნება" 17.30 მულტფილმი 18.00, 20.00 დოკ. ფილმი 18.45 ბუნების ფერები 19.45 დასრულება - შურა და 21.00 სერიალი "გრანდინა დე მოსწირო" 21.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "შემოდგომის ზღაპარი"

მეშვიდე არხი. 08.00 პროგრამა "დილა" 09.30 დღის ამბები 09.45 პროგრამა "დილა" 10.15, 15.40, 19.40, 20.20 მუსიკა 10.30 სერიალი "მოგადაგება" 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 11.50 მხ. ფილმი "ბილიარდის ბიჭები" 13.15 ცხელი ცხრიანი 14.00 მულტსერიალი "მარკო და ვინი" 14.50 "ვერონიკის სტაბილიზაცია" 15.10 მხ. სერიალი "პატარა აინგოლფინი" 16.00 სერიალი "სონიას რეპუტაცია" 16.35 დოკ. სერიალი "ზღვარზე" 1-ლი ს. 17.00 მხ. სერიალი "ზეზუნებური მარკო" 17.50 ტელემგერი 18.00 მულტფილმი "მარკოს და ვინის თავგადასავალი" 18.30 მხ. სერიალი "ზაგარა არმხანინი" 19.00 სერიალი "სონიას რეპუტაცია" 20.00 "ვერონიკის სტაბილიზაცია" 21.10 სერიალი "მოგადაგება" 22.10 კონცერტი 23.00 მოკლ. მხ. ფილმი 00.30 მხ. ფილმი "დაკლებილი" (რობერტ პატრიკი)

მეათე არხი. 07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 10.00, 11.05, 13.15, 16.50, 17.20, 00.45 იმედის მელოდები 07.45 "იმედის" დილა 10.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 11.05 დოკ. სერიალი "ბრძოლა გადაარჩენისთვის" 11.45 სერიალი "კლინი" 13.30 სერიალი "სკიდურის ზღვარი" 14.05 სერიალი "ნემ პრივიზი" 15.15 მხ. ფილმი "სიყვარულის მონა" 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.30 ქრონიკა 17.30 ღამის მახე 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.30 სერიალი "კლინი" 20.30 სერიალი "ნემ პრივიზი" 21.30 არტ-ბუღარა 22.50 მხ. ფილმი "გარყინვლები"

მეორე არხი. 08.40 მუსიკა 09.00, 12.00, 16.00, 19.00, 22.00, 00.00 საინფ. გამოშვება "დღეს" 09.20, 12.10, 16.10, 19.15, 22.30, 00.20 საინფ. გამოშვება "ნოვისტი" 10.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 11.05 დოკ. სერიალი "ბრძოლა გადაარჩენისთვის" 11.45 სერიალი "კლინი" 13.30 სერიალი "სკიდურის ზღვარი" 14.05 სერიალი "ნემ პრივიზი" 15.15 მხ. ფილმი "სიყვარულის მონა" 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.30 ქრონიკა 17.30 ღამის მახე 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.30 სერიალი "კლინი" 20.30 სერიალი "ნემ პრივიზი" 21.30 არტ-ბუღარა 22.50 მხ. ფილმი "გარყინვლები"

OPT. 07.00 "დობრო უტრო" 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20, 22.30 Сериал "Next 3" 11.30, 20.00 Сериал "Земля любви, земля надежды" 12.20 "Ералаш" 12.40 Дисней-სტუდ. "Чудеса на виражах" 13.20 Худ.фильм "Зонтик для ноубранных" 15.00 Шоу "Торд женихи" 16.20 Сериал "Берег мечты" 17.20 "Угадай мелодию" 17.50 "Большая стирка" 19.30 "Смехопанорама" 21.00 "Счастье звано" 22.00, 00.30 "Время" 23.40 "Спецназ". "В оперативных сводках не анализируют" 00.50 "Крылья" 01.20 Док.фильм "Бранные игры животных", ч.1. 01.50 "Корей. Перересток религии" 02.20 Детский "Часы отчаяния" 04.20 Боевик "Честь и прость 2"

PTP. 06.00 Доброе утро, Россия! 09.45, 21.55 Сериал "Русские амазонки 2" 10.50 Ток-шоу "Короткое замыкание" 11.45, 14.45, 17.25, 00.50 Вести. Деловая часть 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Вести - Москва 12.50 "Что хочет женщина" 13.50 Сериал "Нелюбовка" 15.30 "Частная жизнь" 16.30 Сериал "Возвращение Мухомора" 18.20 Детектив "Маросинка, 12" 19.00 Сериал "Навеки Джулия" 19.55 Сериал "Таинны следствия. Гроб на две персоны" 21.50 Спокойной ночи, малыши! 23.00 Сериал "Нелюбовка" 00.00 Вести+ 00.20 "Без галстука" 01.05 Худ.фильм "Барак" 03.30 Дорожный патруль 03.45 Агентство одиноких сердец 04.10 Сериал "Ангелы Чарли"

ТВ. 11.00 "Сегодня утром" 11.25 "Кулинарный поединок": Л.Дэнс - С.Гаранин" 12.15 Ток-шоу "Страна советов" 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.05 "Сегодня" 13.30 Детектив "Верховский" 15.30 "Протокол" 16.35 Ток-шоу "Принцип домино" 18.30 Сериал "Она написала убийство" 19.30 "Протокол" 20.35 Сериал "Мангуст", 3 с. 21.50 Сериал "Таксистка", 7 с. 23.00 "Страна и мир" 23.35 "Красная стрела" 23.45 Док.фильм "Мавзолей" 00.50 Сериал "Мангуст"

2004 წლის გაზაფხულ-ზაფხულის პარიზული კოლექცია

ჟულიენ ფურნიე

ჟულიენ ფურნიე

იოჟი იამაზოტა

იოჟი იამაზოტა

ტორენტე

საფრანგეთის დედაქალაქში მაღალი მოდის გაზაფხულ-ზაფხულის სეზონის ტრადიციული ჩვენება იწყება. ოთხი დღის განმავლობაში, ორშაბათიდან დანწყებული, რჩეული სტუმრები, რომელთა რიცხვი რამდენიმე ათასს აღემატება, შეძლებენ ორ დღეშივე დასწრებას, რაც ოფიციალური პროგრამითაა გათვალისწინებული. დაახლოებით ამდენივე ჩვენება, არაოფიციალურ პროგრამებშიც მზადდება.

პირველად საზოგადოების წინაშე საკუთარი ქმნილებებით ტორენტე წარდგება. ამის შემდეგ ტომ-მოდელური პოდიუმზე, მსოფლიოს ცხრა სხვადასხვა ალიარებუ-

ლი სამოდელი სახლების წარმომადგენელთა მოდებს წარმოადგენენ: შანელი, კრისტინ დიორი, ჟივანში, კრისტინ ლაკრუა, ემანუელ უნგარო, ჟან-პოლ გოტიე, ანა მორი, ჟან ლუი შერერი და დომინიკ სიროზი.

ოფიციალურ ჩვენებებში ამავე დროს მონაწილეობას მიიღებენ ვერსაჩესა და ვალენტინოს სახლები, ასევე მოწვეულები არიან რვა ახალგაზრდა მოდელიორი საფრანგეთიდან, იტალიიდან, ლიბანიდან, სამხრეთ კორეიდან და ამერიკიდან. ტრადიციულად, კოლექციების შემადგენლობას, როგორც ყოველთვის, ასაიდუმლოებენ. რაც შეეხება სცენებს, სადაც დღეილე უნდა გაიმართოს, მათ განალაგებენ პა-

რიზის ყველაზე პრესტიჟულ ადგილებში. მოსალოდნელია, რომ მთავარი მოვლენა გახდება შოუ, რომელსაც დიორის სახლი აწყობს. წამყვანი მოდელიორი ჟონ გალიანო საგანგებოდ ემზადება. მას ჩაფიქრებული აქვს საზოგადოება დააბრმავოს ოქროს ბრწყინვალეობითა და ფარაონების ფუფუნებით – რაც ცოტა ხნის წინათ ეგვიპტეში მოგზაურობისას შთაბეჭდილებების მოტივების მიხედვით შექმნა.

ამის საპირისპიროდ, მოდელიორების სხვადასხვა სახლების წარმომადგენლები, ამჯერად კამერუნის, ასაიდუმლოებენ. მაგალითად, შანელი აგროვებს სტუმრებს, რათა ისინი კერძო სახლში დედაქა-

ლაქის არისტოკრატიულ მეშვიდე ოლქში, სენას მარცხენა სანაპიროზე მიიპატიოს.

ჟივანში და უნგარო დღეილეს ორგანიზაციას საკუთარ სახლებში გვემევენ, რომელიც ელისეს მინდვრებთან ახლოს, რესპექტაბელურ მერვე რაიონში მდებარეობს. მათი აზრით, ჩვენების ინტიმი მაღალ მოდას ჭეშმარიტ მონადეხასა და შინაარს დაუბრუნებს.

ამჟამად მოდელიორთა ქმნილებები, არც თუ საუკეთესო ეტაპზეა. ნახევარი ათეული წლის წინათ, იყო 24 მაღალი მოდის სახლი. მათგან მხოლოდ ათილაა შემორჩენილი, რომელთა უმრავლესობაც წამგებანია.

სოციალ-ხარასკავის, **დახმის კურიარის** პირდაპირი ათეხი

თქვენს მამიქლიათ სპუდიანო დასწავლას და გადამხმის მსვალლოზის ფროს უხვალო მონაწილეობის მიღება.

ფარკათ 24 საათის განმავლობაში, ნომერკა **332609**

გაიკარათ ხარტივი კაბისტაქსია და მოხვდით დახმის კურიარის სპუდიანო.

ჰოლივუდელი ქალები მამაკაცების ჰოვინიზმის წინააღმდეგ

ჰოლივუდის ყველაზე ცნობილი მსახიობები კინოინდუსტრიაში იმ ოლიგარქების წინააღმდეგ გამოდიან, რომლებსაც 40 წელს გადაცილებული ქალებისთვის როლის მიცემა არ სურთ. მეგ რაიანმა, ჰალი ჰანტერმა, შერონ სტონმა და უკუპი გოლდბერგმა, როზან არკეტის ხელმძღვანელობით, ამ თემაზე დოკუმენტური ფილმი შექმნეს, რომელსაც ზაფხულში ბრიტანულ მაყურებელს წარმოუდგენენ.

ფილმს ეწოდება "დებრი უინგერის ძებნაში" და გვიყვება მსახიობის ბედზე, რომელმაც მიიღო ოსკარი, როლისათვის "ოფიცერი და ჯენტლმენი" და მის მაგალითზე ჰყვებიან ხანშიშესული მსახიობების შესახებ.

კრიტიკოსებმა ეს ფილმი შეაფასეს, როგორც კარგად მომზადებული შენიღბული შეტევა კინემატოგრაფების წინააღმდეგ, რომელთა ხელშიც არის ჰოლივუდის მსახიობების კარიერა.

United Nations Development Programme
UNDP Georgia

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

გაეროს განვითარების პროგრამა საქართველოში სამცხე-ჯავახეთის ინტეგრირებული განვითარების პროგრამისა და ქალთა რეგიონული ცენტრის ფარგლებში აცხადებს კონკურსს შემდეგ პროექტებზე:

რეგიონში ქალთა მდგომარეობის კვლევა და ანალიზი. სატრენინგო ცენტრის დაარსება. დანერგვითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ, მოგვმართოთ შემდეგ მისამართებზე:

თბილისი, ერისთავის ქ. 9, გაეროს სახლი ან ახალციხე, წმინდა დავითისა და კონსტანტინეს ქ. 32.

იხილეთ, აგრეთვე, გაეროს განვითარების პროგრამის ვებ-გვერდი <http://www.undp.org.ge/News/tenders.html>

პროექტების წარდგენის ბოლო ვადაა მიმდინარე წლის **23 თებერვალი, 17:00 საათი.**

The United Nations Development Programme Country Office in Georgia, within the framework of Samtskhe-Javakheti Integrated Development Programme and the Women's Regional Centre, solicits proposals from qualified organizations to implement the following sub-projects:

1. Gender Related Research and Analysis.
2. Establishment of the Training Centre.

The respondent is welcome to submit the required documentation in a sealed envelope with a clearly marked proposal title, to the UNDP at 9 Eristavi str., Tbilisi or 32 St. David and Konstantine str., Akhstskhe not later than 5 p.m. on 23 February 2004. The TOR is available at the same addresses as well as at our web-site <http://www.undp.org.ge/News/tenders.html>.

თქვენი რაქლამა რვილს გაუთხი

20-24-24
20-00-24

საოჯახო დეკორაცია

შეიძინეთ გაერთეთ! მოიგეთ!

ფორმა "დენიუსი" ვაჭურვების წარმსტავს.

ყოველ შაბათს, რუსთაველი 2-ის პირდაპირ ქუჩაში გაიმართება ტოტალიზატორ "საოჯახო ტოტოს" გათამაშება.

12-მდე

საგაყვარო გაყვითი 12-მდე

მეოთხე და მეხუთე ტირაჟის შედეგები

06003002	07001813
06004277	07002871
06004063	07002768
06000544	07000347
06001258	07004156
06000451	07000295
06004728	07000906
06001350	07004410
06002430	07000951
06004292	07003280

ნამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხერხლის ბაგეთა მინეგება, სუნი ან გამოწვინი; აგრეთვე ტკივილი ნელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს. "სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლცისტიტი), პეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინეციტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნამალი "სალხინო" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.